

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
економіки та публічного управління
протокол № 1 від "27" серпня 2020 р.
В.о. зав. кафедри _____ Капленко Г.В.

**КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ**

**ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ЗНАНЬ
СТУДЕНТІВ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІКРОЕКОНОМІКА»**

галузі знань: 07 "Управління та адміністрування",
05 "Соціальні та поведінкові науки",
28 "Публічне управління та адміністрування"

спеціальності:

072 "Фінанси, банківська справа та страхування",
071 "Облік і оподаткування",
051 "Економіка",
281 "Публічне управління та адміністрування"

освітні програми: "Фінанси, митна та податкова справа",
"Облік, аналіз та фінансові розслідування",
"Інформаційні технології в бізнесі",
«Публічне адміністрування та управління бізнесом»
«Управління персоналом в органах публічної влади та бізнес-структурах»

Підготовлено:
Пікулик О.І.
Табачук А.Я.

ЛЬВІВ 2020

Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки

1. Мікроекономіка вивчає:

1. поведінку економіки в цілому;
2. поведінку індивідуальних господарських суб'єктів у різних ринкових структурах;
3. поведінку споживачів на ринках товарів і послуг;
4. поведінку фірм на ринках товарів і ресурсів.

2. Мікроекономіка досліджує:

1. поведінку окремих економічних суб'єктів, котрі приймають рішення в умовах обмеженості ресурсів;
2. поведінку виробників, котрі приймають рішення щодо виробництва в умовах обмеженості ресурсів;
3. поведінку споживачів, котрі приймають рішення щодо покупок в умовах обмеженості доходу;
4. прийняття державою рішень щодо виробництва благ в умовах обмеженості ресурсів.

3. Мікроекономіка:

1. оперує поняттями сукупного рівня виробництва, зайнятості та доходу;
2. досліджує поведінку споживачів і фірм у різних ринкових структурах;
3. вивчає поведінку окремих секторів економіки;
4. вивчає поведінку індивідуальних економічних суб'єктів у відкритій економіці.

4. Мікроекономіка вивчає, як ринковий механізм визначає:

1. ціни товарів;
2. ціни послуг;
3. ціни економічних ресурсів;
4. будь-які ціни.

5. Яка з наступних проблем є мікроекономічною?

1. взаємозв'язок інфляції та безробіття;
2. взаємозв'язок ціни то обсягу попиту на товар;
3. взаємозв'язок доходу та заощаджень;
4. взаємозв'язок процентної ставки та попиту на гроші.

6. Яка з наступних проблем є мікроекономічною?

1. вплив грошового пропонування на інфляцію;
2. вплив урядових видатків на рівень зайнятості;
3. вплив дефіциту товарів на заощадження;
4. вплив зміни ціни нафти на виробництво автомобілів.

7. До проблем, які вивчаються мікроекономікою, не відноситься:

1. ефективне використання ресурсів;
2. необмежені виробничі ресурси;
3. максимальне задоволення потреб;
4. рідкісність благ.

8. Центральними суб'єктами мікроекономічного аналізу є:

1. підприємства та банки;
2. наймані робітники та підприємці;
3. споживач і фірма;
4. ринки товарів і ресурсів.

9. Економічними вважаються ресурси, які:

1. є обмеженими;
2. мають цінність;

3. купуються і продаються;
4. всі відповіді правильні.

10. Основна економічна суперечність, що вивчається мікроекономікою, зумовлена:

1. посиленням втручання держави в економіку та процесом глобалізації;
2. погіршенням екологічної ситуації та існуванням монополій;
3. наявністю практично у всіх країнах світу безробіття та інфляції;
4. безмежністю потреб та обмеженістю ресурсів, необхідних для їх задоволення.

11. Проблема вибору, з якою постійно стикаються економічні суб'єкти, зумовлена тим, що:

1. всі люди прагнуть якнайкраще задовольнити свої потреби;
2. всі люди мають різні смаки та уподобання;
3. потреби людей безмежні, а ресурси обмежені;
4. всі люди прагнуть вищого рівня добробуту.

12. Компромісний вибір в економіці є неминучим, оскільки потреби необмежені, а ресурси:

1. ефективні;
2. економічні;
3. рідкісні;
4. необмежені.

13. Яка з наведених характеристик найчастіше пов'язана з поняттям “економічні ресурси”?

1. безкоштовні;
2. рідкісні;
3. різноманітні;
4. необмежені.

14. Яка з властивостей не характерна для економічних ресурсів?

1. обмеженість;
2. різноманітність;
3. безмежність;
4. корисність .

15. Внаслідок обмеженості економічних ресурсів і необмеженості потреб мікроекономічних суб'єктів перед ними постає:

1. проблема вибору і оцінки альтернативної вартості рішень;
2. проблема координації дій всіх учасників ринку;
3. проблема справедливого розподілу доходів;
4. проблема грошової оцінки ресурсів.

16. Економічне поняття “обмеженість ресурсів” означає:

1. відсутність у країни певних природних ресурсів;
2. неможливість задоволення всіх людських потреб;
3. стан ресурсів у період економічного спаду;
4. високі ціни на товари, які обмежують можливість їх придбання.

17. Економісти стверджують, що кожна економічна система стикається з проблемою обмеженості ресурсів. Це означає, що:

1. деякі товари можна купити тільки за дуже високими цінами;
2. слаборозвинені країни мають дефіцит певних товарів; для розвинених країн цієї проблеми не існує;
3. економічні ресурси ніколи не бувають достатніми, щоб задовольнити усі людські потреби;
4. у будь-якій економіці трапляються спади, під час яких виникає нестача певних благ.

18. Сутність проблеми обмеженості ресурсів найкраще розкриває твердження:

1. чим менше певного ресурсу, тим він більш обмежений;
2. ресурсів завжди не вистачає для задоволення усіх людських потреб;
3. бідні країни в більшій мірі відчувають обмеженість ресурсів;
4. у будь-якій країні завжди чого-небудь не вистачає.

19. Проблема обмеженості ресурсів:

1. можна вирішити за умов жорсткої економії всіх ресурсів;
2. можна вирішити за умов жорсткого обмеження потреб всіх суб'єктів економіки;
3. можливо вирішити лише у майбутньому, коли рівень розвитку науки і техніки дозволить суттєво збільшити виробництво товарів;
4. неможливо вирішити за жодних умов.

20. Проблема обмеженості ресурсів може бути вирішена, якщо:

1. усі країни світу стануть постіндустріальними суспільствами;
2. будуть знайдені практично невичерпані джерела енергетичних ресурсів;
3. країни відмовляться від конкуренції на користь співробітництва;
4. не може бути вирішена за жодних умов.

21. Якщо в економіці країни задіяні всі ресурси, то більшу кількість будь-якого продукту:

1. можуть виробити тільки приватні підприємці;
2. можна виробити тільки за рахунок скорочення виробництва деяких інших товарів;
3. може виробити тільки державний сектор економіки;
4. не можна виробити взагалі.

22. Які з наведених нижче понять можна безпосередньо проілюструвати за допомогою побудови кривої виробничих можливостей:

1. попит і пропонування;
2. обмеженість виробничих ресурсів, ефективний вибір, альтернативна вартість;
3. найкращий спосіб задоволення потреб за наявних ресурсів;
4. правильні відповіді 2) і 3).

23. Альтернативна вартість вимірюється:

1. індексом споживчих цін;
2. ціною товару, що купується;
3. кількістю одного блага, від якої потрібно відмовитись заради одержання додаткової одиниці іншого блага;
4. кількістю ресурсів, необхідних для виробництва даного товару.

24. Яке з тверджень не відноситься до розкриття сутності альтернативних витрат:

1. альтернативні витрати мають лише ті люди, уявлення яких про економіку не співпадають з реальними економічними процесами;
2. вибір на користь одного блага за умов обмежених ресурсів означає відмову від деякого іншого блага;
3. відмова від використання ресурсів в іншому напрямку і є вартістю втрачених можливостей;
4. ціною вибору є цінність товару чи послуги, від яких відмовились.

25. Країна, в економіці якої задіяні всі ресурси, виробляє два товари – автомобілі та бензин. Уряд країни бажає збільшити виробництво автомобілів. За цих обставин йому можна порадити:

1. зменшити виробництво бензину;
2. збільшити виробництво бензину;
3. за жодних обставин не збільшувати виробництво автомобілів;
4. видати постанову про збільшення виробництва автомобілів.

- 26. Через нестачу грошей ви змушені купити декілька гарних і дорогих листівок та декілька гірших і дешевих. Ви стикаєтесь з проблемою:**
1. обмеженості ресурсів;
 2. обмеженості ресурсів і необхідності компромісного вибору;
 3. обмеженості ресурсів, необхідності компромісного вибору та оцінки альтернативної вартості рішень;
 4. обмеженості ресурсів і оцінки альтернативної вартості рішень.
- 27. Випускник ліцею може працювати і отримувати заробітну плату, або може вступити до приватного інституту і платити за навчання. Альтернативна вартість його навчання в інституті дорівнює:**
1. втраченій можливості працювати і отримувати заробітну плату;
 2. нулю;
 3. вартості навчання;
 4. втраченій можливості працювати і отримувати заробітну плату та вартості навчання.
- 28. Рух вздовж кривої виробничих можливостей означає, що змінюються:**
1. ціни товарів, що виробляються;
 2. потреби споживачів;
 3. альтернативні витрати виробництва;
 4. прибутки виробників.
- 29. В економіці, яка виробляє пральні машини і верхній одяг, вдосконалення технології у виробництві пральних машин може призвести до:**
1. збільшення виробництва пральних машин;
 2. зменшення виробництва одягу, оскільки ресурси будуть спрямовані на виробництво більшої кількості машин;
 3. збільшення виробництва одягу, якщо ринок не буде потребувати більшої кількості пральних машин;
 4. правильні відповіді 1) і 3).
- 30. Якщо економіка рухається вздовж опуклої межі виробничих можливостей зверху до низу, то:**
1. альтернативні витрати зменшуються;
 2. альтернативні витрати зростають;
 3. альтернативні витрати не змінюються;
 4. рух по кривій не пов'язаний з альтернативними витратами.
- 31. Товар, що має високу альтернативну вартість, як правило:**
1. є дефіцитним;
 2. має високу ціну;
 3. має низьку ціну;
 4. погано продається.
- 32. Щороку ви подорожували до моря поїздом, хоча могли б поїхати автобусом. Влітку ви знов купили квиток на поїзд за минулорічною ціною, але дізналися, що квитки на автобус подорожчали вдвічі. Альтернативна вартість вашого вибору:**
1. вдвічі зростає;
 2. збільшилася, але конкретне зростання визначити неможливо;
 3. зменшилася вдвічі;
 4. зменшилася у невизначену кількість разів.
- 33. Принцип раціональності поведінки означає, що:**
1. кожний економічний суб'єкт ощадливо витрачає гроші;
 2. кожна людина робить вибір, максимізуючи власну вигоду;

3. кожний суб'єкт повинен діяти згідно існуючих правил, які відображають оптимальний варіант вибору;
4. всі люди діють однаково, опинившись в однакових умовах.

34. До специфічних методів мікроекономічних досліджень належать:

1. спостереження та статистичний аналіз;
2. граничний аналіз та економічне моделювання;
3. економічне моделювання та експеримент;
4. відбір фактів та наукове абстрагування.

35. Економічне моделювання передбачає, що дослідники:

1. застосовують припущення, які спрощують ситуацію;
2. намагаються врахувати всю наявну інформацію;
3. повинні використовувати математичні методи;
4. намагаються дублювати реальний світ.

36. Проблема доцільності запровадження податку на тютюнові вироби з метою зниження захворюваності людей – це проблема:

1. позитивної мікроекономіки;
2. нормативної мікроекономіки;
3. не економіки, а охорони здоров'я;
4. не стосується мікроекономіки.

37. Що з перерахованого нижче вивчає мікроекономіка:

1. загальний рівень цін;
2. рівень безробіття в країні;
3. виробництво в масштабі усієї економіки;
4. прийняття реальних рішень споживачами.

38. Які з цих тверджень не правильні:

1. моделі – єдиний інструмент економічної теорії;
2. моделі – важливий інструмент економічної теорії;
3. перевага моделювання порівняно з іншими методами полягає в отриманні остаточних висновків;
4. перевага моделювання порівняно з іншими методами полягає в отриманні остаточних висновків у межах зроблених припущень;
5. модель – ідеальний засіб виконання гіпотези “за інших однакових умов”?
6. правильні відповіді 1) і 3).

39. Які з наведених тверджень правильні:

1. метою економічної теорії є підготовка рекомендацій щодо економічної політики для уряду;
2. мікроекономіка вивчає малі економічні об'єкти та їх взаємодію;
3. макроекономіка концентрує увагу на вивченні агрегованих показників економіки;
4. люди та їх взаємодія під час виробництва та розподілу благ – основний об'єкт економічної теорії?
5. правильні відповіді 2), 3), 4).

40. Основним мотивом поведінки економічних суб'єктів є:

1. максимізація вигоди;
2. допомога ближньому;
3. мінімізація ризику;
4. виробництво споживчих товарів.

41. Питання про залежність зростання безробіття від збільшення мінімальної заробітної плати:

1. питання позитивної економіки;
2. питання нормативної економіки;
3. це не економічна, а політична проблема;
4. 1) і 2).

42. Ринок – це:

1. механізм узгодження економічних інтересів економічних суб'єктів;
2. система коопераційних зв'язків, яка склалася в результаті суспільного поділу праці;
3. механізм взаємодії підприємств;
4. діяльність економічних суб'єктів в умовах товарної форми виробництва.

43. Яке з визначень найбільш точно передає суть методу дедукції:

1. рух від окремих фактів до загальних висновків;
2. висування гіпотези з її подальшою перевіркою на фактах;
3. вимушене спрощення об'єкта, що досліджується, для глибокого вивчення його окремих сторін;
4. проведення експерименту, на підставі якого формулюється певна залежність між економічними явищами?

44. У випадку, коли під час аналізу економічного явища всі чинники, крім аналізованого, залишаються незмінними, говорять про:

1. метод індукції;
2. принцип абстракції;
3. припущення “за інших однакових умов”;
4. метод дедукції.

45. Нормативний аналіз – це:

1. пояснення правильності чи помилковості економічних дій;
2. пояснення і прогнозування економічних дій;
3. вивчення законодавчих актів;
4. правильної відповіді немає.

46. Яке з визначень точніше передає сутність індуктивного методу пізнання:

1. рух від окремих фактів до загальних висновків;
2. вилучення з економічного аналізу фактів, що не стосуються певного процесу чи явища;
3. попереднє формулювання економічних законів та їх подальша перевірка на фактах;
4. висування гіпотез та їх подальша перевірка фактами?

47. Що ми відносимо до ресурсів чи факторів виробництва ?

1. земля;
2. капітал;
3. праця;
4. відповідь включає підприємництво і названі попередні фактори.

48. Які фактори визначають попит ?

1. Ціна товару, доходи, індивідуальні смаки і вподобання;
2. Ціна товару, податки, індивідуальні смаки і вподобання, ціни замінюючих і доповнюючих товарів;
3. Ціна товару, ціна замінюючих і доповнюючих товарів, доходи, індивідуальні смаки і вподобання;
4. Ціна товару, доходи, субсидії, ціни замінюючих і доповнюючих товарів.

49. Якщо ціна на каву спадає, що станеться з попитом на цукор ?

1. попит зменшиться;
2. попит залишиться без змін;
3. попит збільшиться;

4. всі відповіді не вірні.

50. Мікроекономіка:

1. Оперує сукупними рівнями доходів зайнятості і виробництва;
2. Досконало досліджує окремих економічних суб'єктів;
3. Вивчає детальну інформацію про окремі сегменти економічної системи;
4. Базується на широкому підході до діяльності економічної системи.

51. Будуючи моделі економісти:

1. розробляють припущення, які спрощують ситуацію;
2. включають всю наявну інформацію;
3. мають використовувати математичні моделі;
4. намагаються дублювати реальний світ.

52. Якщо ціна на автомобілі зростає, як поведе себе пропозиція на бензин:

1. пропозиція зростає;
2. пропозиція зменшиться;
3. пропозиція не зміниться;
4. всі відповіді не правильні.

53. Якщо зросли доходи, що станеться з попитом на хліб і чи змінить своє положення крива попиту на хліб ?

1. попит збільшиться і крива попиту залишиться без змін;
2. попит зменшиться і крива попиту переміститься вліво;
3. попит зменшиться і крива попиту переміститься вправо;
4. попит збільшиться і крива попиту переміститься вправо.

54. Якщо зростає ціна на масло, що робиться з попитом на маргарин ?

1. попит на маргарин спадає;
2. попит на маргарин зростає;
3. попит залишається незмінним;
4. всі відповіді не вірні.

55. Якщо доходи зменшились, що станеться з попитом на вживаний одяг і куди переміститься крива попиту на одяг ?

1. кількість попиту на одяг збільшиться і крива попиту залишиться на місці;
2. кількість попиту на одяг збільшиться і крива попиту переміститься вправо;
3. кількість попиту на одяг зменшиться по кожному рівню ціни і крива попиту переміститься вліво;
4. всі відповіді не вірні.

Тема 2. Аналіз попиту і пропозиції.

1. Закон попиту описує:

1. обернено-пропорційну залежність між ціною та обсягом попиту;
2. пряму залежність між ціною та обсягом попиту;
3. обернену залежність між ціною та обсягом попиту;
4. пряму пропорційну залежність між ціною та обсягом попиту.

2. Якщо ціна товару зростає, то згідно закону попиту:

1. попит скорочується;
2. попит зростає;
3. обсяг попиту скорочується;
4. обсяг попиту зростає.

3. Яке з наступних тверджень ілюструє закон попиту?

1. зі зростанням ціни кави обсяг покупок буде скорочуватись;
2. зі зростанням доходів споживачі віддадуть перевагу більш дорогим сортам кави;
3. зі зниженням ціни кави знизяться й обсяги її споживання;
4. споживачі бажають споживати і готові платити за каву ціну, яку пропонує ринок.

4. Коли ціна товару зростає, то:

1. попит на нього, як правило, зменшується;
2. крива попиту на товари-замінники зміщуються ліворуч;
3. крива попиту на товари-комплементи зміщуються ліворуч;
4. обсяг попиту, як правило, збільшується.

5. Якщо зміна кількості товару, яку бажають та можуть купити споживачі, викликана неціновим фактором, відбудуться зміни:

1. у попиті на товар, що зрушить криву попиту;
2. у попиті на товар, але крива попиту не зміститься;
3. в обсязі попиту на товар, крива попиту не зміститься;
4. в обсязі попиту на товар, крива попиту зміститься.

6. Точки на кривій ринкового попиту показують:

1. обсяг попиту всіх споживачів за кожної можливої ціни;
2. сукупний обсяг платежів споживачів за одиницю товару;
3. видатки споживачів за кожної можливої ціни;
4. виторг продавців за кожної можливої ціни.

7. На ринковий попит не чинять впливу:

1. число покупців на ринку;
2. ціни ресурсів ;
3. доходи споживачів;
4. ціни товарів-замінників.

8. Зростання попиту на товар може бути наслідком зниження ціни:

1. даного товару;
2. товару-замінника;
3. товару-доповнювача;
4. нейтрального товару.

9. Скорочення попиту на товар і зміщення кривої попиту на нього ліворуч є наслідком:

1. скорочення доходів споживачів;
2. очікування підвищення ціни товару;
3. скорочення пропонування товару;

4. підвищення цін товарів-замінників.

10. Який з наведених чинників не призведе до зміщення кривої попиту на тенісні м'ячі?

1. дуже гарна погода;
2. зниження ціни на тенісні ракетки;
3. збільшення числа бажаючих грати в теніс;
4. зростання ціни на тенісні м'ячі.

11. Підвищення ціни бензину переміщує криву попиту на шини:

1. ліворуч, оскільки бензин і шини є товарами-замінниками;
2. ліворуч, оскільки бензин і шини є товарами-доповнювачами;
3. праворуч, оскільки бензин і шини є товарами-доповнювачами;
4. праворуч, оскільки підвищення ціни на бензин зменшує купівельну спроможність споживачів.

12. Зниження ціни на бензин змістить:

1. криву попиту на автомобілі ліворуч;
2. криву попиту на автомобілі праворуч;
3. криву пропонування автомобілів ліворуч;
4. криву пропонування автомобілів праворуч.

13. Яка з наведених подій впливатиме на ціну свинини не так, як інші?

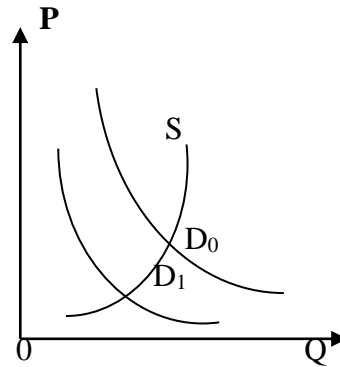
1. зросла ціна яловичини;
2. зросло число любителів свинини;
3. різко зросли ціни на корми для худоби;
4. лікарі не рекомендують вживати багато свинини.

14. Яка з подій не змістить кривої попиту на кольорові олівці?

1. збільшення числа дітей, які займаються в художніх студіях;
2. підвищення ціни на кольорові олівці;
3. значне зниження цін на акварельні фарби;
4. підвищення середньої заробітної плати.

15. Яка з ситуацій на ринку яблучного соку може бути описана таким графіком?

1. врожай яблук через сильну посуху значно знизився;
2. вчені довели, що яблучний сік є біологічним стимулятором;
3. ціна яблучного соку підвищилася;
4. ціна апельсинового соку значно знизилася.

16. Яка з наступних подій могла спричинити зміщення кривої попиту на пральний порошок праворуч?

1. зниження цін на сировину для виробництва прального порошку;
2. зменшення доходів споживачів;
3. зниження цін товарів-замінників;
4. широка реклама прального порошку.

17. В якому з випадків йдеться про зміни в обсязі попиту?

1. обмеження швидкості на шляхах призвело до зміни...на нафту;
2. коли країни ОПЕК підняли ціни на нафту у 70-ті рр.,...на нафту знизився;
3. очікувана інфляція збільшилана нафту;
4. зростання попиту на автомобілі підвищило...на нафту.

18. Крива попиту зрушиться ліворуч, якщо:

1. знизиться ціна товару-комплементу;
2. товар стане більш модним;
3. зростуть доходи споживачів;
4. знизиться ціна товару-субституту.

19. Товар вважається нормальним, якщо попит на нього:

1. зростає зі зростанням ціни товару-замінника;
2. зменшується зі зростанням доходів споживачів;
3. зростає зі зростанням доходів споживачів;
4. скорочується зі зростанням ціни товару-доповнювача.

20. Товар вважається нижчим, якщо попит на нього:

1. зростає зі зростанням ціни товару-замінника;
2. зменшується зі зростанням доходів споживачів;
3. зростає зі зростанням доходів споживачів;
4. скорочується зі зростанням ціни товару-доповнювача.

21. Товар вважається нейтральним, якщо попит на нього:

1. не змінюється зі зміною ціни товару-замінника;
2. зменшується зі зростанням доходів споживачів;
3. зростає зі зростанням доходів споживачів;
4. не змінюється зі зміною доходів споживачів.

22. Товари-субститути – це пари товарів, для яких:

1. підвищення ціни одного викликає зростання попиту на інший;
2. підвищення ціни одного викликає скорочення попиту на інший;
3. попит зростає зі зростанням доходів споживачів;
4. підвищення ціни одного не викликає зміни попиту на інший.

23. З підвищенням доходів споживачі почали купувати більше сиру, але менше макаронів. Це означає, що вони вважають:

1. сир і макарони товарами-доповнювачами;
2. макарони нормальним товаром, а сир – нижчим товаром;
3. сир нормальним товаром, а макарони – нижчим товаром;
4. правильні відповіді 1) і 3).

24. Якщо два товари є взаємозамінниками, то підвищення ціни одного призведе до:

1. зростання обсягу попиту на інший;
2. зростання попиту на інший;
3. скорочення попиту на інший;
4. скорочення обсягу попиту на інший.

25. Товари-комплементи – це пари товарів, для яких:

1. підвищення ціни одного викликає зростання попиту на інший;
2. підвищення ціни одного викликає скорочення попиту на інший;
3. попит зростає зі зростанням доходів споживачів;
4. підвищення ціни одного не викликає зміни попиту на інший.

26. Незалежними у споживанні вважаються товари, для яких:

1. підвищення ціни одного викликає зростання попиту на інший;
2. підвищення ціни одного викликає скорочення попиту на інший;
3. підвищення ціни одного не впливає на попит на інший;
4. попит не змінюється зі зміною доходів споживачів.

27. Зі зростанням доходів споживачів скорочується попит на:

1. товари першої необхідності;
2. нормальні товари ;
3. нижчі товари;
4. предмети розкоші.

28. На ринкове пропонування безпосередньо не впливають:

1. ціни ресурсів;
2. число фірм;
3. доходи споживачів;
4. зміни технології виробництва.

29. Удосконалення технології виробництва товару переміщує:

1. криву попиту на нього праворуч;
2. криву попиту на нього ліворуч;
3. криву його пропонування праворуч;
4. криву пропонування ліворуч.

30. Зі зниженням цін ресурсів, що застосовуються у виробництві товару, крива його пропонування:

1. зміститься вгору і ліворуч;
2. зміститься вниз і праворуч;
3. залишиться незмінною;
4. пропонування товару не залежить від цін ресурсів.

31. До змін у пропонуванні телевізорів і зміщення кривої пропонування не призведе:

1. вдосконалення технології виробництва телевізорів;
2. зменшення кількості виробників телевізорів;
3. зниження цін телевізорів;
4. підвищення цін комплектуючих виробів.

32. Зміщення кривої пропонування борошна праворуч є наслідком:

1. підвищення ціни борошна;
2. зменшення числа виробників борошна;
3. зниження ціни пшениці;
4. зростання доходів споживачів.

33. Який з чинників не викликає зміщення кривої пропонування учнівських зошитів?

1. скорочення постачання деревини;
2. впровадження нової технології виробництва целюлози;
3. підвищення ціни на учнівські зошити;
4. запровадження пільгового оподаткування для виробників канцтоварів

34. Удосконалення технології виробництва товару призведе до:

1. зниження його рівноважної ціни і збільшення рівноважного обсягу;
2. підвищення його рівноважної ціни і зменшення рівноважного обсягу;
3. зменшення пропонування даного товару і появи його дефіциту;
4. зміщення як кривої попиту на нього, так і кривої його пропонування праворуч.

35. Зміщення кривої пропонування товару є наслідком:

1. скорочення попиту на нього;
2. зростання доходів споживачів;
3. зниження ціни товару;
4. надання субсидії виробникам.

36. Яка з подій вплине на пропонування товару не так, як три інших?

1. зменшення числа фірм – виробників товару;
2. підвищення цін на ресурси, необхідні для виробництва товару;
3. удосконалення технології виробництва товару;
4. запровадження спеціального податку на виробників товару.

37. Якщо попит нееластичний:

1. зростання ціни на 2% матиме наслідком зменшення величини попиту менш як на 2%;
2. зростання ціни на 2% матиме наслідком зменшення величини попиту на 2%;
3. наслідок зростання ціни на 2% – зменшення величини попиту більш як на 2%;
4. наслідок зростання ціни на 2% - збільшення величини попиту менш як на 2%;
5. всі наведені відповіді неправильні.

38. Якщо крива попиту на товар А задана рівнянням: $Q_D = 5000 - 10P$, де Q – кількість товару в тоннах, а P – ціна товару, що становить 100 грн. за тону, яким буде коефіцієнт еластичності попиту:

1. - 4;
2. 4;
3. - 0,25;
4. 0,25.

39. Які з наведених факторів спричиняють переміщення кривої попиту на товар А ліворуч:

1. зростання кількості покупців;
2. зростання доходів;
3. зниження ціни товару-замінника;
4. зростання ціни товару-замінника?

40. Котре з тверджень є правильним?

1. чим менше замінників має товар, тим більш еластичним є попит на нього;
2. коефіцієнт перехресної еластичності на абсолютно незалежні товари дорівнює нулю;
3. закон попиту показує пряму залежність між ціною і величиною попиту;
4. рух кривої попиту зумовлюється зміною ціни товару (тобто зростання ціни призводить до зменшення попиту, і навпаки)?

41. Очікування майбутньої зміни цін:

1. можуть змінити поточний попит;
2. не впливатимуть на поточний попит;
3. здатні змінити величину поточного попиту;
4. правильної відповіді немає.

42. Якщо ціна товару вища від ціни ринкової рівноваги, то виникає:

1. надлишок;
2. дефіцит;
3. зростає безробіття;
4. зменшується попит і зростає пропозиція.

43. Який з перерахованих нижче факторів не впливає на пропозицію:

1. смаки й вподобання споживачів;
2. ціни на ресурси;
3. технологія виробництва;
4. податки й дотації?

44. Пересування по кривій пропозиції вгору може бути зумовлене:

1. зменшенням витрат виробництва;
2. зменшенням ціни за одиницю товару;
3. зростання ціни на одиницю товару;
4. зростанням ціни на товар-замінник.

45. Якою буде ціна ринкової рівноваги, якщо задані такі рівняння попиту і пропозиції: $Q_D = 150 - 5P$; $Q_S = 86 + 3P$:

1. 8,95;
2. 9;
3. 10;
4. 8?

46. Визначити, яке твердження є правильним:

1. коефіцієнт еластичності попиту за доходом на нормальні товари є додатною величиною;
2. якщо довільна кількість товару продається за однаковою ціною, то попит на цей товар буде абсолютно нееластичним;
3. пропозиція може зменшитись, якщо заробітна плата працівників підприємства зросте;
4. зростання ціни на чай призведе до руху кривої попиту на каву ліворуч.
5. твердження 1) і 3).
6. твердження 2) і 3).

47. Цінова еластичність попиту і пропозиції характеризує:

1. зміни кількості попиту і кількості пропозицій;
2. зміни попиту і пропозиції на зміну ціни;
3. ступінь реагування кількості попиту і пропозиції в процентах на процентну зміну ціни;
4. відношення зміни попиту до зміни пропозиції.

48. Про що говорить вираз $ED = - 2,25$?

1. що попит відносно еластичний і товари доповнюючі;
2. що попит відносно нееластичний і еластичність дуже низька;
3. що 1% зміни в ціні спричиняє 2,25 % зміни у величині попиту, еластичність дуже висока;
4. що пропозиція є еластичнішою за попит.

49. Якщо перехресна еластичність попиту дорівнює нулю, то що ми можемо сказати про товари X і Y ?

1. мають високий ступінь доповненості;
2. мають високий ступінь заміності;
3. не мають жодного впливу один на одного;
4. мають низький ступінь доповненості чи заміності.

50. Попит відносно еластичний ($ED > 1$). Зниження ціни призводить до:

1. зменшення доходу виробника;
2. збільшення доходу виробника;
3. дохід не змінюється виробникам;
4. зниження цінової еластичності попиту.

51. Попит відносно нееластичний ($ED < 1$). Яка залежність встановлюється між зміною ціни і загальним доходом продавця ?

1. прямо пропорційна;
2. обернено пропорційна;
3. дохід не змінюється при зміні ціни;
4. правильна відповідь відсутня.

52. Яке з наведених нижче тверджень не належить до характеристики еластичного попиту на товар ?

1. покупці відносно чутливо реагують на зміну ціни;
2. коефіцієнт цінової еластичності < 1 ;
3. сукупний виторг продавця зменшується, якщо ціна підвищується;
4. сукупний виторг продавця збільшується, якщо ціна зменшується.

53. Припустимо, що пропозиція товару А абсолютно нееластична. Якщо попит на цей товар зростає, то рівноважна ціна:

1. зменшиться, а рівноважна кількість товару зростає;
2. зменшиться, зменшиться і рівноважна кількість товару;
3. збільшиться, а рівноважна кількість зменшиться;
4. збільшиться, а рівноважна кількість товару залишиться незмінною.

54. Якщо цінова еластичність попиту для товару = 0,5, то це означає, що:

1. усі зміни ціни змінюють попит на 50 %;
2. збільшенню кількості товару, на який пред'явлено попит, на 1% відповідає зменшення ціни на 0,5 %;
3. збільшенню кількості товару, на який пред'явлено попит, на 1 % відповідає збільшення ціни на 2 %;
4. зміна ціни на 0,5 % спричинить таку ж зміну кількості товару, на який пред'явлено попит.

55. Яке з наведених нижче значень коефіцієнт еластичності за доходом стосується товарів першої необхідності ?

1. менше 0;
2. більше 0, а менше 1;
3. більше 1;
4. 1.

56. Якщо із зменшенням ціни на один товар на 2 % попит на взаємопов'язаний з ним товар зменшиться на 3 %, то це означає, що:

1. коефіцієнт цінової еластичності попиту є від'ємним;
2. коефіцієнт цінової еластичності попиту перевищує 1;
3. коефіцієнт перехресної еластичності попиту перевищує 1;
4. коефіцієнт перехресної еластичності попиту не перевищує 1.

Тема 3. Взаємодія попиту та пропозиції. Ринкова рівновага

1. Ринок товару знаходиться у стані рівноваги, якщо:
 1. обсяг попиту на товар дорівнює обсягу його пропонування;
 2. на ринку не існує ні надлишку, ні дефіциту товару;
 3. за певною ціною плани покупців щодо покупок співпадають з планами продавців щодо продажу;
 4. всі відповіді правильні.

2. Ринок певного товару знаходиться у стані рівноваги, якщо:
 1. попит дорівнює пропонуванню;
 2. ціна дорівнює сумі витрат і прибутку;
 3. здійснюється державне регулювання цін;
 4. обсяг попиту дорівнює обсягу пропонування.

3. Ринкові ціни:
 1. більше залежать від змін пропонування, ніж від змін попиту;
 2. більше залежать від змін попиту, ніж від змін пропонування;
 3. встановлюються внаслідок взаємодії попиту і пропонування;
 4. змінюються обернено пропорційно величині пропонування.

4. До підвищення рівноважної ціни товару може призвести:
 1. збільшення попиту на товар;
 2. зменшення попиту на товар;
 3. збільшення пропонування товару;
 4. одночасне і однакове збільшення попиту і пропонування.

5. Якщо ринкова ціна нижча за рівноважну, то:
 1. виникає дефіцит товару;
 2. з'являється надлишок товару;
 3. знижується ціна ресурсів;
 4. у галузь увійдуть нові фірми.

6. Встановлення державою ціни на рівні, вищому за рівноважний, викликає:
 1. появу стійкого надлишку товару;
 2. зменшення пропонування;
 3. появу дефіциту товару;
 4. збільшення попиту.

7. На ринку певного товару обсяг попиту перевищує обсяг пропонування. Це приклад:
 1. дії закону спадної віддачі;
 2. надлишку;
 3. дефіциту;
 4. дії закону зростання альтернативних витрат.

8. Рівноважна ринкова ціна олії зросте, якщо:
 1. уряд надасть виробникам олії субсидію;
 2. уряд зафіксує ціну олії на рівні, вищому за рівноважну;
 3. домогосподарки почнуть робити заготовки салатів з олією на зиму;
 4. зросте число виробників олії.

9. Якщо на ринку певного товару одночасно зростуть попит і пропонування, то:
 1. рівноважна ціна та рівноважна кількість зростуть;
 2. рівноважна ціна та рівноважна кількість не зміняться;
 3. рівноважна ціна зросте, але вплив на рівноважну кількість невизначений;
 4. рівноважна кількість збільшиться, але вплив на рівноважну ціну невизначений.

- 10.** Ціна яловичини зросла одночасно зі зростанням обсягу її продажу. Яка з наступних подій узгоджується з цими змінами?
1. доходи споживачів скоротилися внаслідок підвищення прибуткового податку;
 2. підвищилася ціна свинини;
 3. ціни кормів для худоби знизилися;
 4. заробітна плата зайнятих у тваринництві зросла.
- 11.** Ціна вугілля знизилася і продана його кількість зменшилася. Яка з наступних подій узгоджується з цим?
1. зниження ціни на нафту;
 2. значне підвищення заробітної плати шахтарів;
 3. надання урядових субсидій вугільній галузі;
 4. встановлення ефективнішого устаткування для видобутку вугілля.
- 12.** Якщо пропонування товару скорочується, а попит на нього зростає, то:
1. рівноважна ціна обов'язково зростає, а рівноважний обсяг продажу зменшується;
 2. рівноважна ціна обов'язково зростає, а рівноважний обсяг продажу може як збільшуватися, так і зменшуватися чи не змінитися зовсім;
 3. рівноважна ціна обов'язково зростає, а рівноважний обсяг продажу може або збільшуватися, або зменшуватися;
 4. рівноважний обсяг продажу обов'язково зменшується, а рівноважна ціна зростає.
- 13.** У випадку встановлення податку з одиниці товару на виробників:
1. крива попиту зміститься праворуч паралельно до початкової, рівноважна ціна і обсяг зростуть;
 2. крива пропонування зміститься ліворуч паралельно до початкової, рівноважна ціна зросте, а рівноважний обсяг зменшиться;
 3. крива пропонування зміститься праворуч паралельно до початкової, рівноважна ціна зменшиться, а рівноважний обсяг зросте;
 4. крива попиту зміститься ліворуч паралельно до початкової, рівноважна ціна і обсяг зменшаться.
- 14.** У випадку встановлення відсоткового податку на виробників:
1. крива пропонування зміститься праворуч паралельно до початкової, рівноважна ціна і обсяг зростуть;
 2. крива пропонування зміститься ліворуч, змінивши кут нахилу, рівноважна ціна зросте, а рівноважний обсяг зменшиться;
 3. крива пропонування зміститься праворуч, змінивши кут нахилу, рівноважна ціна зменшиться, а рівноважний обсяг зросте;
 4. крива пропонування зміститься ліворуч паралельно до початкової, рівноважна ціна і обсяг зменшаться.
- 15.** Внаслідок встановлення податку на виробників:
1. ціна попиту перевищуватиме ціну пропонування на величину податку;
 2. рівноважна ціна зросте, але продавці отримають за товар ту ж величину, яку заплатять покупці;
 3. рівноважна ціна зменшиться, але продавці отримають за товар ту ж величину, яку заплатять покупці;
 4. ціна пропонування перевищуватиме ціну попиту на величину податку.
- 16.** Якщо лінійні криві попиту і пропонування є типовими спадною і висхідною, то з встановленням податку на виробників:
1. рівноважна ціна зростає на більшу величину, ніж величина податку;
 2. рівноважна ціна зростає на меншу величину, ніж величина податку;
 3. рівноважна ціна зростає на величину податку;
 4. рівноважна ціна не змінюється.

- 17.** Надання субсидії виробникам:
1. дозволяє збільшити пропонування;
 2. переміщує криву пропонування праворуч на величину субсидії по вертикалі;
 3. призводить до зниження рівноважної ціни і збільшення рівноважного обсягу продукції;
 4. всі відповіді правильні.
- 18.** Попит на ділові щоденники та їх пропонування описуються рівняннями: $Q_d = 10 - P$; $Q_s = 2P - 5$.
З встановленням податку на виробників у розмірі 3 грн. з одиниці товару:
1. рівноважна ціна зростає на 4 грн.;
 2. рівноважна ціна зростає на 3 грн.;
 3. рівноважна ціна зростає на 2 грн.;
 4. рівноважна ціна зростає на 1 грн.
- 19.** Продавець знизив ціну на свій товар на 5%, внаслідок чого обсяг продажу зріс на 4%. Можна стверджувати, що попит на цей товар:
1. еластичний;
 2. нееластичний;
 3. абсолютно еластичний;
 4. абсолютно нееластичний.
- 20.** Якщо ціна товару зросла на 1%, що призвело до скорочення обсягу попиту на 1%, то попит на цей товар є:
1. еластичним;
 2. нееластичним;
 3. одинично еластичним;
 4. абсолютно нееластичним.
- 21.** Якщо цінова еластичність попиту дорівнює $-0,5$, це означає, що:
1. будь-які зміни ціни товару змінюють обсяг попиту на 50%;
 2. зниження ціни на 0,5% спричиняє зростання обсягу попиту на товар на 1%;
 3. зростання ціни на 2% спричиняє зростання обсягу попиту на 1%;
 4. зміна ціни на 0,5 спричинить таку ж зміну обсягу попиту на товар.
- 22.** Яке з наведених нижче тверджень належить до характеристики нееластичного за ціною попиту на товар:
1. покупці відносно чутливо реагують на зміну ціни;
 2. коефіцієнт цінової еластичності менший 1;
 3. сукупний виторг продавця зменшується, якщо ціна підвищується;
 4. сукупний виторг продавця збільшується, якщо ціна знижується.
- 23.** Цінова еластичність попиту на товар:
1. показує на скільки відсотків зменшиться обсяг попиту, якщо ціна знизиться на 1%;
 2. завжди від'ємна для нижчих товарів;
 3. залежить від наявності у товару замінників, його важливості для споживача, частки у споживчих видатках, фактора часу;
 4. дозволяє підвищувати ціни і збільшувати виторг, якщо попит на даний товар еластичний.
- 24.** Значення коефіцієнтів лінійної та дугової еластичності співпадають у випадку:
1. будь-якої зміни ціни на лінійній кривій попиту;
 2. еластичного і не співпадають у випадку нееластичного попиту;
 3. абсолютно нееластичного попиту;
 4. співпадіння неможливе за жодних умов.

- 25.** Для якого з товарів слід очікувати вищого показника цінової еластичності попиту у короткостроковому періоді порівняно з довгостроковим:
1. бензин;
 2. квитки в кіно;
 3. холодильники;
 4. для жодного з товарів.
- 26.** Як зміниться сукупний виторг продавця за умови зниження ціни товару, якщо попит на цей товар є нееластичним за ціною:
1. зменшиться;
 2. збільшиться;
 3. не зміниться;
 4. зміни виторгу не пов'язані з еластичністю попиту.
- 27.** Як зміниться сукупний виторг продавця за умови зростання ціни товару, якщо попит на цей товар є еластичним за ціною:
1. зменшиться;
 2. не зміниться;
 3. збільшиться;
 4. зміни виторгу не пов'язані з еластичністю попиту.
- 28.** Якщо ціна відеокасет знизиться, видатки споживачів на них і виторг продавців також знизяться, то можна стверджувати, що:
1. попит є нееластичним;
 2. попит є еластичним;
 3. відеокасети є нижчим товаром;
 4. відеокасети є нормальним товаром.
- 29.** Фірма виробляє і продає два товари: А і Б. Перший має багато замінників, а другий становить значну частку в доходах споживачів. Підвищення ціни кожного з товарів призведе до:
1. збільшення виторгу від продажу обох товарів;
 2. зменшення виторгу від продажу обох товарів;
 3. збільшення виторгу від продажу А та зменшення від продажу Б;
 4. зменшення виторгу від продажу А та збільшення від продажу Б.
- 30.** Цінова еластичність попиту на міжнародні повітряні подорожі дорівнює мінус 3. Зростання цін на міжнародні авіаквитки призведе до:
1. збільшення щорічних видатків на міжнародні подорожі;
 2. зменшення щорічних видатків на міжнародні подорожі;
 3. відсутності будь-яких змін у видатках;
 4. зростання попиту на міжнародні подорожі.
- 31.** Студент уважно слідкує за своїми видатками. Коли ціни на продукти харчування зросли на 2%, він скоротив їх купівлю на 1%. Для студента попит на продукти харчування:
1. нееластичний, а його видатки збільшуються;
 2. еластичний, а його видатки скорочуються;
 3. має одиничну еластичність, а його видатки не змінюються;
 4. нееластичний, а його видатки скорочуються.
- 32.** Відомо, що попит на сільськогосподарську продукцію нееластичний за ціною. Якщо фермери цього року зібрали більший врожай, то їх сукупний виторг:
1. зросте, оскільки зростуть обсяги продажу;
 2. зросте, оскільки зростуть ціни;

3. залишиться незмінним, оскільки зростання сукупного виторгу від збільшення обсягу продажу зрівноважить його зменшенням від зниження ціни;
 4. скоротиться, оскільки втрати сукупного виторгу від зниження ціни будуть більшими, ніж його приріст від збільшення обсягу продажу.
- 33.** Перехресна еластичність попиту – це:
1. процентна зміна обсягу попиту на один товар при зміні на 1% ціни іншого товару;
 2. процентна зміна обсягу попиту на товар при зміні на 1% доходу споживачів;
 3. процентна зміна обсягу попиту на товар при 1%-ій зміні його ціни;
 4. процентна зміна обсягу попиту на один товар при зміні на 1% обсягу попиту на інший товар.
- 34.** Перехресна еластичність попиту між рисом та гречкою становить 0,14. Якщо ціна рису зросте на 10%, то:
1. попит на рис зменшиться на 1,4%;
 2. попит на рис збільшиться на 1,4%;
 3. попит на гречку зменшиться на 1,4%;
 4. попит на гречку збільшиться на 1,4%.
- 35.** Якщо перехресна еластичність попиту є від'ємною, то товари, для яких вона визначена, – це:
1. нормальні товари;
 2. нижчі товари;
 3. товари-субститути;
 4. товари-комплементи.
- 36.** Якщо еластичність попиту на товар А за ціною товару В становить мінус 3, то це означає, що:
1. ці товари взаємозалежні;
 2. якщо ціна на товар В підвищиться на 1%, то попит на товар А скоротиться на 3%;
 3. товар А є товаром-комплементом В;
 4. всі відповіді правильні.
- 37.** Якщо зі зниженням ціни одного товару на 2% обсяг попиту на взаємопов'язаний з ним товар зменшився на 3%, це означає, що:
1. коефіцієнт еластичності попиту за доходом перевищує 1;
 2. коефіцієнт цінової еластичності попиту перевищує 1;
 3. коефіцієнт перехресної еластичності попиту перевищує 1;
 4. коефіцієнт перехресної еластичності попиту є від'ємним.
- 38.** Для якого з товарів попит за доходом є найбільш еластичним?
1. картопля;
 2. яловичина;
 3. бензин;
 4. подорож за кордон.
- 39.** Еластичність попиту за доходом на ювелірні вироби дорівнює 5. Підвищення доходу споживача на 5% збільшить попит на ювелірні вироби на:
1. 1%;
 2. 5%;
 3. 10%;
 4. 25%.
- 40.** Яке з наведених нижче значень коефіцієнта еластичності попиту за доходом стосується товарів першої необхідності:
1. менше 0;
 2. більше 0, але менше 1;

3. більше 1;
4. дорівнює 1.

- 41.** Товар можна віднести до категорії “нижчих”, якщо:
1. цінова еластичність попиту на нього дорівнює 1,5;
 2. перехресна еластичність попиту на нього дорівнює $-0,5$;
 3. еластичність попиту за доходом для нього дорівнює $-0,5$;
 4. еластичність попиту за доходом для нього дорівнює 1,5.
- 42.** Коефіцієнт еластичності попиту на товар N за доходом дорівнює 1,75. Можна стверджувати, що цей товар є:
1. нижчим товаром з еластичним попитом за доходом;
 2. нормальним товаром з еластичним попитом за доходом;
 3. нижчим товаром з нееластичним попитом за доходом;
 4. нормальним товаром з нееластичним попитом за доходом.
- 43.** Показники перехресної еластичності попиту та еластичності попиту за доходом вимірюють:
1. процентну зміну обсягу попиту вздовж кривої попиту на товар;
 2. процентне зміщення кривої попиту під впливом відповідного нецінового чинника;
 3. процентну зміну обсягу попиту на товар при зміні його ціни на 1%;
 4. процентну зміну обсягу попиту на товар при зміні доходу на 1%.
- 44.** Кожна точка лінійної кривої пропонування, що виходить з початку координат;
1. має одиничну еластичність;
 2. має показник цінової еластичності пропонування більший за 1;
 3. має показник цінової еластичності пропонування менший за 1;
 4. має змінний показник цінової еластичності пропонування.
- 45.** Цінова еластичність пропонування залежить головним чином від:
1. наявності товарів-замінників;
 2. періоду часу, протягом якого продавці можуть пристосуватися до зміни ціни;
 3. того, чи є даний товар предметом першої необхідності або розкоші;
 4. того, чи відноситься даний товар до предметів тривалого користування або поточного споживання.
- 46.** Нееластичне пропонування означає, що:
1. підвищення ціни на 1% веде до збільшення обсягу пропонування менш як на 1%;
 2. підвищення ціни на 1% веде до збільшення обсягу пропонування більш як на 1%;
 3. підвищення ціни на 1% веде до збільшення обсягу пропонування на 1%;
 4. жодна з відповідей не є правильною.
- 47.** Якщо пропонування товару представлене вертикальною лінією, то можна стверджувати, що воно є:
1. абсолютно еластичним;
 2. абсолютно нееластичним;
 3. пропонуванням з одиничною еластичністю;
 4. нееластичним.
- 48.** Попит на товар є абсолютно еластичним за ціною. Якщо пропонування товару зменшиться, то рівноважна ціна:
1. зросте, а рівноважний обсяг зменшиться;
 2. не зміниться, а рівноважний обсяг зменшиться;
 3. зросте, а рівноважний обсяг не зміниться;
 4. і рівноважний обсяг не зміниться.

- 49.** Якщо пропонування товару абсолютно нееластичне за ціною, а попит на нього зростає, то рівноважна ціна:
1. знизиться, а рівноважна кількість товару зростає;
 2. знизиться, зменшиться й рівноважна кількість товару;
 3. зростає, а рівноважна кількість зменшиться;
 4. зростає, а рівноважна кількість не зміниться.
- 50.** Для запобігання скороченню сукупного виторгу “Національні авіалінії” мають намір підвищити ціни авіаквитків на 20%. Противники підвищення цін доводять, що в результаті сукупний виторг авіакомпанії насправді знизиться. Можна заключити, що:
1. обидві сторони вважають попит на авіаквитки еластичним, але з різних причин;
 2. обидві сторони вважають попит нееластичним, але з різних причин;
 3. авіакомпанія вважає попит нееластичним, а противники підвищення цін – еластичним;
 4. авіакомпанія вважає попит еластичним, а противники підвищення цін – нееластичним.
- 51.** Величини дефіцитів і надлишків, що виникають внаслідок державного втручання в ринкове ціноутворення і відхилення цін від рівноважних:
1. не залежать від еластичності попиту та пропонування;
 2. прямо залежать від еластичності попиту та пропонування;
 3. є обернено залежними від еластичності попиту та пропонування;
 4. визначаються тільки еластичністю попиту.
- 52.** Надходження до державного бюджету від встановлення акцизного податку зростатимуть, якщо:
1. попит на товар нееластичний;
 2. попит на товар еластичний;
 3. попит абсолютно еластичний;
 4. попит має одиничну еластичність.
- 53.** У результаті якої комбінації еластичності попиту та пропонування основний тягар акцизного податку буде нести виробник:
	<i>Попит</i>	<i>Пропонування</i>
1.	Еластичний	Еластичне
2.	Нееластичний	Нееластичне
3.	Еластичний	Нееластичне
4.	Нееластичний	Еластичне
- 54.** Зі встановленням акцизного податку на товар більшу частину податкового тягара буде нести споживач, якщо:
1. попит на товар більш еластичний, ніж його пропонування;
 2. попит на товар менш еластичний, ніж його пропонування;
 3. попит на товар та його пропонування нееластичні;
 4. еластичність не впливає на розподіл податкового тягара.
- 55.** Якщо платниками податку законодавчо визначені покупці, то податковий тягар:
1. буде розподілений між покупцями і продавцями;
 2. будуть нести тільки покупці товару;
 3. будуть нести тільки продавці товару;
 4. буде розподілений порівну між покупцями і продавцями.
- 56.** Розподіл податкового тягара між покупцями і продавцями залежить від:
1. законодавчого визначення платника податку;
 2. відносної еластичності попиту та пропонування;
 3. цінової еластичності попиту та пропонування;

4. перехресної еластичності попиту та пропонування.

- 57.** Попит на сонцезахисні окуляри та їх пропонування описуються рівняннями: $Q_d = 189 - 2,25 P$; $Q_s = 124 + 1,5 P$. Цінова еластичність попиту у точці ринкової рівноваги становить:
1. $-2,25$;
 2. $-0,26$;
 3. $-0,17$;
 4. $+2,25$.
- 58.** Попит на компакт-диски та їх пропонування описуються рівняннями: $Q_d = 100 - P$; $Q_s = 2P - 50$. Якщо обсяг попиту на компакт-диски зросте до 60, то:
1. сукупний виторг продавців компакт-дисків зросте;
 2. сукупний виторг продавців компакт-дисків зменшиться;
 3. сукупний виторг продавців компакт-дисків не зміниться;
 4. пропонування компакт-дисків також зросте.
- 59.** Як зміниться обсяг попиту на товар, якщо його ціна знизилася на 3%, доходи споживачів зросли на 4%, коефіцієнт цінової еластичності попиту становить $-0,5$, а еластичності попиту за доходом $+0,9$:
1. зросте на 1,5;
 2. зменшиться на 3,6;
 3. зросте на 5,1;
 4. зросте на 2,1,
- 60.** Якщо попит на товар еластичніший за його пропонування, то з встановленням податку величиною 3 грн. з одиниці товару рівноважна ринкова ціна:
1. зросте на 3 грн.;
 2. зросте на 1,5 грн.;
 3. зросте більш як на 1,5 грн., але менш як на 3 грн.;
 4. зросте менш як на 1,5 грн.
- 61.** Попит на відеокасети та їх пропонування описуються рівняннями: $Q_d = 10 - P$; $Q_s = 2P - 5$. З встановленням податку на виробників в розмірі 3 грн. з одиниці товару більшу частину податкового тягаря будуть нести:
1. виробники;
 2. споживачі;
 3. податковий тягар буде розподілений порівну між споживачами і виробниками;
 4. податковий тягар буде нести тільки виробник товару.
- 62.** В умовах надлишку кількості попиту ми прийдемо до ринкової ціни через:
1. зниження ціни;
 2. підвищення ціни;
 3. конкуренцію між продавцями і покупцями;
 4. зниження і підвищення ціни.
- 63.** В умовах надлишку кількості пропозиції рух до ринкової ціни відбудеться через:
1. конкуренцію між покупцями і продавцями;
 2. зниження ціни;
 3. підвищення ціни;
 4. всі відповіді не вірні.
- 64.** Якщо встановлення мінімальної ціни урядом результативне, то ми стикаємося:
1. з проблемою чорного ринку;
 2. з надлишком кількості пропозиції;

3. з надлишком кількості попиту;
 4. з проблемою безробіття.
- 65.** Якщо встановлення максимальної ціни результативне, то ми стикаємось:
1. з надлишком кількості попиту;
 2. з надлишком кількості пропозиції;
 3. з проблемою безробіття;
 4. з проблемою інфляції.
- 66.** При встановленні максимальних і мінімальних цін урядом, яка функція ринку втрачається ?
1. признання суспільних потреб;
 2. стимулююча;
 3. розподільча;
 4. ніяка.
- 67.** Якщо ринкова ціна нижча за рівноважну, то:
1. виникає дефіцит товару;
 2. з'являється надлишок товару;
 3. знижується ціна ресурсів;
 4. на ринку виникає перевага покупців.
- 68.** Що може привести до збільшення рівноважної ціни товару ?
1. збільшення попиту на товар;
 2. зменшення попиту на товар ;
 3. збільшення пропозиції товару;
 4. правильна відповідь не наведена.
- 69.** Ринкова крива попиту визначається:
1. як сума горизонтальних кривих попиту;
 2. як різниця індивідуальних кривих попиту;
 3. як горизонтальна сума індивідуальних кривих попиту;
 4. правильна відповідь не наведена.
- 70.** Ціна рівноваги або ринкова ціна визначається:
1. на основі перетину кривих попиту і пропозиції;
 2. через підвищення ціни;
 3. через зниження ціни;
 4. як надлишок попиту.
- 71.** Ринкова ціна - це:
1. ціна попиту і пропозиції;
 2. ціна, за якою кількість товарів, які мають наміри придбати покупці відповідає кількості товарів, які хочуть продати продавці;
 3. ціна надлишку величини попиту;
 4. ціна надлишку величини пропозиції.
- 72.** Як впливають поштучні акордні податки на пропозицію ?
1. зменшують кількість пропозиції товару;
 2. збільшують пропозицію;
 3. зменшують пропозицію за кожного рівня цін;
 4. не впливають на пропозицію.
- 73.** Основний тягар поштучного податку припадає на:
1. більш еластичну сторону ринку;

2. менш еластичну сторону ринку;
 3. розподіляється порівно між споживачами і виробниками;
 4. на виробника.
- 74.** Дотація дає можливість виробляти продукцію:
1. в більших кількостях і продавати її за нижчою ціною;
 2. в більших кількостях і продавати її за незмінною ціною;
 3. в більших кількостях і продавати її за вищою ціною;
 4. в менших кількостях і продавати її за нижчою ціною.
- 75.** На яку сторону ринку припадає більша частина доходу від дотацій ?
1. на більш еластичну;
 2. на менш еластичну;
 3. на більш нееластичну;
 4. на менш нееластичну.
- 76.** У чому різниця між податком на додану вартість та індивідуальним акцизом за твердою ставкою з одиниці товару ?
1. у визначенні нової ціни продукції;
 2. у способі переміщення кривої пропозиції;
 3. у величині податку;
 4. у визначенні старої ціни пропозиції.
- 77.** При якій умові виробники і споживачі платять поштучний податок в однакових розмірах ?
1. коли $ED > ES$;
 2. коли $ES > ED$;
 3. коли $ED = ES$;
 4. така умова відсутня.
- 78.** Якщо $ED > ES$, то більшу частину дотації отримують:
1. споживачі;
 2. виробники і споживачі порівно;
 3. виробники;
 4. вірна відповідь відсутня.
- 79.** Якщо $ED > ES$, то за інших однакових умов, більшу частину податкового тягаря будуть сплачувати:
1. споживачі;
 2. поділять оплату податку порівно;
 3. виробники;
 4. вірна відповідь відсутня.
- 80.** Після надання субсидій споживачам крива попиту зміщується:
1. вліво і вгору;
 2. вправо і вниз;
 3. вправо і вгору;
 4. вліво і вниз.
- 81.** Якщо $ES > ED$, хто сплачує більшу частину поштучного податку?
1. виробники;
 2. споживачі;
 3. поділяють оплату податку порівно;
 4. держава.

Тема 4. Теорія граничної корисності і поведінка споживача

1. Метою споживача є максимізація:
 1. граничної корисності;
 2. сукупної корисності;
 3. середньої корисності;
 4. різниці між сукупною і граничною корисністю.
2. Раціональність поведінки споживача означає, що:
 1. споживач прагне мінімізувати видатки на товари;
 2. споживач піклується не власним, а суспільним добробутом;
 3. споживач прагне максимізувати корисність за наявних обмежень;
 4. споживач прагне максимізувати кількість товарів у кошику.
3. Корисність – це:
 1. кількість благ, які здатні задовольнити потреби споживача;
 2. мінімальне задоволення, яке споживач може одержати від споживання певного блага;
 3. задоволення, яке отримує людина від споживання благ;
 4. максимальне задоволення, яке споживач може одержати від споживання певного блага.
4. Теорія поведінки споживача передбачає, що споживач може максимізувати:
 1. загальну корисність;
 2. середню корисність;
 3. граничну корисність;
 4. кожну з перелічених величин.
5. Щоб максимізувати корисність за обмеженого бюджету, споживач повинен:
 1. не купувати товари низької якості;
 2. бути впевненим, що ціна одиниці товару дорівнює граничній корисності;
 3. розподіляти дохід таким чином, щоб остання грошова одиниця, витрачена на купівлю певного товару, приносила такий же приріст корисності, як і грошова одиниця, витрачена на купівлю іншого товару;
 4. врівноважувати граничні корисності останніх одиниць товарів, що купуються.
6. Яке з перелічених тверджень є неправильним:
 1. кожна точка на кривій байдужості показує різну комбінацію двох благ;
 2. кожна точка на бюджетній лінії показує різну комбінацію двох благ;
 3. всі точки на кривій байдужості показують однаковий рівень задоволення потреб;
 4. всі точки на бюджетній лінії показують однаковий рівень грошового доходу;
 5. всі точки на кривій байдужості показують однаковий рівень грошового доходу.
7. Яка з перелічених послідовностей значень загальної корисності ілюструє закон спадної граничної корисності?
 1. 300; 400; 500; 600;
 2. 450; 750; 1100; 1500;
 3. 250; 280; 300; 310;
 4. 350; 400; 450; 500.
8. Корисність блага:
 1. є суб'єктивно-психологічною оцінкою задоволення від споживання благ;
 2. є різною для різних споживачів;
 3. є різною для одного й того ж споживача залежно від інтенсивності потреби, ступеня її насиченості, запасу благ, періоду часу;
 4. всі відповіді правильні.

- 9.** Кардиналістська модель поведінки споживача:
1. не потребує кількісного визначення величини корисності;
 2. не потребує порівняння корисності різних благ;
 3. не вимагає незалежності корисностей різних благ однієї від іншої;
 4. передбачає можливість визначення кількісної величини корисності.
- 10.** Сукупна корисність – це:
1. загальна сума задоволення від споживання певного набору благ;
 2. мінімальна сума задоволення від споживання певного набору благ;
 3. середня величина задоволення від споживання певного набору благ;
 4. додаткове задоволення від споживання додаткової одиниці блага.
- 11.** Сукупна корисність:
1. зменшується зі зростанням споживання зростаючим темпом;
 2. збільшується зі зростанням споживання зростаючим темпом;
 3. збільшується зі зростанням споживання спадним темпом;
 4. зменшується зі зростанням споживання спадним темпом;
- 12.** Сукупна корисність:
1. максимізується, коли гранична корисність набуває нульового значення;
 2. збільшується зі зростанням споживання блага;
 3. є сумою задоволення від споживання певної кількості благ;
 4. всі відповіді правильні.
- 13.** Гранична корисність – це:
1. загальна сума задоволення від споживання певного набору благ;
 2. мінімальна сума задоволення від споживання певного набору благ;
 3. середня величина задоволення від споживання певного набору благ;
 4. додаткове задоволення від споживання додаткової одиниці блага.
- 14.** Гранична корисність – це:
1. додаткова корисність від споживання додаткової одиниці блага;
 2. зміна сукупної корисності набору товарів при зміні кількості певного блага на одиницю;
 3. приріст сукупної корисності;
 4. всі відповіді правильні.
- 15.** Сукупна корисність зростає, коли гранична корисність:
1. зменшується;
 2. збільшується;
 3. збільшується або зменшується, але є додатною величиною;
 4. збільшується повільно.
- 16.** Між кривими сукупної та граничної корисності існує геометричний зв'язок:
1. крива сукупної корисності досягає максимального значення в точці, яка відповідає нульовому значенню граничної корисності;
 2. кут нахилу кривої сукупної корисності показує величину граничної корисності;
 3. за від'ємних значень граничної корисності крива сукупної корисності відхиляється донизу, стає спадною;
 4. всі відповіді правильні.
- 17.** Який з наведених нижче переліків значень сукупної корисності ілюструє закон спадної граничної корисності?
1. 20, 15, 10, 5;
 2. 20, 10, 10, 10;
 3. 20, 30, 40, 50;

4. 20, 28, 34, 38.

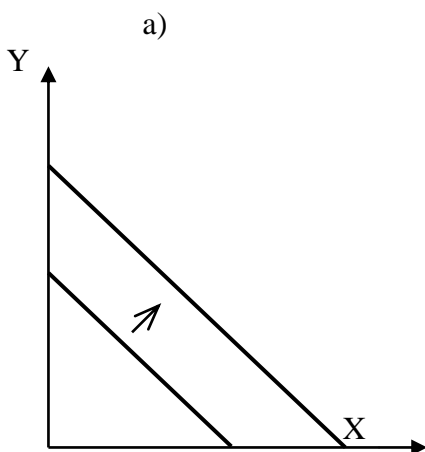
18. Який з наведених нижче переліків значень граничної корисності ілюструє закон спадної граничної корисності?
1. 200, 150, 150, 150;
 2. 200, 230, 250, 260;
 3. 200, 300, 400, 500;
 4. 200, 150, 90, 40.
19. П'яте морозиво, яке ви їсте, надає вам менше задоволення, ніж перше. Це приклад:
1. дії закону попиту;
 2. наявності надлишку товару;
 3. дії закону спадної граничної корисності;
 4. наявності дефіциту товару.
20. Форма і нахил кривої байдужості для одного споживача визначаються:
1. доходом і уподобаннями споживачів;
 2. тільки цінами товарів;
 3. тільки уподобаннями споживача;
 4. уподобаннями споживача, цінами товарів та доходом споживача.
21. Форма і нахил кривих байдужості залежать:
1. від ступеня замінності благ у споживанні;
 2. від співвідношення цін товарів;
 3. від уподобань споживача, його доходу та співвідношення цін товарів;
 4. всі відповіді правильні.
22. Гранична норма заміни одного товару іншим:
1. визначає, від скількох одиниць одного товару споживач повинен відмовитись, щоб одержати додаткову одиницю іншого без зміни рівня сукупної корисності;
 2. вимірює пропорції заміни одного товару іншим;
 3. показує абсолютну величину кута нахилу кривої байдужості в точці на кривій;
 4. всі відповіді правильні.
23. Гранична норма заміни товару Y товаром X показує:
1. міру зростання граничної корисності зі збільшенням споживання товарів X і Y на одиницю;
 2. кількість товару Y, від якої споживач готовий відмовитись заради одержання додаткової одиниці товару X без зміни рівня сукупної корисності;
 3. додаткова кількість товару X, яку споживач може придбати за умови зростання доходу та незмінної кількості товару Y;
 4. міру зростання сукупної корисності зі збільшенням споживання товарів X і Y.
24. У міру просування донизу вздовж типової спадної кривої байдужості:
1. вона стає пологішою, випрямляється;
 2. значення граничної норми заміни благ спадають;
 3. готовність споживача до заміни блага X благом Y зменшується;
 4. всі відповіді правильні.
25. Якщо гранична норма заміни між двома благами дорівнює $2/3$ за будь-якого рівня споживання, то можна зробити висновок, що:
1. крива байдужості характеризується спадною MRS;
 2. блага є досконалими комплементарями;
 3. обидва блага є досконалими субститутами;
 4. крива байдужості характеризується зростаючою MRS.

- 26.** Якщо два блага є абсолютними доповнювачами, наприклад, взуття на праву та ліву ногу, то:
1. гранична норма заміни є спадною;
 2. криві байдужості мають вигляд прямого кута;
 3. криві байдужості мають вигляд прямих ліній;
 4. криві байдужості є висхідними.
- 27.** Якщо два блага є абсолютними заміниками, то:
1. гранична норма заміни є спадною;
 2. криві байдужості мають вигляд прямого кута;
 3. криві байдужості мають вигляд прямих ліній;
 4. правильні відповіді 1) і 3).
- 28.** Якщо у випадку двопродуктового кошика споживач абсолютно байдужий до одного з благ, то:
1. його криві байдужості будуть прямим лініями;
 2. сукупна корисність ринкового кошика визначатиметься корисністю іншого блага;
 3. благо, до якого споживач байдужий, виступає як нейтральне;
 4. всі відповіді правильні.
- 29.** Якщо у випадку двопродуктового кошика одне з благ є антиблагом, то:
1. криві байдужості споживача є висхідними;
 2. гранична норма заміни є позитивною;
 3. криві байдужості є прямими лініями;
 4. правильні відповіді 1) і 2).
- 30.** Теорія споживчого вибору передбачає, що споживач намагається максимізувати:
1. різницю між загальною і граничною корисністю;
 2. загальну корисність;
 3. середню корисність;
 4. граничну корисність.
- 31.** Закон спадної граничної корисності визначає, що:
1. відношення граничних корисностей до цін на предмети розкоші менше, ніж на товари першої необхідності;
 2. відношення граничних корисностей до цін є однакове для всіх товарів;
 3. корисність товарів, що купуються, зменшується в міру збільшення доходів споживача;
 4. корисність від споживання кожної наступної одиниці товару зменшується в міру зростання кількості товарів, що купуються.
- 32.** Щоб максимізувати корисність споживач повинен:
1. не купувати недоброякісних товарів;
 2. бути впевненому, що ціни всіх товарів, які він купує, пропорційні їхнім загальним корисностям;
 3. бути впевненому, що ціна кожного товару дорівнює граничній корисності грошей;
 4. розподіляти доход так, щоб остання грошова одиниця витрачена на придбання будь-яких товарів принесла такий же приріст корисності, як і грошова одиниця витрачена на придбання інших товарів.
- 33.** Загальна корисність зростає. Якщо гранична корисність:
1. зростає;
 2. спадає;
 3. зростає або спадає, або залишається додатною;
 4. є від'ємною величиною.
- 34.** Припустимо, що MUA/MUB , а $PA/PB = 5$. Це означає, що:
1. споживач знаходиться у стані рівноваги;

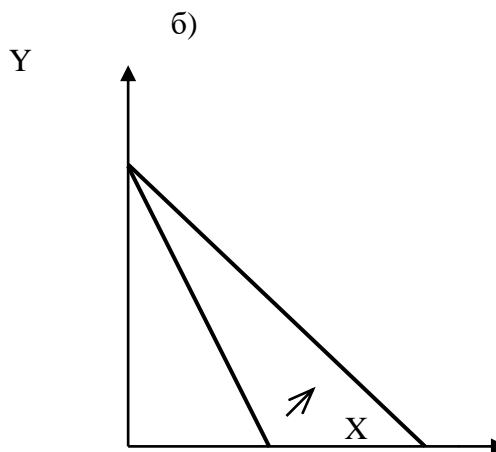
2. для досягнення рівноваги варто купувати більше А і менше В;
 3. для досягнення рівноваги варто купувати більше В і менше А;
 4. немає правильної відповіді.
- 35.** Споживач вважає, що йому однаково корисно щоденно випивати як 8 склянок молока і 3 склянки кефіру, так 6 склянок молока та 4 склянки кефіру. У цьому випадку гранична норма заміщення кефіру дорівнює:
1. 6/4;
 2. 4/6;
 3. 2/1;
 4. 1/2.
- 36.** Ціна товару А дорівнює 3 гр. од., а Б – 2 гр. од. Як споживач оцінює граничну корисність товару Б у 30 ютилей і бажає максимізувати задоволення від покупки А і Б, тоді він має прийняти граничну корисність А за :
1. 10 ютилів;
 2. 45 ютилів;
 3. 30 ютилів;
 4. 15 ютилів.
- 37.** Загальною одиницею вимірювання корисності є:
1. кілограм;
 2. ютиль;
 3. задоволення;
 4. фунт.

Тема 5. Ординалістська теорія поведінки споживача

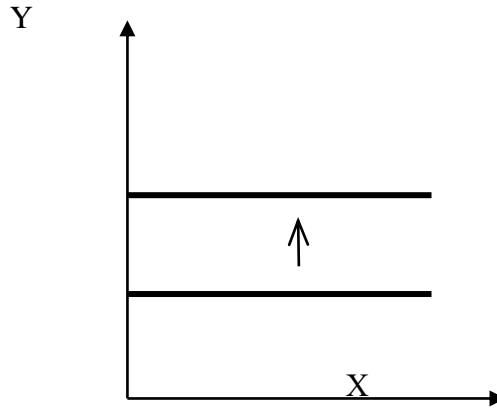
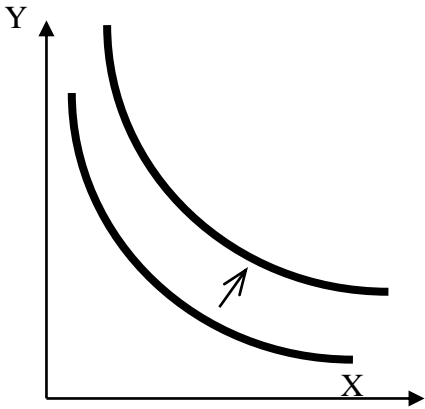
1. Бюджетне обмеження споживача утворюють:
 1. тільки доход споживача;
 2. тільки ціни товарів;
 3. доход споживача і ціни товарів;
 4. доход споживача, ціни товарів та їх корисності.
2. Модель можливого:
 1. є моделлю бюджетного обмеження;
 2. визначає множину наборів товарів, доступних споживачу;
 3. визначає сукупні видатки споживача за певного рівня доходу та даних цін товарів;
 4. всі відповіді правильні.
3. Бюджетна лінія – це:
 1. лінія рівної корисності;
 2. лінія рівних видатків споживача;
 3. лінія наборів двох товарів, доступних споживачу за певної величини грошового доходу;
 4. правильні відповіді 2) і 3).
4. Бюджетна лінія:
 1. показує межу між можливим і неможливим;
 2. показує компроміс, на який повинен піти споживач у виборі між двома благами;
 3. визначає множину комбінацій двох благ, видатки на які в сумі не перевищують доходу споживача;
 4. всі відповіді правильні.
5. Точки перетину бюджетної лінії з осями координат характеризуються тим, що:
 1. перебуваючи в цих точках, споживач не витрачає цілком свого доходу;
 2. перебуваючи в цих точках, споживач витрачає весь свій дохід лише на один з двох товарів;
 3. перебуваючи в цих точках, споживач взагалі не витрачає доходу;
 4. їх положення не залежить від цін товарів.
6. Зі зміною ціни товару X бюджетна лінія змінює положення:

в)

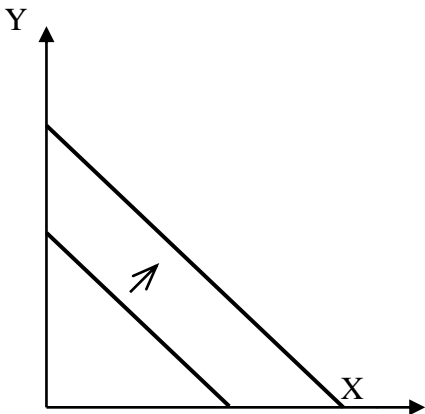

г)

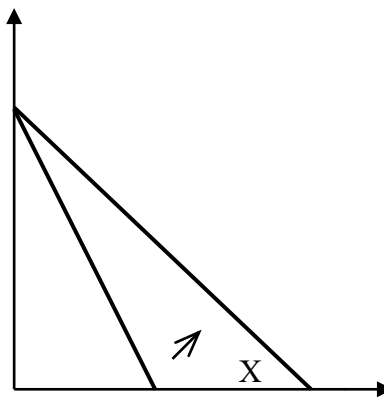

7. Зі зростанням доходу споживача бюджетна лінія змінює положення:

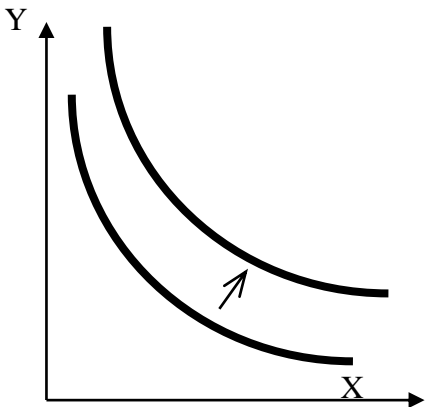
а)

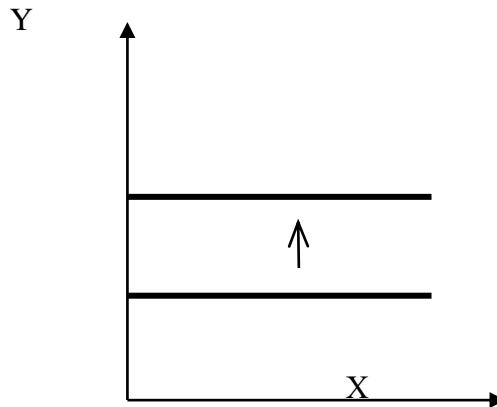
б)

в)

г)

8. Бюджетна лінія:

1. має від'ємний нахил;
2. зміщується паралельно до попередньої зі зміною доходу споживача;
3. змінює кут нахилу зі зміною ціни одного з товарів;
4. всі відповіді правильні.

9. Нахил бюджетної лінії визначається:

1. кількістю споживаних благ;
2. співвідношенням граничних корисностей благ;
3. співвідношенням цін товарів;
4. співвідношенням цін товарів та доходу споживача.

10. Пропорції можливої заміни одного товару іншим на бюджетній лінії визначаються:

1. кутовим коефіцієнтом нахилу бюджетної лінії;
2. відносною ціною товару;

3. співвідношенням цін товарів;
 4. всі відповіді правильні.
- 11.** Положення бюджетної лінії не зміниться, якщо:
1. ціни двох товарів знизяться, а дохід у тій же пропорції зросте;
 2. ціна товару X знизиться у стільки разів, в скільки ціна товару Y зросте за незмінного доходу;
 3. ціни і дохід зміняться в одному напрямку і в однакової пропорції;
 4. ціна товару X зросте на стільки ж, на скільки знизиться ціна товару Y за незмінного доходу.
- 12.** Яке з наступних тверджень є неправильним:
1. точки на бюджетній лінії визначають множину можливого вибору споживчих кошиків;
 2. точки бюджетної лінії показують, від якої кількості одного товару готовий відмовитись споживач заради придбання додаткової одиниці іншого;
 3. точки на бюджетній лінії визначають множину споживчих кошиків, бажаних для споживача;
 4. точки на бюджетній лінії визначають множину комбінацій двох товарів, видатки на які не перевищують в сумі доходу споживача.
- 13.** Бюджетні лінії:
1. завжди є прямими лініями;
 2. можуть бути як прямими, так і ламаними лініями;
 3. завжди є ламаними лініями;
 4. за жодних умов не можуть бути ламаними.
- 14.** Бюджетні лінії:
1. звичайно є прямими;
 2. можуть бути ламаними, якщо кількість споживання одного з благ є фіксованою;
 3. можуть бути ламаними, якщо ціна одного з благ змінюється залежно від його кількості, що купується;
 4. всі відповіді правильні.
- 15.** Оптимальний споживчий вибір передбачає:
1. суміщення мети та обмежень споживача;
 2. суміщення моделі бажаного та моделі можливого;
 3. вибір споживчого кошика, який одночасно належав би до поверхні байдужості найвищого рівня корисності і мав спільні точки з множиною досяжних наборів;
 4. всі відповіді правильні.
- 16.** Правило максимізації корисності полягає у тому, що:
1. споживач максимізує корисність, якщо розподіляє свій бюджет так, що гранична корисність на останню грошову одиницю видатків є однаковою для кожного виду благ;
 2. корисність максимізується вибором такого кошика в границях бюджетного обмеження, для якого відношення граничних корисностей останніх одиниць кожного виду благ до їхніх цін однаково для всіх благ;
 3. споживач максимізує корисність, якщо розподіляє свій бюджет так, що сукупна корисність на останню грошову одиницю видатків є однаковою для кожного виду благ;
 4. правильні відповіді 1) і 2).
- 17.** Споживчий вибір є оптимальним, якщо:
1. в межах бюджетного обмеження споживач обирає такий набір товарів, для якого відношення граничних корисностей благ дорівнює відношенню їх цін;
 2. споживач задовольняє всі свої потреби;
 3. споживач максимізує граничну корисність в межах свого бюджету;
 4. споживач купує товари в межах свого бюджету за найнижчими цінами.

- 18.** Співвідношення між граничними корисностями різних благ оптимального споживчого кошика:
1. є однаковим для всіх споживачів;
 2. є різним для різних споживачів;
 3. може бути як однаковим, так і різним для різних споживачів;
 4. інформація є недостатньою для відповіді.
- 19.** Ціни вимірюють граничні корисності благ:
1. однаково для всіх споживачів;
 2. індивідуально для кожного зі споживачів;
 3. ціни не мають відношення до оцінки граничних корисностей благ;
 4. інформація є недостатньою для відповіді.
- 20.** Другий закон Госсена:
1. описує рівновагу споживача;
 2. твердить, що для максимального задоволення потреб в умовах обмеженості благ необхідно припинити споживання всіх благ у точках, де інтенсивність задоволення від споживання кожного блага стає однаковою;
 3. визначає, що споживач цілеспрямовано змінює структуру споживання, послідовно рухаючись до оптимального стану, за якого змінювати структуру споживання не вигідно;
 4. всі відповіді правильні.
- 21.** Якщо для обраного споживачем кошика $MU_x / MU_y = 9$, а $P_x / P_y = 7$, то:
1. споживач знаходиться у стані рівноваги;
 2. для досягнення рівноваги споживачу слід купувати більше товару X і менше товару Y;
 3. для досягнення рівноваги споживачу слід купувати більше товару Y і менше товару X;
 4. споживач не має стимулу для зміни структури споживання.
- 22.** Ціна груш і яблук однакова і становить 2 грн. за кілограм. Споживач, який прагне максимізувати корисність від їх споживання, повинен:
1. купувати однакову кількість груш і яблук, доки ціна на них однакова;
 2. купувати таку кількість груш і яблук, для якої MRS дорівнювала б 1;
 3. купити таку кількість груш і яблук, видатки на які дорівнювали б доходу споживача;
 4. вірні відповіді б) і в).
- 23.** Рівновага споживача на карті байдужості – це:
1. будь-яка точка на найвищій з кривих байдужості;
 2. будь-яка точка на бюджетній лінії;
 3. будь-яка точка у просторі, обмеженому бюджетною лінією;
 4. точка дотику бюджетної лінії до кривої байдужості.
- 24.** Споживач перебуває у стані рівноваги, якщо:
1. він максимізує граничну корисність;
 2. обирає комбінацію товарів, якій графічно відповідає точка дотику лінії бюджету і кривої байдужості;
 3. бюджет витрачений повністю і зважені за цінами граничні корисності двох товарів рівні;
 4. правильні відповіді 2) і 3).
- 25.** Щоб опинитися у стані рівноваги, споживач повинен:
1. бути впевненим, що ціни купованих ним товарів пропорційні сукупній корисності;
 2. не купувати недоброякісних товарів;
 3. розподілити дохід таким чином, щоб остання гривня, витрачена на придбання будь-якого товару, надавала йому однакову граничну корисність;
 4. бути впевненим, що ціна кожного товару дорівнює граничній корисності грошей.

- 26.** Еквіваржинальний принцип рівноваги споживача означає, що:
1. корисність споживача максимізується, якщо він купує в межах бюджетного обмеження такий набір товарів, для якого граничні корисності з розрахунку на грошову одиницю рівні для всіх благ;
 2. корисність споживача максимізується, якщо він купує такий набір товарів, для якого граничні корисності всіх товарів рівні;
 3. корисність споживача максимізується, якщо він купує такий набір товарів, ціни яких однакові;
 4. корисність споживача максимізується, якщо він купує такий набір товарів, для якого ціни товарів з розрахунку на грошову одиницю рівні для всіх благ.
- 27.** Узагальнена модель споживчого вибору:
1. аналізує специфічний споживчий кошик “благо X + видатки на всі інші блага”;
 2. дозволяє пов’язати споживання окремого блага з доходом споживача;
 3. характеризує вибір множини благ за ординалістським підходом;
 4. всі відповіді вірні.
- 28.** Лінія розширеного бюджетного обмеження:
1. відображає всі комбінації одного товару і видатків на всі інші блага, які споживач може придбати в межах свого доходу;
 2. графічно не відрізняється від простої бюджетної лінії, але має відміни у побудові;
 3. описується рівнянням $I = P_x \cdot X + E$;
 4. всі відповіді правильні.
- 29.** Гранична норма заміни в узагальненій моделі споживчого вибору:
1. показує готовність споживача відмовитись від певної кількості грошей заради придбання додаткової одиниці блага;
 2. визначає, від скількох одиниць одного блага споживач повинен відмовитись, щоб одержати додаткову одиницю іншого;
 3. вимірює пропорції заміни одного товару іншим;
 4. всі відповіді правильні.
- 30.** Після зміни доходу та ринкових цін благ споживач знову досягає стану рівноваги. У новому рівноважному кошику граничні корисності всіх благ стали нижчими, ніж були в початковому. Уподобання споживача не змінилися. Можна стверджувати, що:
1. добробут споживача знизився;
 2. добробут споживача підвищився;
 3. доход споживача зменшився;
 4. зросли ціни всіх споживаних ним благ.
- 31.** Доход споживача становить 8 грн. Ціна одиниці товару X – 1 грн., ціна одиниці товару Y – 0,5 грн. Яка з наступних комбінацій двох товарів знаходиться на бюджетній лінії?
1. 7 X та 1 Y ;
 2. 6 X та 6 Y ;
 3. 5 X та 6 Y ;
 4. 6 X та 5 Y .
- 32.** Гранична корисність товару A дорівнює 100 ютилів, його ціна становить 10 грн. Ціна товару B дорівнює 5 грн. Гранична корисність товару B у стані рівноваги споживача дорівнює:
1. 0,5 ютилям;
 2. 20 ютилям;
 3. 50 ютилям;
 4. 10 ютилям.

33. Споживач купує лише яблука та сливи. Ціна яблук – 2 грн. за кілограм, ціна слив – 1,5 грн. Споживач може витратити на покупку цих товарів 16 грн. Для оптимального споживчого кошика гранична норма заміни слив яблуками становитиме:
1. $3/4$;
 2. $4/3$;
 3. $1/8$;
 4. $3/32$.
34. Бюджетна лінія споживача описується рівнянням:
 $15X + 25Y = 900$.
 Оптимальний кошик споживача містить 30 одиниць Y , а кількість товару X в цьому кошику становить:
1. 10 одиниць;
 2. 30 одиниць;
 3. 50 одиниць;
 4. 60 одиниць.
35. Для споживача товари X і Y є абсолютними заміниками в пропорції 1:1. Ціна товару X – 1 грн., товару Y – 1,5 грн. Споживач максимізує корисність, якщо:
1. гранична норма заміни товару X товаром Y становить $2/3$;
 2. споживач витрачає весь свій дохід на товар X ;
 3. споживач витрачає весь свій дохід на товар Y ;
 4. гранична норма заміни товару X товаром Y становить $3/2$.
36. Рівновагою споживача на карті кривих байдужості є:
1. будь-яка точка перетину бюджетної лінії та кривої байдужості;
 2. будь-яка точка на найвищій кривій байдужості;
 3. точка дотику бюджетної лінії та кривої байдужості;
 4. будь-яка точка, розташована на лінії бюджету.
37. Визначити, яке твердження є помилковим:
1. загальна корисність може зростати навіть тоді, коли гранична корисність зменшується;
 2. точка, яка лежить вище на кривій байдужості, показує більший рівень корисності, ніж точка, що лежить нижче на тій самій кривій;
 3. гранична корисність зменшується зі збільшенням кількості спожитого товару, оскільки ступінь насичення зростає;
 4. для споживача є характерними криві байдужості із спадною граничною нормою заміщення.
38. Ціна одиниці товару A становить 1 грн., а товару B – 2 грн. Якщо гранична корисність товару A становить 30 одиниць, то при якій граничній корисності товару B споживач максимізуватиме корисність набору з цих двох благ:
1. 45;
 2. 60;
 3. 30;
 4. 15.
39. У разі подвійного зростання цін на обидва товари, кут нахилу бюджетної лінії:
1. зросте вдвічі;
 2. зменшиться вдвічі;
 3. залишиться незмінним;
 4. недостатньо інформації для визначення.
40. Збільшення доходу споживача впливає на:
1. переміщення кривої байдужості праворуч;
 2. паралельне переміщення бюджетної лінії ліворуч;
 3. паралельне переміщення бюджетної лінії праворуч;

4. рух кривої байдужості ліворуч.
41. Лінію бюджету споживача задано рівнянням: $15A + 45B = 900$. коли споживач обирає ринковий кошик, він купує 30 одиниць товару А. Скільки одиниць товару В купує споживач?
1. 10;
 2. 15;
 3. 45;
 4. 50.
42. Збільшення доходу споживача графічно зображається в:
1. зміні нахилу бюджетної прямої;
 2. паралельному зсуві бюджетної прямої вправо;
 3. паралельному зсуві бюджетної прямої вліво;
 4. зменшенні нахилу бюджетної прямої.
43. Споживча рівновага на карті байдужості – це:
1. будь-який перетин бюджетної прямої та кривої байдужості;
 2. будь-яка точка на найвищій кривій байдужості;
 3. точка дотику бюджетної прямої до кривої байдужості;
 4. будь-яка точка на бюджетній прямій.
44. Якщо гранична норма заміни між двома благами дорівнює $2/3$ за всякого рівня споживання, то ви зробите висновок, що:
1. обидва блага є досконалими субститутами;
 2. блага є досконалими комплементами;
 3. крива байдужості благ характеризується спадною MRS;
 4. крива байдужості благ опукла на зовні від початку координат.
45. Положення і нахил кривої байдужості для окремого споживача пояснюється:
1. його перевагами і розмірами доходу;
 2. перевагами, розмірами доходу і цінами товарів, що купуються;
 3. тільки його перевагами;
 4. тільки цінами товарів, що купуються.
46. Ефект заміни - це підвищення попиту на товар, що спричинене:
1. заміною загального рівня цін на всі товари;
 2. зміною у вподобаннях споживача, якщо від відає перевагу товарам-замінникам;
 3. зміною у реальному доході, зумовленому зниженням цін на товари, що купуються;
 4. жодна з відповідей є неправильною.
47. Визначивши свої можливості, споживач згоден заплатити 20 гр. од. за годинник коли він прийшов до магазину. То виявив, що може його придбати за 16 гр. од. у цьому випадку споживчий надлишок дорівнюватиме:
1. 20 гр. од.;
 2. 16 гр. од.;
 3. 4 гр. од.;
 4. 36 гр. од.;
48. Ефект доходу свідчить про те, що:
1. при збільшенні ціни блага X споживач купуватиме в меншій кількості як X, так і інші блага;
 2. зменшення ціни блага X зумовлює збільшення споживання цього блага, оскільки воно стає дешевшим за товари-замінники;
 3. покупці починають замінювати дорожчі товари і послуги на дешевші;
 4. усі висловлювання правильні.

49. Коли ціна повноцінного блага X падає, то:

1. ефект доходу спонукатиме споживача купувати більше одиниць блага X, а ефект заміни – менше;
2. у результаті і ефекту заміни, і ефекту доходу споживач купує більше блага X;
3. у результаті ефекту доходу кількість одиниць блага X, що купується, зменшиться, а ефект заміни сприяє збільшенню купівлі блага X;
4. і ефект доходу, і ефект заміни ведуть до зниження споживання блага X.

50. Бюджетна пряма показує:

1. що хоче купити споживач;
2. оптимальні комбінації товарів, які споживач може купити за даного фіксованого доходу і ринкових цін;
3. смаки і уподобання споживача;
4. ціни товарів і послуг.

51. Крива “споживання – дохід” проходить:

1. через дві точки рівноваги споживача, пов’язані зі зміною цін одного з товарів;
2. через всі точки рівноваги споживача пов’язані з різними величинами доходу;
3. через карту байдужості;
4. через точку дотику кривої байдужості і бюджетної прямої.

Тема 6. Моделювання поведінки споживача.

1. Внаслідок зростання доходу споживача за інших рівних умов:
 1. бюджетна лінія зміщується паралельно до початкової праворуч;
 2. точка рівноваги переміщується на вищу криву байдужості;
 3. зростає індивідуальний попит на абсолютну більшість благ;
 4. всі відповіді правильні.
2. Крива “доход – споживання”:
 1. сполучає всі точки рівноваги споживача, пов’язані зі зміною ціни одного з товарів, на її основі будуються крива індивідуального попиту;
 2. сполучає всі точки рівноваги споживача, пов’язані зі зміною доходу, на її основі будуються криві Енгеля;
 3. сполучає всі точки рівноваги споживача, пов’язані зі зміною цін обох товарів, на її основі будується крива індивідуального попиту;
 4. сполучає всі точки рівноваги споживача, пов’язані зі зміною доходу, на її основі будується крива ринкового попиту.
3. Крива “доход – споживання”:
 1. сполучає всі точки рівноваги споживача, пов’язані зі зміною ціни одного з благ;
 2. показує співвідношення між доходом споживача і кількістю товару, що купується, за інших рівних умов;
 3. сполучає всі точки рівноваги споживача, пов’язані з різними рівнями доходу;
 4. правильні відповіді 2) і 3).
4. Крива “доход – споживання”:
 1. є висхідною для нормальних благ;
 2. має від’ємний нахил для нижчих благ;
 3. є вертикальною для нейтральних благ;
 4. всі відповіді правильні.
5. Криві Енгеля характеризують:
 1. залежність обсягу споживання товару від доходу споживача;
 2. залежність обсягу споживання товару від його ціни;
 3. залежність корисності блага від його споживання;
 4. залежність витратків споживача від ціни товару.
6. Крива Енгеля є монотонно висхідною, якщо:
 1. частка даного блага у структурі споживання зі зростанням доходу залишається незмінною;
 2. товар є нормальним благом;
 3. частка даного блага у структурі споживання зі зростанням доходу зменшується;
 4. благо є нейтральним відносно зміни доходу.
7. Залежність витратків споживачів від доходу для предметів першої та другої необхідності й предметів розкоші описують:
 1. криві Енгеля;
 2. криві “доход – споживання”;
 3. криві попиту;
 4. криві “ціна – споживання”.
8. Зі зниженням ціни одного з благ за інших рівних умов:
 1. бюджетна лінія переміщується паралельно до початкової ліворуч;
 2. точка рівноваги переміщується на нижчу криву байдужості;
 3. зростає обсяг індивідуального попиту на нього;
 4. всі відповіді правильні.

9. Крива “ціна – споживання”:
 1. сполучає всі точки рівноваги споживача, пов’язані зі змінною ціни одного з товарів, на її основі будується крива індивідуального попиту;
 2. сполучає всі точки рівновага споживача, пов’язані зі зміною доходу, на її основі будуються криві Енгеля;
 3. сполучає всі точки рівноваги споживача, пов’язані зі зміною цін обох товарів, на її основі будується крива індивідуального попиту;
 4. сполучає всі точки рівновага споживача, пов’язані зі зміною доходу, на її основі будується крива ринкового попиту.

10. Ефект заміни полягає у:
 1. зміні обсягу попиту внаслідок зміни відносних цін товарів за незмінного реального доходу споживача;
 2. зміні обсягу попиту внаслідок зміни реального доходу за незмінних відносних цін товарів;
 3. здатності одного товару задовольняти ті ж потреби, що й інший товар;
 4. можливості покупця заміщувати споживання одного товару іншим, більш якісним.

11. Ефект заміни – це зміна обсягу попиту на товар, спричинена:
 1. зміною загального рівня цін всіх товарів;
 2. зміною уподобань споживача;
 3. зміною реального доходу, зумовленою зміною ціни одного з товарів;
 4. зміною відносних цін товарів за незмінного реального доходу споживача.

12. Ефект заміни відображає:
 1. зміну обсягу попиту на товар внаслідок зміни його відносної ціни;
 2. зміну обсягу попиту на товар внаслідок зміни номінального доходу споживача;
 3. зміну обсягу попиту на товар внаслідок зміни реального доходу споживача;
 4. зміну обсягу попиту на товар внаслідок зміни цін товарів – заміників та доповнювачів.

13. Ефект заміни у моделі Хікса полягає у тому, що:
 1. зі зміною відносних цін споживач змінює обсяг попиту на товар за незмінного рівня корисності;
 2. зі зміною відносних цін оптимальний вибір споживача не змінюється;
 3. зі змінною номінального доходу споживач змінює оптимальний вибір;
 4. зі змінною відносних цін споживач змінює обсяг попиту на товар за незмінної купівельної спроможності.

14. Ефект доходу полягає у:
 1. зміні обсягу попиту внаслідок зміни відносних цін товарів за незмінного реального доходу споживача;
 2. зміні обсягу попиту внаслідок зміни реального доходу за незмінних відносних цін товарів;
 3. здатності одного товару задовольняти ті ж потреби, що й інший товар;
 4. можливості покупця заміщувати споживання одного товару іншим, більш якісним.

15. Ефект доходу – це:
 1. зміна обсягу попиту, спричинена зміною реального доходу за незмінності відносних цін;
 2. зміна обсягів споживання як результат зміни ціни одного з товарів, що змушує споживача переміщуватись на іншу криву байдужості;
 3. граничний приріст попиту за зміни реального доходу в умовах незмінності відносних цін товарів;
 4. всі відповіді правильні.

16. Ефект доходу – це:
 1. зміна обсягу попиту, спричинена зміною відносних цін товарів за незмінного реального доходу споживача;

2. зміна обсягу попиту, спричинена зміною номінального доходу споживача за незмінних відносних цін товарів;
 3. граничний приріст обсягу попиту за зміни реального доходу в умовах незмінності відносних цін товарів;
 4. зміна обсягу попиту, спричинена зміною цін товарів.
17. Ефект заміни у моделі Слуцького полягає у тому, що:
1. зі зміною відносних цін споживач змінює обсяг попиту на товар за незмінного рівня корисності;
 2. зі зміною відносних цін споживач змінює оптимальний вибір відповідно до зміни купівельної спроможності грошей;
 3. зі змінною номінального доходу споживач змінює оптимальний вибір;
 4. зі змінною відносних цін споживач змінює обсяг попиту на товар за незмінної купівельної спроможності.
18. Ефект доходу має місце у наступному випадку:
1. якщо доходи споживачів скорочуються, то їх попит на дане благо знижується;
 2. зниження ціни одного блага дозволяє споживачу купувати більше даного блага, не скорочуючи попиту на інші;
 3. обсяг купівлі деяких товарів скорочується зі зростанням доходів споживачів;
 4. в усіх перерахованих випадках.
19. На відміну від моделі Хікса, у моделі Слуцького:
1. для визначення відокремленої дії ефектів заміни та доходу застосовується прийом побудови компенсуючої бюджетної лінії;
 2. ефект заміни супроводжується деяким покращенням добробуту споживача;
 3. компенсуюча бюджетна лінія є дотичною до деякої вищої кривої байдужості;
 4. правильні відповіді 2) і 3).
20. На відміну від моделі Слуцького, у моделі Хікса:
1. для визначення відокремленої дії ефектів заміни та доходу застосовується прийом побудови компенсуючої бюджетної лінії;
 2. ефект заміни супроводжується деяким покращенням добробуту споживача;
 3. компенсуюча бюджетна лінія є дотичною до початкової поверхні байдужості;
 4. компенсуюча бюджетна лінія є січною початкової і дотичною до деякої вищої поверхні байдужості.
21. Ефекти заміни та доходу за Слуцьким і Хіксом виявляють:
1. додатне значення ефекту заміни за зниження ціни нижчого блага;
 2. додатне значення ефекту доходу за зниження ціни нижчого блага;
 3. від'ємне значення ефекту доходу за зниження ціни нормального блага;
 4. від'ємне значення ефекту заміни за зниження ціни нормального блага.
22. Коли ціна нормального блага знижується, то:
1. ефект доходу спонукатиме споживача купувати його більше, а ефект заміни – менше;
 2. в результаті дії і ефекту заміни, і ефекту доходу споживач купує більше цього блага;
 3. в результаті дії ефекту доходу обсяг попиту зменшується, а ефекту заміни – збільшується;
 4. і ефект доходу, і ефект заміни спонукають до зменшення споживання блага.
23. З підвищенням ціни нижчого блага:
1. ефект доходу спонукатиме споживача купувати його більше, а ефект заміни – менше;
 2. в результаті дії і ефекту заміни, і ефекту доходу споживач купує більше цього блага;
 3. ефект доходу спонукатиме споживача купувати його менше, а ефект заміни – більше;
 4. і ефект доходу, і ефект заміни спонукають до зменшення споживання блага.
24. У випадку зниження ціни нижчого блага:

1. ефект заміни спонукатиме споживача збільшити обсяг попиту на нього, а ефект доходу – зменшити;
 2. ефект заміни перевищує ефект доходу;
 3. загальний ефект полягає у збільшенні обсягу попиту на нього;
 4. всі відповіді правильні.
25. Товар Гіффена – це:
1. нижчий товар зі значною питомою вагою у бюджеті споживача;
 2. товар, для якого не виконується закон попиту, і крива попиту є висхідною;
 3. товар, для якого ефект доходу перевищує ефект заміни;
 4. всі відповіді правильні.
26. Що з наведеного нижче характеризує товар Гіффена:
1. зі зниженням ціни даного блага обсяг попиту на нього зростає;
 2. зі зростанням ціни даного блага обсяг попиту на нього скорочується;
 3. зі зниженням ціни даного блага обсяг попиту на нього скорочується;
 4. зміна ціни даного блага не впливає на обсяг попиту на нього.
27. Крива індивідуального попиту:
1. відображає зміну рівня корисності споживача;
 2. в кожній точці представляє оптимуму споживача для певного рівня корисності;
 3. відображає зменшення граничної норми заміни благ в міру зниження ціни одного з них
 4. всі відповіді правильні.
28. Крива ринкового попиту:
1. отримується шляхом додавання обсягів індивідуального попиту за кожної з можливих цін;
 2. отримується шляхом додавання цін за кожного з можливих обсягів індивідуального попиту;
 3. співпадає з кривою попиту споживача, чий попит є максимальним для даного ринку;
 4. утворюється як середнє арифметичне індивідуальних попитів.
29. Сіткові зовнішні впливи – це явище, пов'язане з впливом:
1. на попит одного покупця попиту інших покупців;
 2. доходу покупців на зміну їх попиту;
 3. рівня доходу одних покупців на величину попиту інших покупців;
 4. зниження цін товарів на ринковий попит.
30. Позитивні сіткові зовнішні впливи:
1. виникають, коли типовий споживач збільшує свій попит, якщо товар купує багато покупців;
 2. роблять ринковий попит менш еластичним;
 3. стосуються тільки споживачів з високим рівнем доходу;
 4. правильні відповіді 1) і 2).
31. Внаслідок ланцюгового ефекту:
1. ринковий попит стає більш еластичним;
 2. ринковий стає менш еластичним;
 3. попит збільшують лише споживачі з високим рівнем доходу;
 4. споживачі з високим рівнем доходу зменшують свій попит.
32. Негативні сіткові зовнішні впливи, такі як ефект снобізму:
1. роблять ринковий попит більш еластичним;
 2. роблять ринковий попит менш еластичним;
 3. стосуються всіх споживачів, незалежно від рівня доходу;
 4. стосуються позаринкової діяльності.
33. Товари Веблена:

1. предмети розкоші, попит на які зростає з підвищенням їх цін;
 2. виявляють ефект снобізму;
 3. мають висхідну криву попиту;
 4. всі відповіді правильні.
34. Надлишок споживача:
1. це різниця між максимальною сумою, яку споживач був готовий заплатити за кількість товару, на яку він пред'являє попит, і фактично заплаченою сумою;
 2. вимірює сукупну вигоду споживача від придбання товару на конкурентному ринку; є показником його добробуту;
 3. відповідає площі фігури, обмеженої кривою попиту, лінією ринкової ціни та віссю ординат;
 4. всі відповіді правильні.
35. Крива, що сполучає точки рівноваги споживача при різних рівнях доходу, називається:
1. крива “ціна – споживання”;
 2. крива попиту;
 3. крива “дохід – споживання”;
 4. крива Енджела.
36. Якщо для певного товару величина попиту зростає разом із ціною, то такий товар є:
1. товаром розкоші;
 2. малоцінним товаром;
 3. звичайним товаром;
 4. товаром Гіффена.
37. Якщо ціна товару зростає, ефект заміщення спонукає споживача придбати менше товару, оскільки:
1. реальний дохід споживача зменшується;
 2. реальний дохід споживача зростає;
 3. товар тепер не такий дорогий порівняно з іншими товарами;
 4. товар тепер дорожчий порівняно з іншими товарами.
38. Криві, що показують залежність між кількістю спожитого товару і доходом, називаються:
1. кривими “дохід – споживання” та “ціна – споживання”;
 2. кривими Енгеля;
 3. кривими індивідуального попиту;
 4. кривими Гіффена.
39. Ефект доходу означає, що:
1. підвищення грошових доходів дає змогу споживачеві купувати більшу кількість товарів;
 2. зменшення ціни товару дозволяє споживачеві купувати його більшу кількість;
 3. зменшення ціни товару дозволяє споживачеві купувати більше цього товару, оскільки він став порівняно дешевшим щодо інших товарів;
 4. споживачі обиратимуть різні комбінації товарів, доки граничні корисності останніх придбаних одиниць кожного товару не зрівняються.
40. Для товару Гіффена:
1. ефект заміщення більший від ефекту доходу;
 2. ефект заміщення менший від ефекту доходу;
 3. обсяг споживання зростає зі збільшенням доходу;
 4. крива попиту має від’ємний кут нахилу.
41. Крива попиту на товар А задана рівнянням: $Q_D = 100 - 8P$, а також відомо, що споживач купує певну кількість товару при $P = 8$. Якою буде величина споживчого надлишку:

1. 70;
 2. 67,5;
 3. 81;
 4. 2760;
 5. 100.
42. Які з тверджень правильні:
1. ефект заміщення полягає у зміні споживання внаслідок зміни відносних цін;
 2. якщо для певного товару ефект доходу менший від ефекту заміщення, то цей товар буде товаром Гіффена;
 3. на підставі кривої “ціна – споживання” можна побудувати криву індивідуального попиту;
 4. якщо споживач визнає товар нормальним, то у міру зростання доходу споживання цього товару буде зменшуватися;
 5. правильні відповіді 1) , 3).
43. Якщо крива “дохід – споживання” має додатний кут нахилу, то:
1. обидва товари нижчої споживчої цінності;
 2. обидва товари нормальні;
 3. один з товарів є товаром Гіффена;
 4. усі відповіді неправильні.
44. Відомо, що за першу одиницю товару споживач готовий платити 20 грн., за дві наступні – по 15 грн., за три наступні – по 12 грн. Обчислити споживчий надлишок, якщо споживач купує 6 одиниць товару за ціною 12 грн.:
1. 86;
 2. 72;
 3. 14;
 4. цієї інформації недостатньо для обчислення.
45. У випадку, коли попит споживача зростає пропорційно до зменшення рівня споживання іншими особами, говорять про:
1. ефект доходу;
 2. ефект снобізму;
 3. ланцюговий ефект;
 4. ефект заміщення.
46. Якщо при певному рівні цін обсяг попиту трьох різних споживачів становить, відповідно, 25; 20 і 18 одиниць товару, то обсяг ринкового попиту дорівнюватиме:
1. 25;
 2. 63;
 3. 45;
 4. 38.
47. Коли зростання обсягів споживання інших осіб спричиняє зміщення кривої попиту споживача праворуч, виникає:
1. ланцюговий ефект;
 2. ефект масштабу;
 3. ефект снобізму;
 4. ефект доходу.
48. Коли виникає ланцюговий ефект попит:
1. стає менш еластичним;
 2. стає більш еластичним;
 3. не змінює своєї еластичності;

4. правильної відповіді немає.
49. Коли виникатиме ланцюговий ефект?
1. під час відвідування престижного бару;
 2. під час присутності на концерті рок-групи;
 3. при бажанні носити модний одяг;
 4. під час захоплення шедеврами мистецтва;
 5. правильні відповіді 2) і 3).
50. Коефіцієнт перехресної еластичності попиту на мило і чай швидше за все дорівнюватиме:
1. 1;
 2. 0;
 3. - 1;
 4. правильної відповіді немає.
51. Яким товарам притаманна негативна перехресна еластичність:
1. товарам-субститутам;
 2. товарам-комплементам;
 3. товарам Гіффена;
 4. товарам нижчої споживчої цінності?
52. Еластичність попиту на деякому відрізку кривої визначають за формулою:
1. перехресної еластичності;
 2. дугової еластичності;
 3. точкової еластичності;
 4. еластичності попиту за доходом.
53. Еластичність попиту неможливо виміряти за:
1. ціною товару;
 2. доходом;
 3. ціною на інший товар;
 4. правильної відповіді немає.
54. Ефект снобізму робить ринковий попит:
1. більш еластичним;
 2. абсолютно еластичним;
 3. менш еластичним;
 4. абсолютно нееластичним.

Тема 7. Мікроекономічна модель фірми

1. Взаємозв'язок між всіма можливими поєднаннями факторів виробництва та обсягом випуску продукції формалізується за допомогою:
 1. кривої виробничих можливостей;
 2. кривої пропонування;
 3. кривої сукупних витрат;
 4. виробничої функції.
2. Виробнича функція показує:
 1. витрати, які забезпечують той чи інший обсяг випуску;
 2. найбільш вигідний для фірми обсяг випуску за даних цін ресурсів;
 3. максимальну кількість продукту, яку можна одержати, використовуючи різні сполучення заданих вхідних ресурсів;
 4. мінімальну кількість продукції, яку можна одержати, використовуючи певну кількість ресурсів;
3. У короткостроковому періоді:
 1. всі ресурси фіксовані;
 2. обсяги принаймні одного з ресурсів неможливо змінити;
 3. всі ресурси є змінними;
 4. кількість ресурсів неможливо змінити.
4. У короткостроковому періоді:
 1. виробничі потужності залишаються незмінними;
 2. виробники можуть збільшити обсяг випуску тільки за рахунок більш інтенсивного використання наявних виробничих потужностей;
 3. обсяги принаймні одного з ресурсів неможливо змінити;
 4. всі відповіді правильні.
5. Довгостроковий період функціонування фірми – це:
 1. найтриваліший цикл роботи підприємства;
 2. максимально можливий період функціонування фірми в даній галузі;
 3. час, необхідний для зміни всіх залучених ресурсів;
 4. часовий інтервал, протягом якого фірма може отримувати економічний прибуток.
6. Довгостроковий період з точки зору галузі – це:
 1. період, за який фірми можуть одержати максимальний прибуток;
 2. період, достатній для того, щоб діючі фірми могли залишити галузь, а нові – увійти в галузь;
 3. період, в якому фірми одержують тільки нормальний прибуток, незалежно від структури ринку;
 4. період, протягом якого кількість діючих фірм у галузі залишається сталою.
7. Технологічно ефективним є спосіб виробництва, який:
 1. максимізує прибуток фірми;
 2. максимізує обсяг випуску за використання точно визначеного обсягу ресурсів;
 3. мінімізує витрати виробництва і одночасно максимізує прибуток фірми;
 4. мінімізує збитки фірми.
8. Економічно ефективним є спосіб виробництва, який:
 1. мінімізує альтернативну вартість всіх видів витрат в процесі виробництва заданого обсягу продукції;
 2. дозволяє максимізувати економічний прибуток;
 3. приваблює нові фірми до входження в галузь;
 4. дозволяє досягти найвищої продуктивності праці.

9. Що з перерахованого нижче є незмінним для виробничої функції:
1. витрати праці;
 2. капітал;
 3. технологія;
 4. все перелічене вище.
10. У короткостроковому періоді:
1. не існує фіксованої кількості ресурсів;
 2. всі ресурси фіксовані;
 3. рівень принаймні одного з ресурсів неможливо змінювати;
 4. кількість праці неможливо змінювати.
11. Спадна віддача від масштабів спостерігається тоді, коли:
1. у міру збільшення кількості капіталу під час виробництва за постійної кількості праці віддача від капіталу зменшується;
 2. у разі подвоєння кількості капіталу та праці обсяг виробництва зростає вдвічі;
 3. у разі подвоєння кількості капіталу та праці обсяг виробництва зростає менш як удвічі;
 4. у міру збільшення кількості праці під час виробництва за постійної кількості капіталу віддача від праці зменшується.
12. Якою є середня продуктивність праці для функції виробництва $Q = 0.5 L \sqrt{K}$, якщо $K = 4$
1. L/Q ;
 2. Q/L ;
 3. $0.5Q/L$;
 4. $2Q/L$;
 5. 1.
13. Досягнення максимального обсягу випуску при певній технології означає, що:
1. гранична продуктивність дорівнює нулю, а середня продуктивність зменшується;
 2. середня і гранична продуктивність однакові;
 3. середня продуктивність досягла свого максимуму, а гранична дорівнює нулю;
 4. гранична продуктивність досягла свого максимуму при мінімальному значенні середньої продуктивності.
14. У міру зростання кількості праці вздовж ізокванти гранична норма технічної заміни:
1. збільшується;
 2. зменшується;
 3. залишається незмінно;
 4. спочатку зменшується, а потім збільшується.
15. Існуюча залежність між змінами значень середньої і граничної продуктивності вказує на те, що в точці перетину відповідних кривих:
1. середня продуктивність досягає максимуму;
 2. гранична продуктивність досягає мінімуму;
 3. середня продуктивність досягає мінімуму;
 4. гранична продуктивність досягає максимуму.
16. Визначити, які твердження правильні:
1. обсяг виробництва може продовжувати зростати навіть тоді, коли гранична продуктивність від'ємна;
 2. у довготерміновому періоді всі ресурси фіксовані;
 3. середня продуктивність ресурсу обчислюється як відношення обсягу продукції до кількості залученого ресурсу;

4. ізокванта стає більш нахиленою до відповідної осі при збільшенні відповідного фактора виробництва;
5. правильні твердження 3) і 4).

17. Функція виробництва $Q = 5 \sqrt{LK}$ ілюструє:

1. спадну віддачу від масштабів;
2. зростаючу віддачу від масштабів;
3. постійну віддачу від масштабів;
4. не ілюструє жодної віддачі.

18. Вказати правильне (правильні) твердження:

1. ізокванта повинна бути лінійною;
2. ізокванта не може мати негативного кута нахилу;
3. ізокванта показує всі можливі комбінації факторів виробництва, при яких досягається певний випуск продукції;
4. ізокванта є кривою, що показує максимально можливий випуск для певних рівнів витрат праці;
5. ізокванта є кривою, що показує мінімальний рівень витрат праці для забезпечення певного рівня виробництва.

19. Метою виробника є:

1. максимізація задоволення суспільних потреб у товарах і послугах;
2. максимізація економічного прибутку;
3. максимізація мінімального прибутку;
4. максимізація бухгалтерського прибутку.

Тема 8. Варіація факторів виробництва та оптимум товаровиробника

1. Визначте характеристику короткострокової виробничої функції:
 1. сукупний продукт змінного фактора досягає максимуму, коли середній продукт скорочується, а граничний спадає до нуля;
 2. сукупний продукт змінного фактора зменшується, коли зменшуються і середній і граничний продукт;
 3. сукупний продукт змінного фактора зростає, коли граничний продукт зростає, а середній продукт скорочується;
 4. сукупний продукт змінного фактора зменшується, коли середній продукт зростає, а граничний продукт спадає.

2. Сукупний продукт змінного фактора виробництва набуває максимального значення, коли:
 1. граничний продукт змінного фактора дорівнює нулю;
 2. середня продуктивність змінного фактора є найвищою;
 3. граничний продукт змінного фактора перевищує середній продукт;
 3. граничний продукт змінного фактора зростає.

3. Середній продукт змінного фактора набуває максимального значення, коли:
 1. сукупний продукт змінного фактора є максимальним;
 2. граничний продукт змінного фактора є максимальним;
 3. граничний продукт змінного фактора дорівнює нулю;
 4. він дорівнює його граничному продукту.

4. Граничний продукт змінного фактора – це:
 1. відношення сукупного обсягу випуску продукції до затрат змінного фактора;
 2. додатковий продукт, одержаний від застосування додаткової одиниці змінного фактора;
 3. кількість продукції, виробленої на одиницю затрат змінного фактора;
 4. відношення продуктивності праці до обсягу випуску.

5. Закон спадної віддачі полягає в тому, що:
 1. з часом продуктивність землі спадає;
 2. всі ресурси залучаються до виробництва в міру спадання їх продуктивності;
 3. скорочується граничний продукт змінного фактора за незмінних обсягів використання інших факторів;
 4. граничний продукт змінного фактора зростає, а сукупний продукт спадає зі зростанням обсягу випуску.

6. В економіці діє закон спадної віддачі. Це означає, що:
 1. використовується все більше і більше виробничих ресурсів;
 2. відбувається зменшення приросту обсягу виробництва при послідовному збільшенні одного фактора виробництва за незмінності інших факторів;
 3. використовується все менше і менше виробничих ресурсів;
 4. відбувається зменшення приросту обсягу виробництва при послідовному збільшенні всіх факторів виробництва.

7. Оскільки граничний продукт змінного фактора зі збільшенням обсягу випуску фірми спочатку зростає, а потім знижується, то:
 1. сукупні витрати спочатку зростають повільно, а згодом – спостерігається їх стрімке зростання;
 2. сукупні змінні витрати спочатку стрімко зростають, а згодом їх зростання уповільнюється;
 3. середні змінні витрати спочатку зростають, а згодом знижуються;
 4. середні постійні витрати зростають з моменту дії закону спадної віддачі.

8. У довгостроковому періоді:
 1. не існує поділу витрат на постійні і змінні;

2. всі витрати є сталими;
 3. всі витрати є змінними;
 4. правильні відповіді 1) і 3).
- 9.** Відмінність між короткостроковим і довгостроковим періодами полягає у тому, що:
1. у короткостроковому періоді частина ресурсів і витрат постійні, у довгостроковому – всі ресурси і витрати змінні;
 2. у довгостроковому періоді зниження середніх витрат виробництва відбувається як за рахунок постійних, так і змінних факторів, у короткостроковому – лише змінних;
 3. у короткостроковому періоді закон спадної віддачі та ефект масштабу діють різноспрямовано, у довгостроковому – односпрямовано.
 4. правильні відповіді 1) і 2).
- 10.** Ізокванта – це:
1. крива, що характеризує різні комбінації двох ресурсів, використання яких забезпечує однаковий рівень виробничих витрат;
 2. крива, що характеризує обсяг продукції, який отримує фірма, використовуючи даний обсяг ресурсів;
 3. крива, що характеризує різні комбінації двох ресурсів, використання яких забезпечує однаковий обсяг випуску;
 4. всі відповіді правильні.
- 11.** Ізокванта ілюструє:
1. весь набір можливих рівнів виробництва за умови зміни кількості праці;
 2. весь набір можливих рівнів виробництва за умови зміни кількості капіталу;
 3. всі можливі комбінації праці та капіталу, які забезпечують виробництво одного й того самого обсягу продукції;
 4. всі можливі комбінації праці та капіталу, які мінімізують витрати.
- 12.** Зі зростанням обсягу виробництва ізокванта буде зміщуватись:
1. праворуч вниз;
 2. ліворуч вниз;
 3. праворуч вгору;
 4. ліворуч вгору.
- 13.** Виробнича функція може бути описана:
1. рівняннями: $Q = f(L)$ або $Q = f(K, L)$;
 2. кривою сукупного продукту змінного фактора;
 3. ізоквантою;
 4. всі відповіді правильні.
- 14.** Ізокоста – це лінія:
1. незмінних витрат, яка показує всі можливі комбінації праці і капіталу, які фірма може придбати за даного рівня витрат;
 2. незмінних цін, яка включає всі можливі комбінації праці і капіталу за умови однакових цін факторів виробництва;
 3. однакового продукту, яка включає всі можливі комбінації праці і капіталу, що забезпечують один і той самий рівень випуску;
 4. всі відповіді неправильні.
- 15.** Будь-яка точка ізокости або ізокванти представляє:
1. сукупні витрати виробництва певного обсягу продукції;
 2. комбінацію фізичних обсягів двох ресурсів;
 3. максимальний обсяг випуску продукції;
 4. обсяг випуску продукції у грошовому виразі.

16. Заміна одного фактора виробництва іншим відбувається:
1. при русі вздовж ізокванти та ізокости;
 2. при русі лише вздовж ізокости;
 3. тільки у випадку спадної продуктивності фактора виробництва;
 4. при русі вздовж траєкторії розвитку фірми.
17. Рівновага фірми за технологією і витратами встановлюється у:
1. точці перетину ізокванти та ізокости;
 2. точці дотику ізокванти та ізокости;
 3. точці дотику двох найближчих ізоквант;
 4. точці перетину ізокванти з осями координат.
18. Фірма максимізує обсяг виробництва за певного рівня витрат у точці дотику:
1. ізокости та найнижчої з можливих ізоквант;
 2. ізокости та найвищої з можливих ізоквант;
 3. ізокванти та найнижчої з можливих ізокост;
 4. ізокванти та найвищої з можливих ізокост.
19. Фірма мінімізує витрати виробництва заданого обсягу продукції у точці дотику:
1. ізокости та найнижчої з можливих ізоквант;
 2. ізокости та найвищої з можливих ізоквант;
 3. ізокванти та найнижчої з можливих ізокост;
 4. ізокванти та найвищої з можливих ізокост.
20. Фірма “Затишна оселя” для виготовлення 1 матраца потребує 50 пружин, 5 метрів тканини, 2 робітники та 2 пневматичних молотка. Виробнича функція фірми описується:
1. ізоквантою у вигляді прямого кута;
 2. ізоквантою у вигляді прямої спадної лінії;
 3. ізоквантою, опуклою до початку координат;
 4. ізоквантою, опуклою від початку координат.
21. Дві фірми протягом місяця виробляють однакову кількість меблів. Гранична норма заміни праці капіталом $MRTSL,K$ становить 2, другої – $\frac{1}{2}$. Це означає, що:
1. перша фірма застосовує більш трудомістку технологію;
 2. перша фірма застосовує більш капіталомістку технологію;
 3. технологія виробництва на двох фірмах однакова;
 4. точно визначити неможливо.
22. Якщо за певної комбінації праці та капіталу співвідношення їх граничних продуктивностей дорівнює 2:1, то для мінімізації витрат:
1. співвідношення їх цін повинно становити 2:1;
 2. співвідношення їх цін повинно становити 1:2;
 3. дві одиниці праці повинні поєднуватися з одиницею капіталу;
 4. однозначне визначення неможливе.
23. Фірма щоденно виробляє 1000 одиниць продукції, витрачаючи на придбання праці та капіталу 180 грн. на день ціна одиниці праці – 6 грн., ціна одиниці капіталу – 129 грн. на день. Гранична норма заміни праці капіталом для оптимальної комбінації ресурсів, яка дозволяє мінімізувати витрати фірми, становить:
1. 20/1;
 2. 1/20;
 3. 1/30;
 4. 2/3.

24. Фірма використовує капітал і працю. Їх граничні продукти становлять 1800 та 400, а ціни відповідно 600 та 200 грн. за одиницю. Для мінімізації витрат фірмі потрібно:
1. збільшити кількість праці і зменшити кількість капіталу;
 2. збільшити кількість капіталу і зменшити кількість праці;
 3. нічого не змінювати;
 4. збільшити кількість обох ресурсів.
25. Зростаючий ефект масштабу має місце, коли:
1. темп зростання обсягів виробництва перевищує темп зростання обсягів залучених ресурсів;
 2. темп зростання обсягів виробництва дорівнює темпу зростання обсягів залучених ресурсів;
 3. темп зростання обсягів залучених ресурсів перевищує темп зростання обсягів виробництва;
 4. темп зростання обсягів виробництва не пов'язаний зі зростанням обсягів залучених ресурсів.
26. Виробник безалкогольних напоїв виявляє, що виробництво 2 тисяч банок і 3 тисяч пляшок на одному заводі коштує дешевше, ніж на двох різних заводах. Цей виробничий процес виявляє:
1. зростаючий ефект масштабу;
 2. економію на масштабі;
 3. спадний ефект масштабу;
 4. правильні відповіді 1) і 2).
27. Виробник збільшив витрати факторів виробництва на 30%, обсяг виробництва при цьому зріс на 25%. Це означає, що:
1. діє закон спадної віддачі;
 2. спостерігається постійний ефект масштабу;
 3. спостерігається спадний ефект масштабу;
 4. спостерігається зростаючий ефект масштабу.
28. Фірма збільшує обсяги використання праці з 500 до 725 одиниць, внаслідок чого виробництво продукції зростає з 600 до 1100 шт. Можна стверджувати, що має місце:
1. зростаючий ефект масштабу;
 2. спадний ефект масштабу;
 3. постійний ефект масштабу;
 4. змінний ефект масштабу.
29. Віддача від масштабу виробничої функції $Q = 10 L^{0.5} K^{0.8}$ є:
1. зростаючою;
 2. спадною;
 3. постійною;
 4. за наявних даних визначити неможливо.
30. У довгостроковому періоді зі збільшенням обсягу виробництва:
1. витрати виробництва на одиницю продукції зростають;
 2. витрати виробництва на одиницю продукції скорочуються;
 3. витрати виробництва на одиницю продукції не змінюються;
 4. динаміка витрат визначається характером ефекту масштабу.
31. Довгострокові граничні витрати характеризують:
1. приріст сукупних витрат за умови збільшення обсягу випуску продукції на одиницю;
 2. приріст середніх змінних витрат за умови збільшення обсягу випуску продукції на одиницю;
 3. приріст постійних витрат за умови збільшення обсягу випуску продукції на одиницю;
 4. приріст середніх сукупних витрат за умови збільшення обсягу випуску продукції на одиницю;
32. Причиною U – подібності більшості кривих середніх витрат є:
1. у довгостроковому періоді – дія закону спадної віддачі, у короткостроковому періоді – змінний ефект масштабу;

2. у короткостроковому періоді – дія закону спадної віддачі, у довгостроковому періоді – змінний ефект масштабу;
 3. у короткостроковому періоді закон спадної віддачі та ефект масштабу діють різноспрямовано, у довгостроковому – односпрямовано;
 4. у довгостроковому періоді закон спадної віддачі та ефект масштабу діють різноспрямовано, у короткостроковому – односпрямовано.
- 33.** Вплив спадної граничної продуктивності виявляє траєкторію кривої:
1. *AFC*;
 2. *LAC*;
 3. *ATC*;
 4. *LMC*.
- 34.** Ефект масштабу супроводжується:
1. зниженням середніх витрат у випадку спадної віддачі;
 2. зниженням середніх витрат у випадку економії на масштабі і збільшенням середніх витрат у випадку витрат на масштабі;
 3. зростанням обсягів випуску тими ж темпами, що й витрати всіх виробничих ресурсів у випадку постійної віддачі;
 4. правильні відповіді 2) і 3).
- 35.** Виробнича функція фірми виявляє економію на масштабах. Якщо фірма збільшить обсяг випуску у 2 рази, її сукупні витрати:
1. зростуть у 2 рази;
 2. зростуть менше, ніж у 2 рази;
 3. зростуть більше, ніж у 2 рази;
 4. знизяться.
- 36.** Траєкторія розвитку фірми:
1. ілюструє комбінації праці і капіталу, які обирає фірма, мінімізуючи витрати кожного з можливих рівнів випуску у довгостроковому періоді;
 2. показує залежність обсягів виробництва від цін праці і капіталу у довгостроковому періоді;
 3. ілюструє наявність спадного ефекту масштабу;
 4. ілюструє наявність зростаючого ефекту масштабу.
- 37.** Мінімальний ефективний розмір підприємства – це:
1. найменший обсяг виробництва, за якого фірма може мінімізувати свої довгострокові середні витрати;
 2. найменший обсяг виробництва, за якого фірма може бути беззбитковою;
 3. найбільший з досяжних обсягів виробництва за постійного рівня витрат;
 4. найкращий розмір підприємства, який дозволяє максимізувати прибуток.
- 38.** Якщо для галузі крива довгострокових середніх витрат має значний відрізок постійної віддачі від масштабу, це означає, що:
1. технологія виробництва виключає як економію, так і витрати на масштабі;
 2. галузь перетвориться на природну монополію;
 3. в галузі будуть однаково життєздатними як малі, так і великі фірми;
 4. галузь буде складатися зі значного числа дрібних фірм.
- 39.** У зв'язку зі збільшенням попиту на продукцію фірма збільшила кількість капіталу з 120 до 150 одиниць, кількість праці з 500 до 625 одиниць, при цьому обсяг випуску збільшився з 200 до 220 одиниць. У даному випадку має місце:
1. зростаючий ефект масштабу;
 2. спадний ефект масштабу;
 3. постійний ефект масштабу;

4. змінний ефект масштабу.
- 40.** Виробнича функція показує:
1. які витрати потрібно здійснити для виробництва того чи іншого обсягу виробництва;
 2. найбільш вигідний для фірми випуск при даних цінах на ресурси;
 3. залежність між максимально можливим обсягом виробництва та будь-якою комбінацією ресурсів;
 4. вартість факторів виробництва.
- 41.** Ізокоста – це:
1. лінія, яка характеризує різні комбінації ресурсів, використання яких забезпечує однаковий рівень витрат;
 2. обсяг продукції, який отримує підприємство використовуючи даний обсяг ресурсів;
 3. крива, яка показує різні сполучення факторів виробництва при забезпеченні незмінного обсягу виробництва;
 4. правильні відповіді 2) і 3).
- 42.** Якщо виробник збільшив витрати факторів виробництва на 30 %, а обсяг виробництва при цьому зріс на 25 %, то це означає, що:
1. підприємство отримує додатковий продукт;
 2. діє закон спадної граничної продуктивності змінних факторів виробництв;
 3. спостерігається спадний ефект від збільшення масштабів виробництва;
 4. спостерігається зростаючий ефект від зміни масштабів виробництва.
- 43.** Закон спадної граничної продуктивності полягає в тому, що:
1. з часу продуктивність землі зменшується;
 2. всі ресурси застосовуються у виробництві в порядку спадання їх продуктивностей;
 3. спадає граничний продукт змінного ресурсу при постійних затратах інших ресурсів;
 4. зростає граничний продукт змінного фактора, а загальний спадає з ростом обсягу виробництва.
- 44.** Підприємство мінімізує свої витрати за даного обсягу виробництва у точці дотику:
1. ізокости та найнижчої з можливих ізоквант;
 2. ізокости та найвищої з можливих ізоквант;
 3. ізокванти та найнижчої з можливих ізокост;
 4. ізокванти та найвищої з можливих ізокост.
- 45.** Зв'язок між всіма можливими варіантами поєднання факторів виробництва та обсягом продукції відображається за допомогою:
1. кривої виробничих можливостей;
 2. кривою сукупного обсягу випуску продукції;
 3. виробничої функції;
 4. еластичності пропозиції.
- 46.** Головна умова отримання максимального прибутку – це:
1. виробнича функція;
 2. ефективність виробництва;
 3. технологія;
 4. раціональна поведінка суб'єктів ринкових відносин.
- 47.** Ефект від масштабу виробництва може бути:
1. зростаючий;
 2. спадний;
 3. сталий;
 4. усі відповіді вірні

Тема 9. Витрати фірми: доход, прибуток

- Сукупні витрати обчислюються як:
 - $VC - FC$;
 - $FC + VC$;
 - $FC + VC + MC$;
 - $(FC + VC) : Q$.
- Сукупні витрати фірми для будь-якого обсягу випуску дорівнюють:
 - середнім сукупним витратам, помноженим на обсяг випуску;
 - середнім сукупним витратам за мінусом середніх змінних витрат;
 - середнім змінним витратам, помноженим на обсяг випуску;
 - середнім постійним витратам плюс середні змінні витрати.
- Граничні витрати – це:
 - приріст сукупних витрат в результаті приросту обсягу випуску на одиницю;
 - приріст змінних витрат в результаті приросту обсягу випуску на одиницю;
 - додаткові витрати, пов'язані з випуском додаткової одиниці продукту;
 - всі відповіді правильні.
- Граничні витрати дорівнюють:
 - середнім сукупним витратам, помноженим на обсяг випуску;
 - приросту постійних витрат внаслідок збільшення обсягу випуску на одиницю;
 - приросту змінних витрат в результаті збільшення обсягу випуску на одиницю;
 - приросту середніх постійних витрат в результаті збільшення обсягу випуску на одиницю.
- Постійні витрати фірми – це:
 - витрати на ресурси за цінами, що діяли на момент їх придбання;
 - витрати, які мають місце навіть тоді, коли фірма нічого не виробляє;
 - неявні витрати виробництва;
 - витрати на придбання сировини за завчасно фіксованими цінами.
- Щоб знайти величину постійних витрат фірми, потрібно:
 - від середніх сукупних витрат відняти середні змінні витрати;
 - від сукупних витрат відняти змінні витрати;
 - від сукупних витрат відняти змінні і поділити на обсяг випуску;
 - від середніх сукупних витрат відняти граничні витрати.
- Щоб знайти величину змінних витрат фірми, потрібно:
 - від середніх сукупних витрат відняти середні постійні витрати;
 - від сукупних витрат відняти постійні витрати і поділити на обсяг випуску;
 - від середніх сукупних витрат відняти середні постійні і помножити на обсяг випуску;
 - від середніх сукупних витрат відняти граничні витрати.
- Який фактор збільшує постійні витрати фірми?
 - підвищення заробітної плати робітників;
 - підвищення цін на сировину та паливо;
 - підвищення залізничних тарифів;
 - підвищення заробітної плати управлінського персоналу.
- Який фактор збільшує змінні витрати фірми?
 - підвищення орендної плати;
 - підвищення процентної ставки на банківські кредити;
 - підвищення заробітної плати робітників;
 - підвищення заробітної плати управлінського персоналу.

10. Визначте характер зміни витрат виробництва у короткостроковому періоді:
 1. коли сукупні витрати зростають, то зростають середні сукупні і середні змінні витрати, а граничні спадають;
 2. коли сукупні витрати зростають, то середні сукупні витрати скорочуються, а граничні витрати дорівнюють нулю;
 3. коли сукупні витрати зростають, то середні сукупні та граничні витрати можуть зменшуватись і зростати залежно від обсягу випуску;
 4. коли сукупні витрати зростають, зростають всі види середніх витрат.
11. Середні сукупні витрати матимуть мінімальне значення за умови, що для даного обсягу випуску:
 1. середні змінні витрати дорівнюють сукупним постійним витратам;
 2. граничні витрати дорівнюють середнім сукупним витратам;
 3. граничні витрати дорівнюють середнім змінним витратам;
 4. середні постійні витрати інтенсивно знижуються.
12. Середні постійні витрати фірми можна визначити як:
 1. різницю між ATC і AVC ;
 2. постійні витрати, поділені на обсяг випуску;
 3. різницю між сукупними і змінними витратами, поділену на обсяг випуску;
 4. всі відповіді правильні.
13. Середні змінні витрати є мінімальними, коли вони дорівнюють:
 1. постійним витратам виробництва;
 2. граничним витратам виробництва;
 3. середнім сукупним витратам;
 4. середнім постійним витратам.
14. Якщо середні змінні витрати зменшуються, то для даного інтервалу обсягів випуску характерним буде:
 1. скорочення граничних витрат;
 2. скорочення постійних витрат;
 3. перевищення середніми змінними витратами граничних витрат;
 4. збільшення граничних витрат.
15. Якщо граничні витрати фірми є мінімальними, це означає, що:
 1. середній продукт змінного фактора є максимальним;
 2. сукупний продукт змінного фактора є максимальним;
 3. граничний продукт змінного фактора є максимальним;
 4. середній продукт перевищує граничний продукт.
16. Якщо середні змінні витрати фірми є мінімальними, це означає, що:
 1. середній продукт змінного фактора є максимальним;
 2. середній продукт дорівнює граничному продукту;
 3. середні змінні витрати дорівнюють граничним витратам;
 4. всі відповіді правильні.
17. Зв'язок між граничними і середніми сукупними витратами є таким:
 1. зміна MC не впливає на динаміку ATC ;
 2. якщо ATC перевищують MC , то MC зростають;
 3. якщо MC знижується, то ATC можуть як зростати, так і знижуватись;
 4. якщо MC менші за ATC , то ATC повинні знижуватись.
18. Якщо граничні витрати фірми перевищують її середні змінні витрати, то:

1. продуктивність праці зменшується;
 2. сукупний попит змінного фактора зростає;
 3. фірма відчуває дію закону спадної віддачі;
 4. всі відповіді правильні.
19. Якщо сукупні витрати виробництва 5 одиниць продукції становлять 1000 грн., а постійні витрати – 200 грн., то середні змінні витрати фірми будуть дорівнювати:
1. 800 грн.;
 2. 160 грн.;
 3. 200 грн.;
 4. 40 грн.
20. Якщо у короткостроковому періоді фірма виробляє 10 одиниць продукції, її AVC становлять 5 грн., FC дорівнюють 20 грн., то ATC будуть дорівнювати:
1. 70 грн.;
 2. 30 грн.;
 3. 25 грн.;
 4. 7 грн.
21. На фірмі “Фортем” працюють 100 робітників, кожний з яких протягом робочого дня виготовляє 10 виробів. Останній найнятий робітник збільшує сукупний випуск фірми на 8 одиниць продукції. Якщо фірма звільнить цього робітника, то продуктивність праці:
1. зросте;
 2. знизиться;
 3. не зміниться;
 4. за наявних даних визначити неможливо.
22. Середні змінні витрати конкурентної фірми є мінімальними і становлять 6 грн., а граничний продукт змінного фактора становить 10 одиниць. Це означає, що:
1. середній продукт змінного фактора є максимальним;
 2. середній продукт змінного фактора становить 10 одиниць;
 3. граничні витрати дорівнюють 6 грн.;
 4. всі відповіді правильні.
23. Економічні витрати – це:
1. сукупні видатки підприємця, пов’язані з виробництвом продукції;
 2. фактична сума оплачених ресурсів;
 3. витрати, що дорівнюють сумі доходів, яку повинні одержати всі власники ресурсів при найбільш вигідному з можливих способів їх використання;
 4. альтернативні витрати використання ресурсів, що належать власникам фірм.
24. Економічні витрати:
1. дорівнюють сукупному виторгу за мінусом неявних витрат;
 2. включають явні витрати, але не включають неявних;
 3. дорівнюють сукупному виторгу за мінусом явних і неявних витрат;
 4. дорівнюють сумі явних і неявних витрат.
25. Неявні витрати - це:
1. витрати, альтернативна вартість ресурсів яких дорівнює нулю;
 2. альтернативна вартість ресурсів, що належать власникам фірми;
 3. бухгалтерські витрати;
 4. витрати, які не приймаються до уваги при визначенні обсягів виробництва.
26. Безповоротні витрати – це:
1. витрати, альтернативна вартість яких дорівнює нулю;

2. додаткові витрати фірми, пов'язані зі зміною ринкової кон'юнктури;
 3. додаткові витрати фірми, пов'язані зі зростанням цін ресурсів;
 4. витрати, які приймаються до уваги при визначенні обсягу виробництва.
27. Бухгалтерський прибуток утворюється як різниця:
1. між сукупним виторгом і зовнішніми витратами;
 2. між сукупним виторгом і внутрішніми витратами;
 3. між сукупним виторгом і економічними витратами;
 4. між сукупним виторгом і неявними витратами.
28. Економічний прибуток утворюється як різниця:
1. між сукупним виторгом і зовнішніми витратами;
 2. між сукупним виторгом і внутрішніми витратами;
 3. між сукупним виторгом і економічними витратами;
 4. між сукупним виторгом і неявними витратами.
29. Виберіть найбільш точне визначення економічного прибутку:
1. мінімальний прибуток, необхідний для утримання фірми в межах даного виду діяльності;
 2. прибуток, який отримує типова фірма галузі;
 3. прибуток, який фірма отримує в нормальних умовах її функціонування;
 4. прибуток, який отримує фірма, якщо її сукупний виторг перевищує суму явних і неявних витрат.
30. Економічний прибуток:
1. більший від бухгалтерського прибутку;
 2. менший від бухгалтерського прибутку;
 3. дорівнює бухгалтерському прибутку;
 4. може бути більшим або меншим від бухгалтерського прибутку.
31. Економічний прибуток фірми менший за бухгалтерський на:
1. суму амортизації;
 2. суму альтернативної вартості власних ресурсів фірми;
 3. суму постійних витрат фірми;
 4. на суму змінних витрат фірми.
32. Нормальний прибуток – це:
1. прибуток, який отримує фірма, якщо її сукупний виторг перевищує суму явних і неявних витрат;
 2. прибуток, який отримує типова фірма галузі;
 3. прибуток, який фірма отримує в нормальних умовах її функціонування;
 4. мінімальний доход, необхідний для утримання фірми в межах даного виду діяльності.
33. Яке з наступних тверджень є правильним?
1. бухгалтерські витрати плюс економічні витрати дорівнюють нормальному прибутку;
 2. економічний прибуток мінус бухгалтерський прибуток дорівнює явним витратам;
 3. бухгалтерський прибуток мінус неявні витрати дорівнює економічному прибутку;
 4. економічний прибуток мінус неявні витрати дорівнює бухгалтерському прибутку.
34. Серед наведених тверджень знайдіть правильне:
1. середні витрати мінімальні, коли граничні витрати досягають своєї мінімальної точки;
 2. через те, що постійні витрати не змінюються, середні постійні витрати залишаються незмінними при будь-якому обсязі продукції;
 3. середні витрати зростають завжди, коли підвищуються граничні витрати;
 4. середні загальні і середні змінні витрати мінімальні, якщо вони дорівнюють граничним витратам.

35. У короткостроковому періоді фірма виробляє 400 од. продукції. Середні змінні витрати дорівнюють 3 грн., а середні постійні – 0,5 грн. Загальні витрати становитимуть:
1. 1400 грн.;
 2. 1200 грн.;
 3. 200 грн.;
 4. 1000 грн.
36. Втрачений зиск від альтернативного використання ресурсів, що є власністю виробника, – це:
1. загальні витрати;
 2. бухгалтерські витрати;
 3. альтернативна вартість ресурсів;
 4. економічні витрати.
37. При постійній віддачі за масштабом середні витрати у довгостроковому періоді:
1. незмінні;
 2. дорівнюють граничним витратам у короткостроковому періоді;
 3. дорівнюють граничним витратам у довгостроковому періоді;
 4. правильні відповіді 1) і 2);
 5. правильні відповіді 1) і 3).
38. Для функції загальних витрат: $TC = 1100 + 10Q + 25Q^2$, – постійні витрати при $Q = 10$ і 20 становлять відповідно:
1. 110 і 55;
 2. 2510 і 10400;
 3. 3610 і 11500;
 4. 1100.
39. Якщо лінія експансії є прямою лінією, що йде з вихідної точки, тоді:
1. функція виробництва показує постійну віддачу за масштабом;
 2. співвідношення “капітал – праця” при зростанні обсягу виробництва збільшується;
 3. співвідношення “капітал – праця” при зростанні обсягу виробництва не змінюється;
 4. функція виробництва показує спадну віддачу за масштабом;
 5. 1. і 3.
40. Для функції загальних витрат: $TC = 1600 + 8Q + 16Q^2$, мінімальні середні загальні витрати становитимуть:
1. 245;
 2. 338;
 3. 328;
 4. 2480.
41. Функція виробництва фірми має вигляд: $Q = LK$. Якщо загальний обсяг витрат не повинен перевищувати 30, то при ціні праці, що дорівнює 4, і капіталу, що дорівнює 5, максимального обсягу продукції буде досягнуто при такому співвідношенні праці капіталу:
1. 5 : 4;
 2. 4 : 5;
 3. 3,75 : 3;
 4. 3 : 3,75.
42. Яке з наведених тверджень є правильним:
1. бухгалтерські витрати + економічні витрати = нормальний прибуток;
 2. економічний прибуток – бухгалтерський прибуток = явні витрати;
 3. бухгалтерський прибуток + явні витрати = економічний прибуток;

4. економічні витрати – явні витрати = неявні витрати?
43. Економічні витрати містять:
1. явні та неявні витрати, в тому числі нормальний прибуток;
 2. тільки явні витрати;
 3. тільки неявні витрати та нормальний прибуток;
 4. не містять ні явних, ні неявних витрат.
44. У довгостроковому періоді:
1. AFC знижується;
 2. AFC зменшується;
 3. усі витрати є сталими;
 4. усі витрати є змінними.
45. Фіксовані (постійні) витрати - це:
1. витрати на ресурси згідно із цінами на момент їх придбання;
 2. витрати, які мають місце, навіть тоді коли нічого не виробляють;
 3. неявні витрати виробництва;
 4. витрати на придбання сировини за фіксованими наперед цінами.
46. Якщо середні змінні витрати зменшуються зі зростанням випуску продукції то для даного інтервалу обсягу випуску характерними буде:
1. скорочення загальних витрат;
 2. скорочення загальних фіксованих витрат;
 3. перевищення середніх змінних витрат над граничними;
 4. збільшення граничних витрат.
47. У короткостроковому періоді підприємство виробляє 10 одиниць продукції середні змінні витрати дорівнюють 5 гр. од.; сукупні постійні витрати 20 гр. од.; за даних умов сукупні витрати дорівнюють:
1. 70 гр. од;
 2. 30 гр. од;
 3. 25 гр. од;
 4. 7 гр. од.
48. Середні загальні витрати (АТС) виробництва матимуть мінімальне значення за умов, що для даного обсягу випуску:
1. $AVC = AFC$;
 2. $MC = ATC$;
 3. $MC = AVC$;
 4. середні постійні витрати інтенсивно знижуються.
49. Економічний прибуток визначається, як різниця між:
1. бухгалтерським та нормальним прибутком;
 2. сукупним доходом та сукупними витратами;
 3. прибутком до і після сплати податку;
 4. сукупним доходом та неявними витратами.
50. У точці мінімальних середніх витрат граничні витрати мають бути:
1. більші, ніж середні витрати;
 2. менші, ніж середні витрати;
 3. рівні середнім витратам;
 4. мінімальні.

51. Яке з наступних тверджень найбільш точно відповідає поняттю “нормальний прибуток”:
1. прибуток, що отримає фірма при $MC = MR$;
 2. прибуток, що отримає типова фірма в галузі;
 3. прибуток, що отримає фірма, коли в неї нормальні справи;
 4. мінімальний прибуток, який необхідний для того, щоб фірма залишалася в межах своєї діяльності.
52. Фірма максимізує прибуток за такого обсягу виробництва, коли:
1. $MR > MC$;
 2. $MC > MR$;
 3. $MR = MC$;
 4. $MR > TR$.
53. Граничний дохід – це:
1. дохід від одиниці проданої продукції;
 2. певна сума грошей, яка надходить від продажу фірмою певної кількості благ;
 3. додатковий дохід, отриманий виробником внаслідок продажу додаткової одиниці продукції;
 4. ціна товару, помножена на кількість даного товару.

Тема 10. Ринок досконалої конкуренції

1. Попит на продукцію конкурентної фірми є:
 1. абсолютно еластичним;
 2. абсолютно нееластичним;
 3. еластичним;
 4. нееластичним;

2. Крива попиту на продукцію конкурентної фірми:
 1. є прямою горизонтальною лінією на рівні ринкової ціни;
 2. співпадає з кривою граничного виторгу;
 3. співпадає з кривою середнього виторгу;
 4. всі відповіді правильні.

3. Крива попиту на продукцію конкурентної фірми співпадає з:
 1. кривою сукупного та граничного виторгу;
 2. кривою граничного та середнього виторгу;
 3. кривою сукупного та середнього виторгу;
 4. кривою граничних витрат.

4. Граничний виторг конкурентної фірми зі зростанням обсягу продажу:
 1. зростає;
 2. зменшується;
 3. не змінюється;
 4. зменшується швидше за ціну.

5. Якщо граничний виторг фірми за всіх рівнів випуску дорівнює ринковій ціні, то:
 1. фірма максимізує прибуток;
 2. попит на продукцію фірми є абсолютно еластичним;
 3. фірма працює в умовах досконалої конкуренції;
 4. правильні відповіді 2) і 3).

6. Конкурентній фірмі у короткостроковому періоді слід виробляти продукцію, якщо:
 1. вона отримує економічний прибуток;
 2. вона отримує тільки нормальний прибуток;
 3. вона отримує збитки, які не перевищують величини постійних витрат;
 4. всі відповіді правильні.

7. Приймаючи рішення щодо оптимального обсягу виробництва, конкурентна фірма, як і будь-яка інша, повинна виробляти таку кількість продукції, для якої:
 1. середні сукупні витрати мінімальні;
 2. середній виторг дорівнює середнім сукупним витратам;
 3. граничний виторг дорівнює граничним витратам;
 4. сукупний виторг є максимальним.

8. Будь-яка фірма виробляє оптимальний обсяг продукції, якщо:
 1. її граничний виторг дорівнює ціні;
 2. її граничний виторг дорівнює середнім сукупним витратам;
 3. її граничний прибуток дорівнює нулю;
 4. її граничні витрати дорівнюють середнім сукупним витратам.

9. Конкурентна фірма максимізує прибуток або мінімізуватиме збитки, виробляючи обсяг продукції, для якого:
 1. ціна дорівнює середнім сукупним витратам;
 2. ціна дорівнює граничним витратам;

3. граничний виторг дорівнює середнім змінним витратам;
 4. граничний виторг дорівнює середнім сукупним витратам.
- 10.** Конкурентна фірма досягає точки беззбитковості, якщо:
1. ціна дорівнює мінімуму її середніх сукупних витрат;
 2. сукупні витрати дорівнюють сукупному виторгу;
 3. граничний виторг дорівнює граничним витратам;
 4. правильні відповіді 1) і 2).
- 11.** Граничний виторг конкурентної фірми перевищує її граничні витрати. Фірма зможе збільшити економічний прибуток, якщо:
1. підвищить ціну на свою продукцію;
 2. скоротить обсяг виробництва;
 3. збільшить обсяг виробництва;
 4. знизить ціну на свою продукцію.
- 12.** Конкурентна фірма максимізує прибуток у короткостроковому періоді, виробляючи оптимальний обсяг продукції, якщо:
1. ціна дорівнює граничним витратам;
 2. ціна перевищує середні сукупні витрати;
 3. ціна перевищує середні змінні витрати;
 4. ціна дорівнює нормальному прибутку.
- 13.** Конкурентна фірма може мінімізувати збитки у короткостроковому періоді:
1. шляхом закриття, якщо ціна менша за середні змінні витрати;
 2. виробляючи оптимальний обсяг продукції, якщо ціна перевищує середні сукупні витрати;
 3. виробляючи оптимальний обсяг продукції, якщо ціна перевищує середні змінні витрати;
 4. правильні відповіді 1) і 3).
- 14.** Конкурентній фірмі, яка одержує нульовий економічний прибуток, треба:
1. підвищити ціну на свою продукцію;
 2. збільшити виробництво і намагатися отримати більший економічний прибуток;
 3. залишити галузь і знайти більш прибуткове застосування ресурсам фірми;
 4. діяти так, як і раніше, нічого не змінювати.
- 15.** Конкурентна фірма, для якої $P = \min ATC$:
1. отримує збитки, оскільки функціонує у точці закриття;
 2. отримує нормальний прибуток, оскільки ціна перевищує AVC ;
 3. отримує нормальний прибуток, оскільки ціна покриває ATC ;
 4. отримує збитки, оскільки ціна не покриває AFC ;
- 16.** Якщо граничні витрати конкурентної фірми перевищують середні сукупні витрати за оптимального обсягу виробництва, то фірма:
1. максимізує економічний прибуток;
 2. мінімізує збитки шляхом виробництва;
 3. мінімізує збитки шляхом закриття;
 4. отримує лише нормальний прибуток.
- 17.** Якщо ціна на конкурентному ринку є недостатньою для покриття середніх сукупних витрат, то фірма повинна:
1. негайно зупинити виробництво;
 2. змінити технологію виробництва;
 3. продовжувати виробництво, доки ціна покриває всі постійні витрати;
 4. продовжувати виробництво на рівні, де $P = MC$, якщо покриваються середні змінні витрати.

18. Конкурентна фірма має більше шансів залишатися на ринку і продовжувати працювати в умовах збитковості:
1. чим більшою є частка постійних витрат у її сукупних витратах;
 2. чим більшою є частка змінних витрат у її сукупних витратах;
 3. чим вищими є її граничні витрати порівняно з ціною товару;
 4. чим більшою є частка середніх змінних витрат у її середніх сукупних витратах;
19. Сума збитків конкурентної фірми, що припиняє виробництво у короткостроковому періоді:
1. дорівнює змінним витратам;
 2. дорівнює нулю;
 3. дорівнює постійним витратам;
 4. дорівнює сукупним витратам.
20. У короткостроковому періоді конкурентна фірма припинить виробництво, коли з'ясується, що:
1. збитки перевищують величину постійних витрат фірми;
 2. збитки перевищують величину змінних витрат фірми;
 3. збитки перевищують величину сукупних витрат фірми;
 4. фірма не отримує економічного прибутку.
21. У короткостроковому періоді конкурентна фірма припинить виробництво, якщо:
1. її граничний виторг перевищує середні змінні витрати, але менший за середні сукупні витрати;
 2. її граничний виторг менший за середні змінні витрати;
 3. вона не отримує економічного прибутку;
 4. її збитки менші за величину постійних витрат.
22. У короткостроковому періоді конкурентна фірма припинить виробництво за умови, що:
1. ціна продукції є нижчою за мінімальні середні витрати;
 2. її нормальний прибуток нижчий за середньо галузевий;
 3. її сукупний виторг не покриває сукупних витрат;
 4. її сукупний виторг не покриває змінних витрат.
23. Короткострокова крива пропонування конкурентної фірми співпадає з кривою:
1. середніх сукупних витрат праворуч від кривої граничних витрат;
 2. середніх сукупних витрат ліворуч від кривої граничних витрат;
 3. граничних витрат вище мінімуму кривої середніх змінних витрат;
 4. граничних витрат вище мінімуму кривої середніх сукупних витрат.
24. Короткострокова крива ринкового пропонування конкурентної галузі може бути одержана:
1. як горизонтальна сума кривих AVC всіх фірм галузі;
 2. як горизонтальна сума відрізків кривих MC вище мінімуму AVC всіх фірм галузі;
 3. як вертикальна сума відрізків кривих MC вище мінімуму AVC всіх фірм галузі;
 4. як горизонтальна сума кривих ATC всіх фірм галузі.
25. Короткострокова крива ринкового пропонування конкурентної галузі:
1. визначає обсяг виробництва галузі;
 2. утворюється шляхом додавання обсягів пропонування всіх фірм за кожної можливої ціни;
 3. будується за умови незмінного числа фірм в галузі;
 4. всі відповіді правильні.
26. Виробничий надлишок фірми:
1. є різницею між сукупним виторгом і змінними витратами;
 2. вимірює вигоду виробника від продажу продукції на конкурентному ринку; є показником його добробуту;
 3. графічно відповідає площі фігури, обмеженої кривою граничних витрат, лінією ринкової ціни та віссю ординат;

4. всі відповіді правильні.
27. У довгостроковому періоді конкурентна фірма:
1. залишить галузь, якщо $P < LMC$;
 2. залишить галузь, якщо $P < LAC$;
 3. увійде в галузь, якщо $P < LAC$;
 4. увійде галузь, якщо $P > LMC$.
28. У довгостроковому періоді конкурентна фірма:
1. максимізуватиме прибуток, обираючи обсяг виробництва, для якого $P = LMC = \min LAC$;
 2. мінімізуватиме збитки, обираючи обсяг виробництва, для якого $P = LMC$;
 3. увійде в галузь, якщо $P > LAC$;
 4. залишить галузь, якщо $P > LAC$.
29. Фірми на досконало конкурентному ринку:
1. у довгостроковому періоді неминуче стають збитковими внаслідок надто жорсткої конкуренції;
 2. у довгостроковому періоді завжди отримують економічний прибуток за наявності стабільного споживчого попиту;
 3. у короткостроковому періоді можуть отримувати як економічні прибутки, так і збитки, але у довгостроковому періоді вони отримують лише нормальний прибуток;
 4. у довгостроковому періоді можуть отримати економічний прибуток, короткостроковий період є для цього недостатнім.
30. У довгостроковому періоді внаслідок одержання конкурентними фірмами економічного прибутку:
1. фірми почнуть скорочувати обсяги виробництва;
 2. фірми залишатимуть галузь;
 3. число фірм в галузі не зміниться;
 4. нові фірми будуть входити в галузь.
31. Парадокс прибутку полягає у тому, що:
1. можливість отримати економічний прибуток в конкурентній галузі є причиною його зникнення у довгостроковому періоді внаслідок входження в галузь нових фірм;
 2. можливість отримувати тільки нормальний прибуток у конкурентній галузі у довгостроковому періоді є причиною виходу фірм з галузі;
 3. тільки великі фірми можуть одержувати економічний прибуток і в короткостроковому, і в довгостроковому періоді;
 4. жодна з фірм не може одержувати економічного прибутку без розширення масштабів виробництва.
32. Якщо граничний виторг типової фірми конкурентної галузі перевищує середні витрати виробництва, то можна стверджувати, що у довгостроковому періоді:
1. число фірм у галузі скоротиться;
 2. число фірм у галузі зросте;
 3. число фірм у галузі залишиться незмінним;
 4. можливі будь-які зміни.
33. У довгостроковому періоді нові фірми увійдуть в конкурентну галузь, якщо:
1. ціна перевищує довгострокові середні витрати типової фірми галузі;
 2. ціна перевищує середні змінні витрати типової фірми галузі;
 3. ціна забезпечує одержання нормального прибутку;
 4. ціна дозволяє мінімізувати збитки.
34. У довгостроковому періоді конкурентна фірма вийде з галузі, коли з'ясується, що:

1. ціна нижча за довгострокові середні витрати;
 2. ціна нижча за середні змінні витрати;
 3. економічний прибуток відсутній;
 4. ціна перевищує довгострокові середні витрати.
- 35.** Економічна рента:
1. це різниця між сумою, яку фірми готові заплатити за рідкісний виробничий ресурс, та мінімальною сумою, необхідною для придбання ресурсу;
 2. у короткостроковому періоді разом з економічним прибутком є складовою виробничого надлишку фірми;
 3. у довгостроковому періоді дорівнює виробничому надлишку;
 4. всі відповіді правильні.
- 36.** Довгострокова крива пропонування конкурентної фірми співпадає з кривою:
1. довгострокових середніх витрат праворуч від кривої довгострокових граничних витрат;
 2. довгострокових середніх витрат ліворуч від кривої довгострокових граничних витрат;
 3. довгострокових граничних витрат вище кривої довгострокових середніх витрат;
 4. довгострокових граничних витрат вище кривої середніх змінних витрат.
- 37.** Довгострокова крива ринкового пропонування конкурентної галузі:
1. залежить від динаміки цін ресурсів та їх впливу на пропонування;
 2. будується на основі припущення про змінне число фірм в галузі за кожного значення ціни;
 3. для галузі з постійним рівнем витрат є горизонтальною прямою;
 4. всі відповіді правильні.
- 38.** Довгострокова крива галузевого пропонування:
1. є висхідною для галузі зі зростаючим рівнем витрат;
 2. є спадною для галузі зі спадним рівнем витрат;
 3. є горизонтальною прямою для галузі з постійним рівнем витрат;
 4. всі відповіді правильні.
- 39.** У будь-якій конкурентній галузі ціна рівноваги довгострокового періоду встановлюється на рівні:
1. мінімуму ATC ;
 2. мінімуму MC ;
 3. мінімуму AVC ;
 4. мінімуму AFC .
- 40.** Стан довгострокової рівноваги конкурентної фірми характеризується рівністю:
1. $P = AC = \min MC$;
 2. $P = MC = AVC$;
 3. $P = \min AC = MC$;
 4. $P = ATC = AVC$.
- 41.** Вивчення ринку досконалої конкуренції є важливим тому, що:
1. більшість реальних ринків – це ринки досконалої конкуренції;
 2. усі ринки в країнах з розвинутою ринковою економікою є ринками досконалої конкуренції;
 3. ринок досконалої конкуренції – це модель ефективного розподілу обмежених ресурсів;
 4. виявляє границі державного втручання в економіку.
- 42.** Якщо крива граничних витрат фірми перетинає криву середніх змінних витрат у точці, що відповідає 400 грн., а криву середніх сукупних на рівні 500 грн., то вона зупинить виробництво, якщо ціна продукції встановиться на рівні:
1. вище 500 грн.;
 2. 500 грн.;
 3. вище 400 грн., але нижче 500 грн.;

4. нижче 400 грн.
43. Конкурентна фірма виробляє 500 одиниць продукції. витрати виробництва даного обсягу становлять: $AVC = 3$ грн.; $AFC = 5$ грн.; $MC = 4$ грн. Ринкова ціна продукції дорівнює 6 грн. Фірмі доцільно:
1. збільшити обсяг випуску для максимізації прибутку;
 2. зменшити обсяг випуску для максимізації прибутку;
 3. збільшити обсяг випуску для мінімізації збитків шляхом виробництва;
 4. зменшити обсяг випуску для мінімізації збитків шляхом закриття.
44. Фірма “Шалена черепаха” збирається ввести один додатковий рейс маршрутного таксі для дачників по суботах. Сукупні витрати рейсу становлять 150 грн., у тому числі постійні витрати 70 грн. очікуваний виторг від рейсу оцінюється у 90 грн. Фірмі:
1. не слід вводити цей рейс, оскільки прибуткові тільки ті рейси, які забезпечують покриття всіх витрат;
 2. слід ввести цей рейс, оскільки граничний виторг перевищує граничні витрати;
 3. не слід вводити цей рейс, оскільки він не забезпечує граничного прибутку;
 4. не слід вводити цей рейс, оскільки сукупні витрати перевищують сукупний виторг.
45. Сукупні витрати конкурентної фірми на виробництво 101 одиниці продукції становлять 2030 грн., а середні сукупні витрати виробництва 100 одиниць продукції складають 20 грн. ціна одиниці продукції становить 30 грн. Фірма:
1. максимізує економічний прибуток, виробляючи 101 одиниць продукції;
 2. мінімізує збитки, виробляючи 100 одиниць продукції;
 3. максимізує економічний прибуток, виробляючи 100 одиниць продукції;
 4. мінімізує збитки, виробляючи 101 одиницю продукції.
46. Середні сукупні витрати виробництва 101 одиниці продукції – оптимального обсягу, що дозволяє конкурентній фірмі максимізувати економічний прибуток, становлять 101 грн. При виробництві 102 одиниць продукції $ATC = 102$ грн. Фірма отримала пропозицію виробити 102-гу одиницю продукції за ціною 200 грн. Фірмі доцільно:
1. пристати на цю пропозицію, оскільки $P > ATC$;
 2. відхилити цю пропозицію, оскільки $MC > MR$;
 3. пристати на цю пропозицію, оскільки $MR > MC$;
 4. наведених даних недостатньо для прийняття рішення.
47. Оптимальний обсяг випуску конкурентної фірми становить 10 одиниць продукції, сукупний виторг від їх продажу дорівнює 150 грн., $AVC = 10$ грн., $FC = 20$ грн. Фірма:
1. максимізує прибуток, величина якого становить 20 грн.;
 2. мінімізує збитки, величина яких дорівнює 30 грн.;
 3. мінімізує збитки, величина яких дорівнює 20 грн.;
 4. максимізує прибуток, величина якого становить 30 грн.
48. Конкурентна фірма виробляє оптимальний обсяг продукції, для якого ATC становлять 8 грн., $AVC = 5$ грн., $MC = 10$ грн., і який забезпечує сукупний виторг у розмірі 5000 грн. Фірма виробляє:
1. 200 одиниць продукції;
 2. 500 одиниць продукції;
 3. 625 одиниць продукції;
 4. 1000 одиниць продукції.
49. Конкурентна фірма максимізує економічний прибуток, виробляючи 200 одиниць продукції. Її сукупні витрати становлять 22 тис грн., в тому числі постійні – 2 тис. грн.. Якщо її постійні витрати несподівано зростуть вдвічі, то фірма:
1. скоротить обсяг випуску;

2. збільшить обсяг випуску;
 3. не змінить обсягу випуску;
 4. припинить виробництво.
- 50.** Якщо американські корпорації орієнтуються на максимізацію прибутку, а японські – на максимізацію обсягу продажу, то це приведе до:
1. підвищення цін на товари японських фірм;
 2. зростання витрат виробництва товарів американських фірм;
 3. зниження цін на товари японських фірм;
 4. банкрутства японських фірм.
- 51.** У конкурентної фірми в положенні рівноваги:
1. $MR(=P) = MC$;
 2. $P = AC - MC$;
 3. $AR = MR > P$;
 4. $MR = P - AR$.
- 52.** Джерелом економічного прибутку може бути:
1. прогресивна технологія;
 2. винагорода за підприємницький хист;
 3. правильні відповіді 1) і 2).
 4. усі відповіді неправильні.
- 53.** Крива пропозиції конкурентної фірми збігається з кривою:
1. середніх витрат праворуч від кривої граничних витрат;
 2. середніх витрат ліворуч від кривої граничних витрат;
 3. граничних витрат вище від кривої середніх змінних витрат;
 4. граничних витрат вище від кривої середніх загальних витрат.
- 54.** Ринкове обмеження діяльності конкурентної фірми полягає в тому, що:
1. виторг повинен перевищувати витрати;
 2. ринок диктує певний рівень цін⁴
 3. фірма не має повної інформації про ринкову кон'юнктуру;
 4. . виторг повинен бути не нижчий, ніж витрати.
- 55.** Конкурентна фірма працює в умовах кривої попиту, для якої еластичність за ціною становить:
1. 0;
 2. -1;
 3. ∞ ;
 4. усі відповіді неправильні.
- 56.** Конкурентній фірмі, яка одержує нульовий прибуток, потрібно:
1. підвищити ціну на свій товар;
 2. діяти, як і раніше;
 3. збільшити виробництво і намагатись одержати додатковий прибуток;
 4. залишити галузь і знайти більш прибуткову сферу діяльності.
- 57.** У галузі з постійним рівнем витрат еластичність довгострокової галузевої пропозиції дорівнює:
1. $+\infty$;
 2. 1;
 3. 0;
 4. необхідна додаткова інформація.
- 58.** Якщо $MC(Q) = 8 + 6Q$, а $ATC(Q) = 50 + 3Q$; $P = 86$, фірмі потрібно виробляти, відповідно, у коротко- і довгостроковому періоді:

1. 13 і 0;
 2. 12 і 12;
 3. 13 і 12;
 4. усі відповіді неправильні.
- 59.** Якщо ціна дорівнює граничному виторгу фірми, то:
1. фірма максимізує прибуток;
 2. фірма має справу з горизонтальною кривою попиту;
 3. їй потрібно виробляти максимальну кількість;
 4. правильні відповіді 1) та 2).
- 60.** Ситуація наближена до досконалої конкуренції, найхарактерніша для:
1. ринку пшениці;
 2. ринку автомобілів;
 3. ринку пива;
 4. ринку зубної пасти.
- 61.** До недоліків ринку досконалої конкуренції належить:
1. низький обсяг виробництва;
 2. високий рівень витрат на рекламу;
 3. нестабільність цін;
 4. низький рівень витрат на НДЕКР.
- 62.** Що з переліченого не буде умовою досконалої конкуренції:
1. диверсифікація виробництва;
 2. свобода входу на ринок;
 3. свобода виходу з ринку;
 4. велика кількість покупців і продавців.
- 63.** В умовах досконалої конкуренції ціна дорівнює мінімальним середнім витратам:
1. завжди;
 2. ніколи;
 3. у довгостроковому періоді;
 4. у короткостроковому періоді.
- 64.** Що з переліченого є ознакою лише досконалої конкуренції:
1. фірма максимізує прибуток;
 2. фірма отримує економічний прибуток у довгостроковій перспективі;
 3. лінія попиту є лінією середнього виторгу фірми;
 4. фірма не володіє ринковою владою.
- 65.** В умовах досконалої конкуренції ціна визначається перетином кривих попиту і пропозиції:
1. завжди;
 2. ніколи;
 3. у короткостроковому періоді;
 4. у довгостроковому періоді.
- 66.** Ринки досконалої конкуренції і монополістичної конкуренції подібні тим, що:
1. виробляються однорідні товари;
 2. ціна перевищує граничні витрати;
 3. немає бар'єру для вступу конкурентів у галузь;
 4. еластичність попиту нижча, ніж на ринку чистої монополії.
- 67.** В галузі функціонує 1000 фірм. У кожній фірмі граничні витрати за умови виробництва 5 одиниць продукції _____ на _____ місяць становлять _____

- 2 дол., 6 од. – 3 дол., 7 од. – 5 дол. Якщо ринкова ціна одиниці продукту дорівнює 3 дол., то галузевий обсяг виробництва на місяць становитиме:
1. 5000 одиниць;
 2. 6000 одиниць;
 3. 7000 одиниць;
 4. понад 7000 одиниць.
- 68.** Якщо ринкова ціна у попередньому прикладі підвищиться до 6 дол., то галузевий обсяг виробництва на місяць становитиме:
1. 5000 одиниць;
 2. 6000 одиниць;
 3. 7000 одиниць;
 4. не менше 7000 одиниць.
- 69.** Який з наступних ринків найбільше відповідає умовам досконалої конкуренції:
1. акцій та облігацій фірм;
 2. бензину;
 3. сталі;
 4. жіночого одягу.
- 70.** Який із наступних ринків більше всього відповідає умовам досконалої конкуренції:
1. сталі;
 2. послуг;
 3. автомобілів;
 4. сільськогосподарської продукції.
- 71.** Крива попиту на продукцію конкурентної фірми:
1. має негативний нахил;
 2. горизонтальна лінія при даному рівні ціни;
 3. вертикальна лінія при даному обсязі продукції;
 4. всі відповіді невірні.
- 72.** На відміну від конкурентної фірми монополіст прагне :
1. виробляти продукції менше, а ціну встановлювати вищу;
 2. максимізувати прибуток;
 3. встановлювати ціну, що відповідає нееластичній частині лінії попиту;
 4. виробляти продукції більше і підвищувати ціну.
- 73.** Цінова дискримінація – це:
1. продаж по різних цінах однієї і тієї ж продукції різним покупцям;
 2. відмінності в оплаті праці по національності або статі;
 3. підвищення ціни на товар більш високої якості;
 4. встановлення високих цін на споживчі товари.
- 74.** Щоб отримати максимальний прибуток, монополіст повинен вибрати такий обсяг випуску, при якому:
1. граничні витрати рівні ціні продукту;
 2. граничний дохід рівний граничним витратам;
 3. граничні витрати рівні загальним витратам;
 4. граничний дохід рівний загальним витратам.
- 75.** Яка з наведених нижче ознак різнить становище товаровиробника у конкурентній галузі й у монополізованій ?
1. товаровиробник максимізує прибуток за умови, що граничні витрати дорівнюють граничному доходу;

2. лінія попиту є абсолютно еластичною;
3. криві граничних і середніх витрат – дугоподібні;
4. обсяг виробництва, що максимізує прибуток, визначається абсцисою точки перетину кривих граничних витрат і граничного доходу.

Тема 11. Монопольний ринок.

1. Умови досконалої конкуренції не виконуються, якщо:
 1. крива попиту на продукцію фірми є спадною;
 2. крива сукупного виторгу є лінійною висхідною;
 3. криві середніх і граничних витрат мають U - подібну форму;
 4. середній виторг фірми дорівнює граничному виторгу за всіх.
2. Якщо за будь-якого обсягу випуску середній виторг фірми перевищує її граничний виторг, то:
 1. фірма є недосконалим конкурентом;
 2. граничний виторг дорівнює ціні продукції;
 3. граничний виторг менший за ціну;
 4. правильні відповіді 1) і 3).
3. За умов недосконалої конкуренції, в тому числі чистої монополії:
 1. крива попиту на продукцію фірми співпадає з кривою граничного виторгу;
 2. граничний виторг дорівнює ціні за всіх обсягів випуску;
 3. крива сукупного виторгу є нелінійною, опуклою до вгору;
 4. крива попиту на продукцію фірми є горизонтальною прямою.
4. Галузь є недосконало конкурентною, якщо:
 1. у довгостроковому періоді всі фірми галузі отримують лише нормальний прибуток;
 2. у довгостроковому періоді нові фірми не можуть увійти в галузь;
 3. граничний виторг типової фірми галузі на всіх обсягах випуску дорівнює ціні;
 4. середній виторг типової фірми галузі на всіх обсягах випуску дорівнює ціні.
5. До утворення монополій не призводить:
 1. дія ефекту масштабу;
 2. наявність у фірмі патентів, ліцензій, авторських прав;
 3. виробництво та збут товару, який має багато близьких субститутів;
 4. контроль над стратегічними ресурсами, необхідними для виробництва.
6. За умов монополії для кожного обсягу випуску крім першої одиниці:
 1. граничний виторг дорівнює ціні;
 2. граничний виторг менший за ціну;
 3. граничний виторг більший за ціну;
 4. граничні витрати дорівнюють ціні.
7. Якщо граничний виторг монополії дорівнює нулю, то:
 1. економічний прибуток є максимальним;
 2. сукупний виторг монополії є максимальним;
 3. цінова еластичність попиту на продукцію монополії дорівнює 1;
 4. правильні відповіді 2) і 3).
8. Монополія максимізуватиме прибуток або мінімізуватиме збитки, виробляючи обсяг продукції, для якого:
 1. ціна дорівнює мінімуму середніх сукупних витрат;
 2. граничний виторг дорівнює середнім сукупним витратам;
 3. граничний виторг дорівнює граничним витратам;
 4. граничний виторг дорівнює середнім змінним витратам.
9. Якщо монополіст обирає комбінацію обсягу випуску і ціни, яка відповідає нееластичному відрізку кривої попиту, то можна зробити висновок, що:
 1. монополіст може збільшити сукупний виторг, знизивши ціну;
 2. монополіст отримує прибуток менший, ніж максимально можливий;

3. граничний виторг монополіста має додатне значення;
 4. граничний виторг монополіста вищий за ціну.
10. Монополіст ніколи не вироблятиме обсяг продукції, для якого $E_d < 1$, оскільки у цьому випадку:
1. $P > MC$;
 2. $MR > 0$;
 3. $MC > MR$;
 4. $P < ATC$.
11. Монополіст, який прагне максимізувати прибуток, буде знижувати ціну на свою продукцію, доки:
1. граничний виторг перевищує граничні витрати;
 2. знижуються граничні витрати;
 3. знижуються середні сукупні витрати;
 4. знижується попит на його продукцію.
12. Крива пропонування монополії:
1. співпадає з відрізком короткострокової кривої граничних витрат вище мінімуму AVC ;
 2. співпадає з відрізком довгострокової кривої граничних витрат вище мінімуму LAC ;
 3. співпадає з відрізком короткострокової кривої граничних витрат вище мінімуму ATC ;
 4. відсутня монополія не має кривої пропонування.
13. Фірма монополіст:
1. ніколи не зазнає збитків, оскільки має ринкову владу;
 2. може виробляти будь-який обсяг продукції і продавати її за будь-якою ціною;
 3. встановлює на свою продукцію найвищу ціну з можливих;
 4. з врахуванням кривої ринкового попиту визначає комбінацію обсягу випуску та ціни, що забезпечує максимізацію прибутку.
14. На відміну від конкурентної фірми, монополіст:
1. ніколи не зазнає збитків, оскільки може встановлювати будь-яку вигідну йому ціну;
 2. при визначенні ціни та обсягу випуску не враховує кривої ринкового попиту;
 3. може збільшити свій прибуток, застосовуючи цінову дискримінацію;
 4. може максимізувати прибуток, виробляючи за правилом $MR = MC$.
15. У довгостроковому періоді монополіст, на відміну від конкурентної фірми:
1. не може змінити розміри свого підприємства;
 2. не може вийти з галузі;
 3. не зацікавлений у зміні розмірів підприємства;
 4. захищений від конкуренції нових фірм, що прагнуть увійти в галузь.
16. Для фірми монополіста не справджується умова:
1. фірма максимізує економічний прибуток, якщо $MR = MC$;
 2. у довгостроковому періоді рівновага фірми встановлюється на рівні $P = \min AC = MC$;
 3. у довгостроковому періоді фірма виробляє, якщо $P \geq AC$;
 4. у довгостроковому періоді фірма мінімізує збитки, якщо для оптимального обсягу випуску $ATC > P > AVC$.
17. Монополія призначає ціну:
1. вищу за граничні витрати на величину, обернено пропорційну еластичності попиту;
 2. нижчу за граничні витрати на величину, обернено пропорційну еластичності попиту;
 3. вищу за граничні витрати на величину, прямо пропорційну еластичності попиту;
 4. нижчу за граничні витрати на величину, прямо пропорційну еластичності попиту.

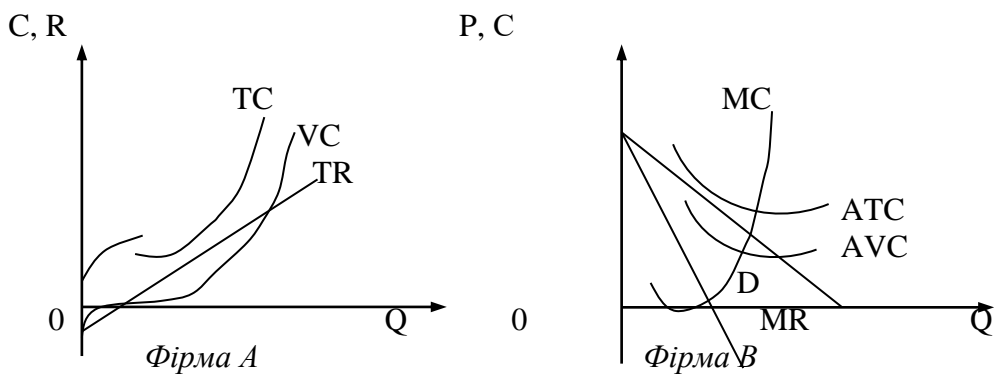
18. Перевищення ціною граничних витрат монополіста для оптимального обсягу випуску є вимірником:
1. величини виробничого надлишку фірми;
 2. еластичності попиту на продукцію монополії;
 3. ринкової влади монополіста;
 4. величини економічного прибутку фірми.
19. Ринкова влада монополіста буде тим більшою:
1. чим більш еластичним є попит на продукцію монополії;
 2. чим менш еластичним є попит на продукцію монополії;
 3. ринкова влада не пов'язана з еластичності попиту;
 4. чим більш еластичним є його пропонування.
20. Суспільні втрати від монопольної влади полягають у тому, що за інших рівних умов:
1. монополіст виробляє менший обсяг продукції, ніж виробляла б конкурентна галузь;
 2. монополіст встановлює вищу ціну на товар порівняно з конкурентним ринком;
 3. монополія захоплює і перетворює на монопольний прибуток частину надлишку споживача;
 4. всі відповіді правильні.
21. Негативний вплив монополізації виробництва полягає у тому, що:
1. завищуючи ціни, монополії знижують рівень добробуту споживачів;
 2. монополії не забезпечують ефективності розподілу ресурсів;
 3. монополії не забезпечують мінімізації витрат виробництва;
 4. всі відповіді правильні.
22. Посилення тенденції до монополізації в економіці будь-якої країни має наслідком:
1. встановлення вищих цін і менших обсягів виробництва;
 2. зменшення тиску державного регулювання;
 3. загострення конкуренції;
 4. ефективний розподіл і використання ресурсів.
23. Моносонія – це ринкова структура, за якої:
1. продукція однорідна, вхідні бар'єри на ринок відсутні, на ринку діють два продавця і багато покупців;
 2. на ринку багато покупців і продавців, вхідні бар'єри відсутні, продукція диференційована;
 3. на ринку багато продавців і лише один покупець;
 4. на ринку багато покупців і лише один продавець.
24. Фірма – моносоніст:
1. визначає оптимальну кількість товару за правилом максимізації вигоди $M = ME$;
 2. за кривою ринкового пропонування обирає комбінацію ціни та обсягу, що максимізує його вигоду;
 3. встановлює ціну, нижчу за граничні видатки і граничну вигоду товару для покупця;
 4. всі відповіді правильні.
25. Моносоніст, на відміну від конкурентного покупця:
1. може купувати будь-який обсяг продукції за будь-якою ціною;
 2. купує товару менше і за нижчою ціною;
 3. купує товару більше і за вищою ціною;
 4. купує товару більше і за нижчою ціною.
26. Ринкова влада моносоніста буде тим більшою:
1. чим більш еластичним є його попит;
 2. чим менш еластичним є його попит;

3. ринкова влада не пов'язана з еластичністю попиту і пропонування;
 4. чим менш еластичним є ринкове пропонування.
27. Міський метрополітен може слугувати прикладом:
1. монополії;
 2. олігополії;
 3. природної монополії;
 4. монопсонії.
28. Природна монополія відрізняється від простої монополії тим, що:
1. є ринковою структурою, яка забезпечує мінімізацію витрат;
 2. має економію від масштабу на всіх обсягах випуску;
 3. не породжує безповоротних витрат і є вигідною для суспільства;
 4. всі відповіді правильні.
29. Природні монополії існують переважно у галузі комунального господарства, тому що:
1. система комунального господарства отримує фінансову підтримку від держави;
 2. комунальні послуги надають тільки дуже великі фірми;
 3. існування конкуренції в галузі комунального господарства не вигідне для суспільства;
 4. регулювання їх діяльності з боку держави досить нескладне.
30. Природна монополія існує, коли товар виробляє фірма, яка:
1. є власником всіх ресурсів, що застосовуються у виробництві даного продукту;
 2. зі збільшенням обсягу випуску має економію на масштабі;
 3. має виробничу функцію з постійною віддачею від масштабу;
 4. обслуговує групу покупців з усталеними уподобаннями щодо продукції фірми.
31. Якщо крива довгострокових середніх витрат у точці перетину з кривою попиту на продукцію галузі є спадною, можна стверджувати, що:
1. у галузь спрямована надлишкова кількість ресурсів;
 2. у галузі спостерігається досконала конкуренція;
 3. у галузі спостерігається монополістична конкуренція;
 4. галузь є природною монополією.
32. Цінова дискримінація – це:
1. підвищення ціни на товар вищої якості;
 2. продаж одного й того самого товару різним покупцям за різними цінами;
 3. встановлення різних цін на різні товари, що випускає фірма;
 4. підвищення фірмою цін на модні або престижні товари.
33. Основною метою цінової дискримінації є:
1. збільшення обсягу виробництва і продажу фірми;
 2. підвищення цін на продукцію;
 3. захоплення споживчого надлишку і перетворення його у монополістичний прибуток;
 4. диференціація продукції.
34. Абсолютна цінова дискримінація передбачає:
1. зниження ціни до рівня конкурентної;
 2. зменшення обсягу продажу продукції;
 3. встановлення резервної ціни для кожного покупця;
 4. зниження рівня витрат фірми.
35. Якщо фірма-монополіст застосовує досконалу цінову дискримінацію, параметри суспільного добробуту є такими:

1. виграш споживачів дорівнює нулю, суспільні втрати порівняно з ринком досконалої конкуренції дорівнюють нулю;
 2. виграш споживачів дорівнює їх виграшу за умов досконалої конкуренції, суспільні втрати дорівнюють нулю;
 3. прибуток фірми дорівнює нулю, суспільний виграш дорівнює нулю;
 4. суспільні втрати від монопольної влади дорівнюють нулю, прибуток фірми дорівнює нулю.
36. В якому випадку має місце цінова дискримінація?
1. продавець на ринку продав апельсини респектабельному молодиком по 6 грн. за кг, а скромно одягненій бабусі – по 3 грн. за кг;
 2. пшеничний хліб коштує дорожче, ніж житній;
 3. індійський чай продається за більш високою ціною, ніж грузинський;
 4. продавець на ринку продає апельсини по 5 грн. за кг, а яблука – по 3 грн. за кг.
37. Весь споживчий надлишок може захопити фірма, яка:
1. монополізує ринок;
 2. здійснює досконалу цінову дискримінацію;
 3. максимізує сукупний економічний прибуток;
 4. максимізує сукупний виторг.
38. Якщо адвокатська контора не встановлює фіксованих цін на свої послуги, а адвокат сам вирішує, яку ціну призначити для кожного клієнта, то фірма практикує:
1. цінову дискримінацію першого ступеня;
 2. цінову дискримінацію другого ступеня;
 3. цінову дискримінацію третього ступеня;
 4. стратегію двокомпонентного тарифу.
39. Під час передсвяткового розпродажу крамниця надає 10% знижку на пляшку вина, якщо ви купуєте від 5 до 10 пляшок, і 20% знижку – якщо ви купуєте більше 10 пляшок. Крамниця практикує:
1. цінову дискримінацію першого ступеня;
 2. цінову дискримінацію другого ступеня;
 3. цінову дискримінацію третього ступеня;
 4. стратегію ціноутворення у пікові періоди.
40. Відвідування виставки у вихідні дні коштує дорожче, ніж у будні.
Це приклад:
1. цінової дискримінації першого ступеня;
 2. цінової дискримінації другого ступеня;
 3. ціноутворення в пікові періоди;
 4. двокомпонентного тарифу.
41. Міжміські телефонні компанії призначають нижчі розцінки за хвилину розмови вночі та у вихідні дні. Це приклад:
1. цінової дискримінації третього ступеня;
 2. двокомпонентного тарифу;
 3. ціноутворення в пікові періоди;
 4. правильні відповіді 1) і 3).
42. Прикладом цінової дискримінації третього ступеня є:
1. оплата послуг телефонної компанії, яка складається з абонентської плати та додаткової плати за кожну міжміську розмову;
 2. призначення ціни страхового полісу залежно від стану здоров'я клієнта;
 3. продаж вівсяних пластівців за різними цінами на оптовому та роздрібних ринках;

4. продаж залізничних квитків дітям, студентам та пенсіонерам за нижчими цінами, ніж решті пасажирів.
43. Фірмі, чия виробнича функція виявляє зростаючу віддачу від масштабу, цінова дискримінація другого ступеня дозволяє:
1. збільшити прибуток завдяки зниженню витрат на одиницю продукції і призначенню різних цін для різних покупців;
 2. збільшити прибуток виключно завдяки призначенню різних цін для різних покупців;
 3. збільшити прибуток виключно завдяки зниженню витрат на одиницю продукції;
 4. захопити весь надлишок споживача.
44. Особливість ринку комп'ютерних програм полягає у тому, що:
1. резервна ціна покупця залежить від обсягу ринкового попиту;
 2. обсяг ринкового попиту залежить від резервної ціни кожного покупця;
 3. обсяг пропонування за даної ціни залежить від витрат на одиницю продукції;
 4. обсяг пропонування за даної ціни залежить від резервної ціни кожного покупця.
45. Ефективний розподіл ресурсів в умовах монополії досягається лише у випадках, коли:
1. фірма функціонує як проста монополія;
 2. держава встановлює на продукцію природної монополії "ціну справедливого прибутку" ($P = AC$);
 3. монополіст застосовує досконалу цінову дискримінацію;
 4. держава встановлює спеціальний податок на кожну одиницю товару фірми – монополіста.
46. Монополія, яка виробляє оптимальний обсяг продукції і максимізує економічний прибуток:
1. забезпечує виробничу ефективність, але не забезпечує ефективності розподілу ресурсів;
 2. забезпечує ефективність розподілу ресурсів, але не забезпечує виробничої ефективності;
 3. забезпечує як виробничу ефективність, так і ефективність розподілу ресурсів;
 4. не забезпечує ні виробничої ефективності, ні ефективності розподілу ресурсів.
47. Монополіст прагне збільшити обсяги виробництва і продажу з 300 до 400 одиниць продукції на місяць. Його економіст, оцінивши приріст витрат у 2000 грн., а функцію місячного попиту як $Q_D = 900 - 2P$, сповістив, що:
1. його рішення правильне, економічний прибуток фірми зростає;
 2. його рішення неправильне, економічний прибуток фірми зменшиться;
 3. його рішення не змінить прибутку фірми;
 4. оскільки фірма – монополіст, будь-яке рішення правильне.
48. Монополія може продати 10 одиниць товару за ціною 100 грн. за одиницю, але для продажу 11 одиниць повинна знизити ціну до 99,5 грн. Граничний виторг від продажу 11-ї одиниці становить:
1. 94,5 грн.;
 2. 99,5 грн.;
 3. 100 грн.;
 4. 0,5 грн.
49. Функції сукупних витрат і попиту на продукцію монополії, що випускає 20 одиниць продукції на місяць, мають вигляд: $TC = 100 + 3Q$ та $P = 200 - Q$. Величини місячного сукупного виторгу та економічного прибутку монополіста становлять:
1. $TR = 6400$ грн., $EP = 6240$ грн.;
 2. $TR = 3800$ грн., $EP = 1800$ грн.;
 3. $TR = 3600$ грн., $EP = 3440$ грн.;
 4. $TR = 3600$ грн., $EP = 400$ грн.

50. Якщо фірма А і В виробляють оптимальний обсяг випуску, то за представленим графіком можна зробити висновок, що:

1. фірма А є досконалим конкурентом в ситуації максимізації прибутку, фірма В – монополія в ситуації мінімізації збитків;
 2. фірма А є досконалим конкурентом в ситуації мінімізації збитків, фірма В – монополія в ситуації мінімізації збитків;
 3. фірми А і В є монополіями в ситуації максимізації прибутку;
 4. фірма А є досконалим конкурентом в ситуації мінімізації збитків, фірма В – монополія в ситуації максимізації прибутку.
51. Які з наведених чинників є джерелами монопольної влади?
1. авторські права;
 2. патенти;
 3. урядові ліцензії;
 4. усі наведені чинники.
52. Прикладом природної монополії є:
1. ОПЕК – міжнародний нафтовий картель;
 2. компанія ІВМ;
 3. видавництво “Вільна Україна”;
 4. міський метрополітен.
53. На відміну від конкурентної фірми проста монополія прагне:
1. виробляти продукції менше, а встановлювати ціну вищу;
 2. максимізувати прибуток;
 3. вибирати такий обсяг виробництва, за якого $MR = P$;
 4. виробляти продукції більше, а ціну встановлювати вищу.
54. Більшість ринків в економіці України становлять:
1. досконалу конкуренцію;
 2. природні монополії;
 3. сукупність конкурентних і монополістичних елементів;
 4. регульовані монополії.
55. Що з переліченого не призводить до монополії:
1. авторські права;
 2. виробництво і збут товару, який має багато близьких субститутів;
 3. ліцензії;
 4. контроль над єдиним джерелом товару?
56. Монополіст може отримувати економічний прибуток:
1. лише у короткостроковому періоді;

2. лише у довгостроковому періоді;
 3. ніколи;
 4. і в коротко, - і в довгостроковому періоді.
57. Який ринок найбільше відповідає умовам монополії:
1. ринок пшениці;
 2. ринок сигарет;
 3. ринок жіночого взуття;
 4. алмазний синдикат “Де Бірз”?
58. Монопсонія – це:
1. ринок єдиного покупця;
 2. ринок єдиного продавця;
 3. ринок багатьох покупців;
 4. усі відповіді неправильні.
59. Монопсонічна влада залежить від таких факторів:
1. еластичності ринкової пропозиції;
 2. кількості покупців на ринку;
 3. взаємодії покупців на ринку;
 4. усі відповіді правильні.
60. Антимонопольні закони в США реалізуються такими способами:
1. через Антимонопольний відділ Департаменту юстиції;
 2. через адміністративні процедури Федеральної торгової комісії;
 3. через приватний судовий розгляд;
 4. усі відповіді правильні.
61. Монополіст, який бажає максимізувати прибуток, завжди виробляє такий обсяг продукції, за якого попит:
1. нееластичний або одиничної еластичності;
 2. еластичний або одиничної еластичності;
 3. одиничної еластичності;
 4. монополіст не бере до уваги еластичність попиту.
62. Монополіст, що максимізує прибуток, буде знижувати ціну на свою продукцію, якщо:
1. знижуються середні витрати;
 2. збільшуються витрати на рекламу;
 3. граничний дохід перевищує граничні витрати;
 4. знижується попит на його продукцію.
63. Монополіст може отримувати економічний прибуток:
1. тільки у короткостроковому періоді;
 2. тільки у довгостроковому періоді;
 3. у короткостроковому періоді, і в довгостроковому періоді;
 4. ніколи.
64. Окремий конкуруючий виробник:
1. впливає на ринкову ціну;
 2. пристосовується до ринкової ціни;
 3. визначає ринкову ціну;
 4. правильна відповідь відсутня.

Тема 12. Монополістична конкуренція та олігополія

1. Галузь, що складається з 50 виробників диференційованої продукції, ринкова частка кожного з яких не перевищує 3%, належить до:
 1. досконалої конкуренції;
 2. монополістичної конкуренції;
 3. олігополії;
 4. монополії.
2. Основна характеристика монополістичної конкуренції полягає у тому, що:
 1. фірми не можуть вільно входити в галузь і виходити з неї;
 2. на ринку діє незначне число фірм;
 3. фірми випускають диференційовану продукцію;
 4. фірми не мають ніякого контролю над цінами.
3. Монополістична конкуренція поєднує значний розвиток конкуренції з незначною монопольною владою, які є наслідком відповідно:
 1. диференціації продукції та високих бар'єрів вступу в галузь;
 2. абсолютно еластичного попиту на продукцію фірми та контролю над цінами;
 3. значного числа невеликих фірм та диференціації продукції;
 4. вільного вступу в галузь та незначного числа фірм в галузі.
4. До монополістичної конкуренції слід віднести ринок:
 1. губної помади;
 2. алюмінію;
 3. пшениці;
 4. електроенергії.
5. Монополістична конкуренція виникає на ринках товарів, де попит на продукцію фірми:
 1. більш еластичний, ніж за умов монополії;
 2. менш еластичний, ніж за умов досконалої конкуренції;
 3. абсолютно еластичний;
 4. правильна відповідь а) і б).
6. Еластичність попиту на продукцію монополістичного конкурента залежить від:
 1. числа конкуруючих фірм в галузі;
 2. результативності рекламної діяльності;
 3. ступеня диференціації продукції;
 4. всі відповіді правильні.
7. Спільним для ринків досконалої та монополістичної конкуренції є:
 1. виробництво однорідної продукції;
 2. нецінова конкуренція;
 3. відсутність бар'єрів для вступу в галузь нових конкурентів;
 4. нижча еластичність попиту на продукцію фірми, ніж за умов чистої монополії.
8. Фірми на ринку монополістичної конкуренції мають обмежений контроль над цінами через:
 1. наявність значного числа фірм-конкурентів;
 2. відносно вільний вступ фірм в галузь і вихід з неї;
 3. відносно малу ринкову частку окремої фірми;
 4. всі відповіді правильні.
9. Модель монополістичної конкуренції характеризується тим, що:
 1. крива попиту на продукцію фірми співпадає з кривою граничного виторгу;
 2. граничний виторг дорівнює ціні за всіх обсягів випуску;

3. крива попиту на продукцію фірми є спадною;
 4. крива попиту на продукцію фірми є горизонтальною прямою.
- 10.** Монополістичний конкурент максимізує прибуток або мінімізує збитки, виробляючи обсяг продукції, для якого:
1. граничний виторг дорівнює ціні;
 2. граничний виторг дорівнює граничним витратам;
 3. граничний виторг дорівнює середнім змінним витратам;
 4. граничний виторг дорівнює середнім сукупним витратам.
- 11.** На відміну від конкурентної фірми, монополістичний конкурент:
1. визначає оптимальний обсяг випуску за правилом $MR = MC$;
 2. визначає комбінацію обсягу випуску та ціни, що забезпечує максимізацію економічного прибутку;
 3. у довгостроковому періоді отримує лише нормальний прибуток;
 4. у короткостроковому періоді припинить виробництво, якщо $TR < VC$.
- 12.** На відміну від монополії, монополістичний конкурент:
1. виробляє диференційовану продукцію;
 2. визначає комбінацію обсягу випуску та ціни, що забезпечує максимізацію економічного прибутку;
 3. стикається зі спадною кривою попиту на продукцію;
 4. не має ринкової влади.
- 13.** Монополістичний конкурент буде збільшувати обсяг випуску і знижувати ціну на свою продукцію, якщо:
1. знижуються середні витрати;
 2. збільшуються витрати на рекламу;
 3. граничний виторг перевищує граничні витрати;
 4. зростає попит на його продукцію.
- 14.** Ринкова влада монополістичного конкурента буде тим більшою:
1. чим більш еластичним є попит на продукцію фірми;
 2. чим менш еластичним є попит на продукцію фірми;
 3. ринкова влада не пов'язана з еластичністю попиту;
 4. чим більш еластичним є пропонування.
- 15.** В умовах монополістичної конкуренції значення індексу Лернера:
1. більше нуля, але менше 1;
 2. дорівнює нулю;
 3. дорівнює 1;
 4. більше 1.
- 16.** За умов монополістичної конкуренції граничний виторг для всіх обсягів випуску, крім першої одиниці:
1. перевищує ціну;
 2. дорівнює ціні;
 3. нижчий за ціну;
 4. неможливо визначити.
- 17.** У короткостроковому періоді монополістичний конкурент може:
1. максимізувати прибуток;
 2. мінімізувати збитки шляхом виробництва;
 3. мінімізувати збитки шляхом закриття;
 4. всі відповіді правильні.

- 18.** Довгострокова рівновага на ринку монополістичної конкуренції означає, що:
1. ціна встановлюється на рівні мінімуму довгострокових середніх витрат;
 2. фірми не отримують економічного прибутку;
 3. ціна дорівнює граничним витратам;
 4. усі виробничі потужності задіяні.
- 19.** Довгострокова рівновага монополістичного конкурента означає, що за оптимального обсягу випуску:
1. ціна перевищує граничні витрати;
 2. ціна перевищує мінімальні середні витрати;
 3. фірма є безбитковою;
 4. всі відповіді правильні.
- 20.** У стані довгострокової рівноваги монополістичний конкурент:
1. забезпечує виробничу ефективність і ефективність розподілу ресурсів;
 2. не досягає виробничої ефективності, але забезпечує ефективність розподілу ресурсів;
 3. не досягає ефективності розподілу ресурсів, але забезпечує виробничу ефективність;
 4. не досягає ні виробничої ефективності, ні ефективності розподілу ресурсів.
- 21.** Станції заправки паливом є прикладом монополістично конкурентної галузі. Нетиповим для їх діяльності є:
1. додатний економічний прибуток у короткостроковому періоді;
 2. нульовий економічний прибуток у довгостроковому періоді;
 3. ціни, що дорівнюють граничним витратам;
 4. прагнення збільшити прибуток за рахунок диференціації за місце розташуванням.
- 22.** У стані довгострокової рівноваги монополістичний конкурент:
1. не досягає ефективності розподілу ресурсів;
 2. виробляє менший обсяг продукції і встановлює вищі, ніж конкурентні, ціни;
 3. не досягає виробничої ефективності;
 4. всі відповіді правильні.
- 23.** На ринку монополістичної конкуренції найбільш поширеним способом боротьби з конкурентами є:
1. зміна обсягів пропонування з метою впливу на ринкову ціну;
 2. нечесна конкуренція;
 3. нецінова конкуренція;
 4. цінова конкуренція.
- 24.** Монополістичні конкуренти часто витрачають значні кошти на рекламу своєї продукції, тоді як ціни на продукцію залишаються здебільшого на рівні цін конкурентів. Цей факт ілюструє:
1. цінову конкуренцію;
 2. нечесну конкуренцію;
 3. диференціацію продукції;
 4. нецінову конкуренцію.
- 25.** Відсутність виробничої ефективності та ефективності розподілу ресурсів в умовах монополістичної конкуренції компенсується:
1. розширенням можливостей споживчого вибору;
 2. більшими, ніж конкурентні, обсягами продажу;
 3. нижчими, ніж конкурентні, цінами на продукцію монополістичного конкурента;
 4. всі відповіді правильні.
- 26.** Олігополія – це ринкова структура, в якій діє:

1. значне число конкуруючих фірм – виробників однорідної продукції;
 2. значне число конкуруючих виробників диференційованої продукції;
 3. незначне число конкуруючих фірм – виробників однорідної або диференційованої продукції;
 4. незначне число конкуруючих виробників диференційованої продукції.
- 27.** Олігополію відрізняють:
1. значні перешкоди до вступу в галузь;
 2. диференційована продукція;
 3. значне число невеликих фірм на ринку;
 4. однорідна продукція.
- 28.** Яка з наведених ознак характерна тільки для олігополії:
1. диференційована продукція;
 2. всезагальна взаємозалежність фірм;
 3. наявність бар'єрів до вступу в галузь;
 4. нецінова конкуренція.
- 29.** Аналіз олігополії порівняно з аналізом інших ринкових структур ускладнений тим, що:
1. число фірм в галузі настільки значне, що поведінку ринку точно передбачити неможливо;
 2. граничний виторг і граничні витрати фірм на олігополістичному ринку не впливають на визначення оптимального обсягу випуску та ціни;
 3. рішення фірм не завжди спрямовані на максимізацію економічного прибутку;
 4. всезагальна взаємозалежність фірм і неможливість передбачити реакцію конкурентів посилюють фактор невизначеності.
- 30.** У яких ринкових структурах продукт може бути диференційованим?
1. у досконалій конкуренції, монополістичній конкуренції та олігополії;
 2. у монополістичній конкуренції та олігополії;
 3. у досконалій конкуренції та олігополії;
 4. у чистій монополії та олігополії.
- 31.** Компанія “ABC” знизилася на 10% ціни на свою продукцію, після чого решта фірм галузі зробили те саме. Ринкова структура, в якій вони працюють, – це:
1. досконала конкуренція;
 2. монополістична конкуренція;
 3. олігополія;
 4. монополія.
- 32.** Сукупний обсяг виробництва двох фірм у рівновазі Курно:
1. дорівнює монопольному обсягу виробництва;
 2. менший за монопольний обсяг виробництва;
 3. більший за конкурентний обсяг виробництва;
 4. перебуває в проміжку від монопольного до конкурентного обсягу виробництва.
- 33.** Функція реакції у моделі Курно:
1. визначає обсяг випуску одного дуополіста за кожного заданого обсягу виробництва іншого;
 2. визначає ціну продукції одного дуополіста за кожного заданого рівня ціни, встановленої іншим;
 3. визначає обсяг випуску одного дуополіста за кожного заданого рівня ціни, встановленої іншим;
 4. визначає ціну продукції одного дуополіста за кожного заданого обсягу виробництва іншого.
- 34.** Функція реакції у моделі Бертрана:
1. визначає обсяг випуску одного олігополіста за кожного заданого обсягу виробництва іншого;
 2. визначає ціну продукції одного олігополіста за кожного заданого рівня ціни, встановленої іншим;
 3. визначає обсяг випуску одного олігополіста за кожного заданого рівня ціни, встановленої іншим;
 4. визначає ціну продукції одного олігополіста за кожного заданого обсягу виробництва іншого.

35. На відміну від моделі дуополії Курно, у моделі Бертрана:
1. обидві фірми одержують нульовий економічний прибуток;
 2. крива реакції визначає ціну продукції одного олігополіста за кожного заданого рівня ціни, встановленої іншим;
 3. кожна фірма у стані рівноваги виробляє більше продукції за нижчою ціною;
 4. всі відповіді правильні.
36. Модель Штакельберга:
1. є модифікацією моделі дуополії Курно;
 2. є моделлю лідерства за обсягами;
 3. передбачає, що фірма-лідер обирає обсяг випуску, який максимізує її власний прибуток, й ігнорує свою функцію реакції;
 4. всі відповіді правильні.
37. Фірми А і В з ідентичними виробничими функціями є дуополістами. Обсяг продажу фірми В буде найбільшим, якщо:
1. на ринку встановиться рівновага Курно;
 2. фірми об'єднуються у картель і поділять ринок порівну;
 3. на ринку встановиться рівновага Штакельберга за умови, що фірма А є аутсайдером;
 4. на ринку встановиться рівновага Штакельберга за умови, що фірма А є лідером.
38. Обсяг продажу однієї з фірм на олігополістичному ринку не залежить від числа фірм на ринку і розподілу залишку ринку між іншими продавцями:
1. у моделі Курно;
 2. у моделі картелю;
 3. у моделі Бертрана;
 4. для фірми-лідера у моделі Штакельберга.
39. У моделі “ламаної кривої попиту” кожна фірма впевнена, що:
1. конкуренти наслідуватимуть всі цінові зміни;
 2. конкуренти наслідуватимуть лише зниження ціни;
 3. конкуренти наслідуватимуть лише підвищення цін;
 4. конкуренти не наслідуватимуть жодних змін ціни.
40. Якщо ваша фірма знизить ціну продукції, конкуренти відповідно знизять свої ціни, але якщо ви підвищуєте ціну, жоден з конкурентів не наслідуватиме вашого прикладу. Це означає, що ваша фірма:
1. стикається з жорсткою конкуренцією;
 2. стикається з ламаною кривою попиту;
 3. є ціновим лідером на олігополістичному ринку;
 4. є найбільш ефективною в галузі.
41. Злам кривої попиту в моделі Свізі обов'язково супроводжується:
1. таємною змовою між конкурентами відносно узгодженої ціни;
 2. розривом кривої граничних витрат;
 3. розривом кривої граничного виторгу;
 4. явною змовою між конкурентами відносно узгодженої ціни.
42. У моделі “дилеми олігополістів” домінуючою стратегією для фірми А за наступного розподілу прибутку між фірмами буде:

		Фірма А	
		Р = 20	Р = 10
Фірма В	Р = 20	(700, 700)	(100, 1000)
	Р = 10	(1000, 100)	(300, 300)

1. призначити ціну 10;
2. призначити ціну 20;
3. призначити ціну 10, якщо фірма В призначить ціну 20;
4. призначити ціну, відмінну від ціни фірми В.

43. Якби фірми А і В могли вступити в явну чи таємну змову, то домінуючою стратегією для фірми А за наступного розподілу прибутку між фірмами стала б:

		Фірма А	
		P = 20	P = 10
Фірма В	P = 20	(700, 700)	(100, 1000)
	P = 10	(1000, 100)	(300, 300)

1. призначити ціну 10;
2. призначити ціну 20;
3. призначити ціну 10, якщо фірма В призначить ціну 20;
4. призначити ціну, відмінну від ціни фірми В.

44. Якщо фірма очікує, що при зниженні або підвищенні нею ціни всі інші учасники ринку зроблять те саме, то вона:

1. стикається з жорсткою конкуренцією;
2. стикається з ламаною кривою попиту;
3. є ціновим лідером на олігополістичному ринку;
4. є учасником картелю.

45. У моделі “домінуючої фірми” (квазімонополії):

1. домінуюча фірма визначає обсяг випуску і ціну за правилом $MR = MC$, а решта фірм визначають ціну за принципом “граничні витрати дорівнюють ціні домінуючої фірми”;
2. домінуюча фірма встановлює ціну за принципом $MC = P$, а інші фірми визначають ціну за правилом $MR = MC$;
3. домінуюча фірма встановлює ціну тільки для себе, інші фірми можуть ігнорувати її й встановлювати ціну самостійно, кожна для себе;
4. домінуюча фірма встановлює ціну за принципом $MC > P$, а інші фірми – за правилом $MR = MC$.

46. Картель буде діяти успішніше, якщо:

1. попит на продукцію картелю є менш еластичним;
2. виробничі витрати фірм, що входять до картелю, приблизно однакові;
3. фірми-учасники виробляють приблизно однакову кількість продукції;
4. всі відповіді правильні.

47. Учасник картелю може збільшити свій прибуток у короткостроковому періоді, якщо:

1. збільшить обсяг випуску продукції понад встановлену квоту;
2. буде продавати свою продукцію за нижчими цінами;
3. встановить вищу ціну, ніж решта учасників картелю;
4. буде повністю дотримуватись умов картельної угоди.

48. У довгостроковому періоді:

1. фірми, які працюють в умовах досконалої конкуренції, отримують нульовий економічний прибуток;
2. фірми, які працюють в умовах монополістичної конкуренції, отримують нульовий економічний прибуток;
3. олігополісти та монополісти, як правило, отримують економічний прибуток;
4. всі відповіді правильні.

49. Першим економістом, хто прагнув створити теорію олігополії, був:
1. Е. Чемберлін;
 2. О. Курно;
 3. Д. Гелбрейт;
 4. Д. Кейнс.
50. Який з перелічених продуктів ніколи не виробляється в межах картельної угоди виробників?
1. нафта;
 2. банани;
 3. пшениця;
 4. кава.
51. Олігополія – це ринкова структура, де оперує:
1. лише одна велика фірма;
 2. лише один великий покупець;
 3. велика кількість конкуруючих фірм, що виробляють однорідний продукт;
 4. невелика кількість конкуруючих фірм.
52. “Ламана крива попиту” для олігополіста обов’язково передбачає:
1. розрив у кривій граничного доходу;
 2. розрив у кривій граничних витрат;
 3. що поведінка фірми не оптимальна;
 4. що ціна товару не повинна бути вищою від граничного доходу.
53. В галузі функціонують 3 великі фірми і 10 дрібних. Великі фірми отримують економічний прибуток, а дрібні – лише звичайний. Які джерела економічного прибутку великих фірм:
1. пограбування дрібних фірм;
 2. пограбування споживачів;
 3. економія на масштабах виробництва;
 4. високий рівень цін.
54. У невеликому місті роздрібна ціна торгівлі меблями найповніше характеризується як:
1. монополістично конкурентна;
 2. олігополія;
 3. абсолютно конкурентна;
 4. усі відповіді неправильні.
55. У моделі домінуючої фірми:
1. одна фірма вибирає ціну для максимізації сумарних прибутків галузі;
 2. одна фірма вибирає ціну з метою витіснити конкурентів з ринку;
 3. домінуюча фірма вибирає власний обсяг виробництва, щоб $MC = P$;
 4. малі фірми вибирають такі обсяги виробництва, щоб $P > MC$.
56. Картель діятиме успішніше, якщо:
1. виробничі витрати учасників картелю однакові;
 2. попит менш еластичний;
 3. кожний член картелю виробляє приблизно таку саму кількість, що й інші;
 4. всі відповіді правильні.
57. Принцип “витрати плюс” визначається формулою:
1. $AVC (I+k)$;
 2. $AVC + AFC$;
 3. $AFC (I + k)$;
 4. всі відповіді неправильні.

58. Індекс Герфіндаля, відображаючи спектр ринкових структур від досконалої конкуренції до чистої монополії, перебуває у межах від:
1. 1 до 100;
 2. 0 до 10000;
 3. 0 до 5000;
 4. 0 до 10.
59. У великій міській зоні роздрібна торгівля меблями найповніше характеризується як:
1. абсолютно конкурентна;
 2. олігополія;
 3. монополістично конкурентна;
 4. всі відповіді неправильні.
60. Визначальними рисами монополістичної конкуренції є:
1. порівняно велика кількість продавців;
 2. диференціація продукту;
 3. легке входження в галузь та легкий вихід із галузі;
 4. всі відповіді правильні.
61. Який з наступних ринків найбільше відповідає умовам монополістичної конкуренції?
1. пшениці;
 2. автомобілів;
 3. комп'ютерів;
 4. бензозаправних станцій.
62. У короткостроковому періоді фірма за умов монополістичної конкуренції максимізуватиме прибутки, виробляючи такий обсяг продукції, за якого:
1. $MR = MC$;
 2. $MR = P$;
 3. $MC = P$;
 4. всі відповіді правильні.
63. У стані довгострокової рівноваги фірма за умов монополістичної конкуренції:
1. досягає виробничої ефективності;
 2. не досягає ні розподільної ефективності, ні виробничої ефективності;
 3. досягає розподільної ефективності;
 4. всі відповіді неправильні.
64. Конкурентні фірми за умов монополістичної конкуренції можуть досягати економічних прибутків за допомогою:
1. диференціації продукту;
 2. поліпшення якості продукту;
 3. реклами;
 4. всі відповіді правильні.
65. Довгострокова рівновага на ринку монополістичної конкуренції призводить до:
1. перевищення цін над середніми витратами;
 2. зниження індексу Герфіндаля;
 3. зникнення економічного прибутку;
 4. перевищення граничних витрат над ринковими цінами.
66. Монополістична конкуренція вперше глибоко проаналізована у 1933 р. в праці:
1. О. Курно;
 2. Е. Чемберліна;

3. П. Самуельсона;
 4. Дж. Кейнса.
- 67.** Монополістична конкуренція виникає на ринках тих товарів, де еластичність попиту:
1. як правило, висока;
 2. як правило, низька;
 3. дорівнює одиниці;
 4. може бути будь-якою.
- 68.** Якщо монополія в галузі змінюється монополістичною конкуренцією, то від цього:
1. виграють продавці;
 2. виграють покупці;
 3. виграють і продавці, і покупці;
 4. ніхто не виграє.
- 69.** Підприємства на ринку монополістичної конкуренції мають обмежений контроль за цінами через:
1. велику кількість конкурентів;
 2. неможливість через обсяг продукції змінити ринкову ситуацію;
 3. відносно малу частку на ринку;
 4. усі відповіді правильні.
- 70.** Який інструмент конкурентної боротьби найбільш поширений на ринку монополістичний конкуренції ?
1. зміна обсягів пропозиції за сталої ціни;
 2. вибір певного рівня ціни та обсягу пропозиції;
 3. упровадження політики широкої диференціації товарів і нецінової конкуренції;
 4. пристосування до сталої еластичності попиту.
- 71.** Довгострокова рівновага на ринках монополістичної конкуренції означає, що:
1. ринкові ціни дорівнюють мінімальному значенню довгострокових середніх витрат;
 2. підприємства не отримують економічного прибутку;
 3. ціни дорівнюють граничним витратам;
 4. усі виробничі потужності задіяні.
- 72.** Що з наведеного нижче характеризує олігополію, а не конкурентну ринкову структуру ?
1. багато покупців;
 2. покупці добре поінформовані;
 3. декілька продавців;
 4. фірми максимізують прибуток.
- 73.** Якщо підприємство очікує, що при зниженні або підвищенні ним ціни всі інші учасники ринку зроблять те саме, то воно:
1. має справу з жорсткою ціновою конкуренцією;
 2. має ламану криву попиту;
 3. є ціновим лідером на ринку;
 4. є найбільш ефективним підприємством у галузі.
- 74.** Ламана лінія попиту для олігополіста обов'язково супроводжується:
1. таємною змовою;
 2. розривом кривої граничних витрат;
 3. розривом лінії граничного доходу;
 4. лідерство у цінах на ринку.
- 75.** Найвірогідніше, що учасник картелю збільшить свої прибутки у короткостроковому періоді, якщо:

1. буде продавати свої товари за більш низькими цінами;
 2. становить більш високу ціну, ніж інші учасники картелю;
 3. здійснюватиме нецінову конкуренцію;
 4. збільшить випуск продукції понад встановлену квоту.
- 76.** Монополістична конкуренція виникає на ринках тих товарів, де еластичність попиту:
1. як правило, низька;
 2. приблизно дорівнює 1;
 3. як правило, висока;
 4. може бути будь-якою.
- 77.** Порушення якої з наступних умов не веде до підриву картельної угоди ?
1. однорідність продукції;
 2. однаковий розподіл ринкової влади серед учасників;
 3. позитивний економічний прибуток в галузі;
 4. відсутність технологічних вдосконалень у галузі, що знижує витрати виробництва.
- 78.** Якщо виробництво в галузі розподілено між декількома фірмами, які контролюють ринок, то така структура ринку називається:
1. досконала конкуренція;
 2. монополістична конкуренція;
 3. олігополія;
 4. монополія.

Тема 13. Ринок факторів виробництва.

1. Похідний характер попиту на ресурс означає, що:
 1. попит фірми на ресурс залежить від попиту на готову продукцію фірми;
 2. попит фірми на ресурс залежить від ціни ресурсу;
 3. попит фірми на ресурс залежить від граничної продуктивності ресурсу;
 4. попит фірми на ресурс залежить від граничних видатків на нього.
2. Гранична доходність фактора виробництва – це:
 1. грошовий вираз граничної продуктивності змінного фактора;
 2. зміна сукупного виторгу в результаті застосування додаткової одиниці ресурсу;
 3. реалізований за ринковою ціною граничний фізичний продукт, вироблений додатковою одиницею фактора, залученого у виробництво;
 4. всі відповіді правильні.
3. Граничні видатки фірми на ресурс – це:
 1. додаткові видатки на кожну додаткову залучену у виробництво одиницю ресурсу;
 2. додаткові видатки, пов'язані з продажем додаткової одиниці продукту;
 3. різниця між сукупними і середніми видатками фірми на ресурс;
 4. сума середніх і сукупних видатків фірми на ресурс.
4. Граничні видатки фірми на конкурентному ринку ресурсів:
 1. перевищують середні видатки і дорівнюють ціні ресурсу;
 2. є постійними і дорівнюють середнім видаткам та ціні ресурсу;
 3. є вимірником чистої вигоди фірми від залучення ресурсу;
 4. залежать від ціни готової продукції.
5. До нецінових детермінант попиту на ресурс належить:
 1. попит на готову продукцію;
 2. продуктивність ресурсу;
 3. зміна ціни інших ресурсів;
 4. всі відповіді правильні.
6. Обсяг попиту на ресурс залежить від:
 1. ціни продукту, який виробляється за допомогою цього ресурсу;
 2. ціни даного ресурсу;
 3. граничної продуктивності ресурсу;
 4. всі відповіді правильні.
7. Крива попиту на ресурс конкурентної фірми є:
 1. кривою граничної доходності ресурсу;
 2. кривою граничних видатків на ресурс;
 3. кривою цінності граничного продукту;
 4. правильні відповіді 1) і 3).
8. Крива попиту на ресурс є кривою граничної доходності ресурсу:
 1. лише для фірми, що функціонує на досконало конкурентному ринку готової продукції;
 2. лише для фірми, що функціонує на недосконалому конкурентному ринку готової продукції;
 3. для будь-якої фірми, незалежно від структури ринку готової продукції, на якому вона функціонує;
 4. ці криві не співпадають для будь-якої фірми, незалежно від структури ринку готової продукції, на якому вона функціонує.
9. Якщо фірма продає свою продукцію на недосконало конкурентному ринку, то:

1. граничний продукт кожної додаткової одиниці ресурсу вона зможе продавати за однією і тією ж ціною;
 2. граничний продукт кожної додаткової одиниці ресурсу вона зможе продавати лише за все нижчої ціни;
 3. граничний продукт кожної додаткової одиниці ресурсу вона зможе продавати лише за більш високої ціни;
 4. її середній продукт буде меншим за граничний продукт для будь-якої кількості залученого ресурсу.
10. За інших рівних умов попит на ресурс конкурентної фірми порівняно з попитом фірми-монополіста є:
1. більш еластичним;
 2. менш еластичним;
 3. абсолютно нееластичним;
 4. абсолютно еластичним.
11. З підвищенням ціни на готову продукцію у короткостроковому періоді конкурентна фірма, що купує працю на конкурентному ринку ресурсів:
1. збільшить попит на працю;
 2. зменшить попит на працю;
 3. не змінить попиту на працю;
 4. можливі будь-які з перерахованих змін.
12. До зрушення кривої попиту на ресурс призводять:
1. зростання частки видатків на ресурс в сукупних видатках фірми;
 2. підвищення еластичності попиту на готову продукцію фірми;
 3. підвищення продуктивності ресурсу;
 4. зниження коефіцієнта граничної продуктивності ресурсу.
13. Цінова еластичність попиту на ресурс буде тим вищою:
1. чим вищою є можливість заміни цього ресурсу іншим у процесі виробництва;
 2. чим вищою є еластичність попиту на готову продукцію фірми;
 3. чим більшою є частка видатків на ресурсі у сукупних витратах фірми;
 4. всі відповіді правильні.
14. Згідно правила оптимального використання ресурсу:
1. використання ресурсу буде прибутковим, якщо гранична доходність ресурсу дорівнює граничним видаткам на нього;
 2. використання ресурсу буде прибутковим, якщо ціни всіх залучених ресурсів рівні;
 3. використання ресурсів буде прибутковим, якщо фірма купує їх на конкурентному ринку;
 4. використання ресурсів буде прибутковим до точки, де $MR = MC$.
15. Якщо праця і капітал є ресурсами – заміниками, а ефект обсягу випуску переважає ефект заміни, то зі зростанням ціни капіталу:
1. попит фірми на працю зросте;
 2. попит фірми на працю скоротиться;
 3. попит фірми на працю не зміниться;
 4. можливі будь-які з перерахованих змін у попиті на працю.
16. Якщо праця і капітал є ресурсами-замінниками, а ефект заміни перевищує ефект обсягу випуску, то зі зниженням ціни капіталу:
1. попит фірми на працю зросте;
 2. попит фірми на працю скоротиться;
 3. попит фірми на працю не зміниться;
 4. можливі будь-які з перерахованих змін у попиті на працю.

17. Якщо праця і капітал є ресурсами – взаємодоповнювачами, то у разі підвищення ціни капіталу:
 1. попит фірми на працю зростає;
 2. попит фірми на працю скоротиться;
 3. попит фірми на працю не зміниться;
 4. можливі будь-які з перерахованих змін у попиті на працю.

18. Фірма, яка прагне мінімізувати видатки на ресурси для виробництва заданого обсягу випуску, повинна:
 1. купувати ресурси, доки граничні продуктивності кожного з ресурсів не зрівняються між собою;
 2. купувати ресурси, доки видатки на придбання кожної додаткової одиниці всіх залучених ресурсів не зрівняються між собою;
 3. купувати ресурси, доки додаткові обсяги випуску продукції, що виробляється кожним з ресурсів, зрівняються;
 4. купувати ресурси, доки співвідношення граничних продуктивностей ресурсів та їхніх цін стане однаковим для всіх видів ресурсів.

19. Фірма мінімізує видатки на ресурси, якщо:
 1. співвідношення між граничними продуктивностями та цінами всіх ресурсів однакові;
 2. граничні продуктивності всіх ресурсів однакові;
 3. граничні продуктивності всіх ресурсів дорівнюють їх цінам;
 4. ціни всіх залучених ресурсів однакові.

20. Правило оптимального співвідношення ресурсів для конкурентної фірми полягає у тому, що:
 1. фірма мінімізує витрати, якщо кожен вхідний ресурс використовується доти, доки цінність його граничного продукту не стане рівною ціні даного ресурсу;
 2. фірма максимізує сукупний виторг, якщо кожен вхідний ресурс використовується доти, доки цінність його граничного продукту не стане рівною ціні даного ресурсу;
 3. фірма максимізує прибуток, якщо кожен вхідний ресурс використовується доти, доки цінність його граничного продукту не стане рівною ціні даного ресурсу;
 4. правильні відповіді 1) і 3).

21. Конкурентна фірма, яка прагне максимізувати прибуток, буде наймати додаткових робітників доти, доки:
 1. гранична доходність праці менша за ставку заробітної плати;
 2. гранична доходність праці знижується;
 3. гранична доходність праці зростає;
 4. гранична доходність праці перевищує ставку заробітної плати.

22. Коли конкурентна фірма досягає рівня виробництва, за якого гранична доходність кожного ресурсу дорівнює ціні цього ресурсу, вона:
 1. мінімізує витрати виробництва, але не обов'язково при цьому максимізує прибуток;
 2. максимізує прибуток, але не обов'язково мінімізує витрати;
 3. максимізує прибуток за мінімальних витрат;
 4. може або максимізувати прибуток, або мінімізувати витрати.

23. Якщо фірма досягає оптимального співвідношення ресурсів, яке максимізує прибуток, вона одночасно:
 1. максимізує сукупний виторг;
 2. мінімізує витрати;
 3. мінімізує сукупний виторг;
 4. максимізує витрати.

24. Довгостроковий попит фірми на ресурс порівняно з короткостроковим є:
 1. більш еластичним;

2. менш еластичним;
 3. абсолютно нееластичним;
 4. абсолютно еластичним.
25. Цінність граничного продукту останнього з найнятих конкурентною фірмою пекарів становить 25 грн., а ставка його заробітної плати – 40 грн. на день. Цінність граничного продукту останнього з найнятих кондитерів становить 15 грн., а його заробітна плата дорівнює 10 грн. Для максимізації прибутку фірмі доцільно:
1. наймати більше пекарів і менше кондитерів;
 2. наймати більше кондитерів і менше пекарів;
 3. не змінювати кількості найманих робітників;
 4. наймати більше як пекарів, так і кондитерів.
26. Рівень ставки заробітної плати:
1. є основним фактором тривалості робочого часу працівника;
 2. відображає вартість втрачених можливостей для працівника;
 3. визначає вибір працівника між працею та дозвіллям;
 4. всі відповіді правильні.
27. Підвищення заробітної плати може призвести до скорочення обсягу пропонування праці з боку робітника:
1. якщо ефект заміни дозвілля працею перевищує ефект доходу;
 2. якщо ефект доходу перевищує ефект заміни;
 3. якщо діє лише ефект заміни, а ефект доходу відсутній;
 4. така ситуація неможлива за жодних умов.
28. З підвищенням ставки заробітної плати робітник, який прагне максимізувати корисність часу:
1. буде працювати більше;
 2. буде працювати менше;
 3. може працювати більше або менше, залежно від його уподобань відносно часу праці та часу дозвілля;
 4. буде працювати стільки ж часу, як і раніше.
29. На відрізку кривої індивідуального пропонування праці, що має від'ємний нахил, переважає:
1. ефект обсягу випуску;
 2. ефект масштабу;
 3. ефект доходу;
 4. ефект заміни.
30. Ефект заміни в результаті підвищення ставки заробітної плати при виборі між доходом і часом дозвілля полягає у тому, що:
1. робітник прагне підвищення грошового доходу при скороченні часу дозвілля внаслідок зростання альтернативної вартості дозвілля;
 2. робітник прагне збільшення часу дозвілля у відповідь на підвищення грошового еквіваленту часу, що розподіляється між працею та дозвіллям;
 3. робітник може не змінювати розподілу бюджету часу;
 4. робітник віддає перевагу зменшенню грошового доходу за збільшенням годин дозвілля.
31. Досконало конкурентний ринок праці характеризується:
1. мобільністю робочої сили;
 2. значним числом продавців і покупців праці, не здатних за будь-яких умов вплинути на її ринкову ціну;
 3. типовою висхідною кривою пропонування праці для фірми;
 4. правильні відповіді 1) і 2).

32. Пропонування праці для фірми – покупця на конкурентному ринку праці:
1. є абсолютно еластичним;
 2. є горизонтальною прямою на рівні рівноважної ставки зарплати;
 3. співпадає з кривими середніх та граничних видатків фірми на працю;
 4. всі відповіді правильні.
33. Крива ринкового пропонування на конкурентному ринку праці є:
1. висхідною з додатним нахилом, оскільки з підвищенням ставки зарплати ефект заміни дозвілля працею звичайно переважає ефект доходу;
 2. висхідною з додатним нахилом, оскільки ефект доходу з підвищенням ставки зарплати звичайно переважає ефект заміни дозвілля працею;
 3. висхідною з від'ємним нахилом, оскільки ефект заміни з підвищенням ставки зарплати звичайно переважає ефект доходу;
 4. горизонтальною прямою на рівні рівноважної ставки зарплати.
34. Стан рівноваги на конкурентному ринку праці характеризується тим, що:
1. зарплата робітників дорівнює цінності граничного продукту праці;
 2. рівноважна ставка зарплати дорівнює граничній продуктивності останнього з найнятих працівників;
 3. рівноважний обсяг праці визначає рівність граничної продуктивності та ставки заробітної плати;
 4. всі відповіді правильні.
35. Вигода фірми від найму робітників на конкурентному ринку праці:
1. це додатковий прибуток фірми від підвищеної продуктивності праці всіх найнятих працівників, крім останнього;
 2. утворюється як різниця між сумою граничних доходностей всіх найнятих робітників за мінусом видатків на заробітну плату;
 3. утворює її неявні витрати і є її нормальним прибутком;
 4. всі відповіді правильні.
36. Вигода найманих робітників від конкурентного ринку праці:
1. утворюється як різниця між рівноважною ставкою зарплати і мінімальними ставками, за якими певне число робітників погоджувалось би найматись;
 2. утворюється як різниця між сумою граничних доходностей всіх найнятих робітників за мінусом видатків на заробітну плату;
 3. відповідає величині економічної ренти;
 4. правильні відповіді 1) і 3).
37. Економічна рента, що виникає на конкурентному ринку праці:
1. є різницею між рівноважною ставкою зарплати і мінімальними видатками фірми, які могли б забезпечити найом робітників;
 2. залежить від еластичності пропонування праці;
 3. дістається власникам робочої сили;
 4. всі відповіді правильні.
38. На конкурентному ринку праці фірма-монополіст на ринку готової продукції за однакової ставки заробітної плати буде:
1. наймати більше робітників, ніж конкурентна фірма;
 2. наймати менше робітників, ніж конкурентна фірма;
 3. наймати однакову з конкурентною фірмою кількість робітників;
 4. може наймати як більшу, та і меншу кількість робітників.
39. Фірма-монополіст на ринку готової продукції досягає стану рівноваги на конкурентному ринку праці. Це означає, що:

1. гранична доходність праці дорівнює граничним видаткам фірми на неї;
 2. гранична доходність праці менша, ніж цінність граничного продукту;
 3. має місце неефективне використання ресурсу;
 4. всі відповіді правильні.
40. Моносонічний ринок праці характеризується тим, що:
1. крива граничних видатків фірми на працю проходить нижче кривої пропонування;
 2. крива пропонування праці співпадає з кривою граничних видатків на працю;
 3. крива граничних видатків фірми на працю проходить вище кривої пропонування;
 4. можливі всі перераховані випадки.
41. За інших рівних умов рівноважна ставка заробітної плати на моносонічному ринку праці:
1. встановлюється на рівні $MRP_L = ME_L$;
 2. вища, ніж на конкурентному ринку праці;
 3. нижча, ніж на конкурентному ринку праці;
 4. встановлюється на рівні конкурентної ставки заробітної плати.
42. У стані рівноваги на моносонічному ринку праці граничні видатки фірми:
1. перевищують ставку зарплати;
 2. дорівнюють ставці зарплати;
 3. менші за ставку зарплати;
 4. можливі будь-які співвідношення.
43. Порівняно з конкурентним ринком фірма-моносоніст на ринку праці за інших рівних умов буде платити:
1. вищу ставку заробітної плати і наймати менше робітників;
 2. меншу ставку заробітної плати і наймати менше робітників;
 3. меншу ставку заробітної плати і наймати менше робітників;
 4. меншу ставку заробітної плати і наймати ту саму кількість робітників.
44. Якщо фірма є моносоністом на ринку праці, то встановлювані нею ставки заробітної плати будуть:
1. перевищувати граничні видатки найму додаткової одиниці праці;
 2. меншими, ніж граничні видатки найму додаткової одиниці праці;
 3. рівними граничним видаткам найму додаткової одиниці праці;
 4. меншими за граничні видатки найму додаткової одиниці праці, але вищими, ніж гранична доходність одиниці праці.
45. Профспілка на ринку праці:
1. є монополістом;
 2. може максимізувати зайнятість працівників галузі, якщо встановить ставку зарплати на рівні конкурентної;
 3. може підвищити заробітну плату за рахунок скорочення зайнятості;
 4. всі відповіді правильні.
46. Оптимальним способом підвищення заробітної плати членів профспілки – монополіста на ринку праці є:
1. сприяння підвищенню попиту на працю;
 2. загроза страйку;
 3. обмеження пропонування праці;
 4. обмеження імміграції.
47. У випадку двосторонньої монополії рівноважна ставка заробітної плати скоріш за все буде дорівнювати:
1. рівноважній ставці, встановленій профспілкою;

2. рівноважній ставці, визначеній фірмою – монополістом;
 3. рівноважній ставці досконало конкурентного ринку праці;
 4. ставці, що менша за рівноважну ставку монополії, але більша за рівноважну ставку монополії.
48. Встановлення державою мінімальної заробітної плати, яка перевищує рівень рівноважної, може призвести до:
1. збільшення числа зайнятих як на конкурентному, так і на монополістичному ринку праці;
 2. скорочення числа зайнятих як на конкурентному, так і на монополістичному ринку праці;
 3. скорочення числа зайнятих на конкурентному ринку праці та збільшення їх числа на монополістичному ринку праці;
 4. скорочення числа зайнятих на ринку монополії та збільшення їх числа на конкурентному ринку праці.
49. Людський капітал:
1. є мірою втіленої в людині здатності приносити дохід протягом життя;
 2. включає природні здібності людини і набуті завдяки освіті та професійному навчанню;
 3. створюється завдяки інвестиціям в освіту, охорону здоров'я, забезпечення мобільності робочої сили;
 4. всі відповіді правильні.
50. Інвестиції в людський капітал означають, що:
1. працівники певної професії, об'єднані у профспілки, мають кращу освіту і вищу продуктивність порівняно з рештою працівників;
 2. рішення про видатки на освіту приймаються так само, як і будь-які інші інвестиційні рішення, з врахуванням норми віддачі;
 3. продуктивність робітників не пов'язана з рівнем освіти;
 4. рівень освіти не пов'язаний з рівнем індивідуальних доходів.
51. Між рівнем освіти та величиною індивідуальних доходів:
1. не існує ніякого зв'язку;
 2. існує прямий зв'язок;
 3. існує обернений зв'язок;
 4. існує прямий зв'язок, лише якщо враховується стаж роботи.
52. На ринку фінансового капіталу купують і продають:
1. фізичний капітал;
 2. грошові кредитні ресурси та цінні папери;
 3. капітальні послуги;
 4. всі відповіді правильні.
53. Основними суб'єктами пропонування позичкових коштів на ринку фінансового капіталу є:
1. фірми;
 2. домогосподарства;
 3. банки;
 4. інвестори.
54. Ціною позичкового капіталу є:
1. процент;
 2. дивіденд;
 3. рента;
 4. норма очікуваного прибутку.
55. При прийнятті інвестиційних рішень фірми орієнтуються на:
1. номінальну процентну ставку;
 2. реальну процентну ставку;

3. номінальну процентну ставку за мінусом реальної;
 4. реальну процентну ставку за мінусом номінальної.
56. Реальна процентна ставка:
1. визначає інвестиційні рішення фірм;
 2. вимірює альтернативну вартість інвестицій;
 3. обчислюється як номінальна процентна ставка за мінусом очікуваного темпу інфляції;
 4. всі відповіді правильні.
57. Якщо номінальна ставка проценту складає 20%, а річний темп інфляції становить 12%, то реальна ставка проценту дорівнює:
1. 32%;
 2. 8%;
 3. 1,6%;
 4. 0,6%.
58. Гранична норма часової переваги:
1. показує, заради скількох додаткових одиниць майбутнього споживання людина погодиться відмовитися від одиниці поточного споживання;
 2. визначається схильністю індивіда жертвувати поточним споживанням заради майбутнього споживання;
 3. з від'ємною;
 4. всі відповіді правильні.
59. Якщо гранична норма часової переваги дорівнює нулю, це означає, що:
1. відмова від додаткової одиниці поточного споживання компенсується збільшенням на одиницю майбутнього споживання;
 2. за жодних умов людина не погодиться відмовитись від поточного споживання заради додаткової одиниці майбутнього споживання;
 3. відмова від будь-якої кількості поточного споживання не змінить майбутнього споживання;
 4. відмова від поточного споживання зменшить майбутнє споживання.
60. Міжчасова бюджетна лінія:
1. визначає множину комбінацій рівнів поточного майбутнього споживання за певного рівня доходу та процентної ставки;
 2. має кут нахилу, рівний $1 + i$;
 3. не змінює кута нахилу зі зміною доходу;
 4. всі відповіді правильні.
61. Рівновага в моделі міжчасового вибору означає, що:
1. сукупна корисність поточного і майбутнього споживання максимізується;
 2. майбутня цінність заощадженої гривні за існуючої процентної ставки збігається з її майбутньою ринковою цінністю;
 3. кути нахилу міжчасової бюджетної лінії та кривої байдужості міжчасових уподобань рівні;
 4. всі відповіді правильні.
62. У моделі міжчасового вибору ефект доходу за підвищення ставки проценту:
1. завжди додатний;
 2. завжди від'ємний;
 3. додатний, якщо домогосподарства заощаджують і від'ємний, якщо вони позичають кошти;
 4. від'ємний, якщо домогосподарства заощаджують і додатний, якщо позичають кошти.
63. З підвищенням ставки проценту домогосподарства можуть збільшити обсяг поточного споживання і скоротити заощадження, оскільки та ж сума приросту їх майбутнього доходу може бути забезпечена меншим обсягом заощаджень. Це характеристика:

1. ефекту доходу при виборі між поточним і майбутнім споживанням;
 2. ефекту заміни при виборі між поточним і майбутнім споживанням;
 3. ефекту доходу та ефекту заміни при виборі між поточним і майбутнім споживанням;
 4. яка не має відношення ні до ефекту доходу, ні до ефекту заміни при виборі між поточним і майбутнім споживанням.
64. За даного попиту на інвестиції їх обсяг:
1. не залежить від рівня процентної ставки;
 2. може або збільшуватись, або зменшуватись з підвищенням процентної ставки;
 3. буде скорочуватись з підвищенням процентної ставки;
 4. буде збільшуватись з підвищенням процентної ставки.
65. Зниження процентної ставки призведе до:
1. зростання попиту на позичкові кошти;
 2. зростання обсягу попиту на позичкові кошти;
 3. зростання пропонування позичкових коштів;
 4. зростання обсягу пропонування позичкових коштів.
66. Ринкова процентна ставка:
1. визначається внаслідок взаємодії між попитом на позичкові кошти та їх пропонуванням;
 2. є рівноважною ціною позичкових коштів;
 3. відповідає рівності граничного продукту капіталу в грошовому виразі та граничних видатків на капітал;
 4. всі відповіді правильні.
67. Пропонування позичкових коштів на ринку фінансового капіталу для окремої фірми є:
1. нееластичним;
 2. еластичним;
 3. абсолютно еластичним;
 4. абсолютно нееластичним.
68. Граничну вигоду фірми від інвестицій визначає:
1. очікувана гранична норма віддачі;
 2. номінальна процентна ставка;
 3. гранична норма часової переваги;
 4. чиста сучасна цінність.
69. Фірма має намір взяти кредит на будівництво нового підприємства. Річна ставка банківського проценту становить 15%, очікувана норма прибутку визначена у 17%. За цих умов фірма:
1. не буде будувати нове підприємство;
 2. буде будувати нове підприємство;
 3. не зможе прийняти рішення на основі тільки цієї інформації;
 4. незважаючи на збитки, прийме рішення будувати нове підприємство, розраховуючи на зміну кон'юнктури.
70. Поточна дисконтова на цінність – це:
1. витрати поточного періоду на реалізацію інвестиційного проекту;
 2. сума чистих надходжень від інвестицій протягом певного періоду;
 3. сума, яку сьогодні потрібно покласти у банк, щоб отримати у майбутньому бажану суму;
 4. сьогоднішнє значення суми, яка може бути виплачена у майбутньому.
71. З підвищенням номінальної ставки проценту:
1. внутрішня норма прибутковості інвестиційного проекту зростає;
 2. внутрішня норма прибутковості інвестиційного проекту зменшується;
 3. внутрішня норма прибутковості інвестиційного проекту не залежить від ставки проценту;

4. внутрішня норма прибутковості інвестиційного проекту може зростати чи зменшуватись тільки залежно від реальної ставки проценту.
72. Економічна рента – це плата за ресурси:
1. пропонування яких абсолютно нееластичне;
 2. попит на які абсолютно еластичний;
 3. попит на які абсолютно нееластичний;
 4. пропонування яких абсолютно еластичне.
73. Пропонування землі:
1. для різних ділянок характеризується різною еластичністю;
 2. характеризується одиничною еластичністю;
 3. абсолютно еластичне;
 4. абсолютно нееластичне.
74. Земельна рента буде зростати, якщо за інших рівних умов:
1. знизиться ціна землі;
 2. зросте попит на землю;
 3. скоротиться попит на землю;
 4. зросте пропонування землі.
75. Сума процентних нарахувань за позику у 5000 грн., взяту під 10% річних на термін 9 місяців розраховується як:
1. $5000 \times 10/100 \times 9/12$;
 2. $5000 \times 10 \times 9$;
 3. $5000 \times 10/100 \times 9/100$;
 4. $5000 \times 100/10 \times 12/9$.
76. Утримувач безстрокового цінного паперу, який приносить річний дохід у 100 грн., з підвищенням ставки проценту від 8% до 10% буде мати:
1. втрату капіталу у 40 грн.;
 2. втрату капіталу у 50 грн.;
 3. приріст капіталу у 50 грн.;
 4. втрату капіталу у 250 грн.
77. Якщо ви внесете на депозитний рахунок 2000 грн. під 19% річних, то за умови незмінної процентної ставки сума на вашому рахунку подоїться через:
1. 4 роки;
 2. 5 років;
 3. 8 років;
 4. 10 років.
78. Фірма, яка взяла банківський кредит у 100 тис грн. на 2 роки під 100% річних по закінченні терміну повинна сплатити банку суму проценту:
1. 100 тис. грн.;
 2. 200 тис. грн.;
 3. 300 тис. грн.;
 4. 600 тис. грн.
79. Поточна дисконтована цінність 20 грн., які будуть одержані через 4 роки за процентної ставки 11%, становить:
1. 18,02 грн.;
 2. 4,5 грн.;
 3. 13,89 грн.;
 4. 13,17 грн.

80. За верстат, який слугуватиме три роки і буде приносити щорічно 10000 грн. доходу, а в кінці третього року буде проданий за 5000 грн., фірмі за процентної ставці 10% слід заплатити не більше:
1. 35000 грн.;
 2. 30000 грн.;
 3. 28625 грн.;
 4. 24900 грн.
81. Пенсіонеру, який бажає отримувати після виходу на пенсію протягом наступних років життя 10000 грн. доходу на рік за процентної ставки у 20% потрібно внести до пенсійного фонду:
1. 50000 грн.;
 2. 100000 грн.;
 3. 20000 грн.;
 4. визначити неможливо.
82. Фермеру, який бажає придбати 1 га землі, земельна рента з якого становить 2000 грн. за процентної ставки 8% річних. Слід заплатити не більше:
1. 20 тис. грн.;
 2. 25 тис. грн.;
 3. 50 тис. грн.;
 4. 100 тис. грн.
83. Попит на працю залежить від:
1. ціни продукту, що виробляється за допомогою даного ресурсу;
 2. ціни даного ресурсу;
 3. цін інших ресурсів;
 4. усі відповіді правильні.
84. Зміни у рівні реальної заробітної плати можна визначити, зіставляючи зміни в рівні номінальної заробітної плати із змінами в:
1. рівні цін на товари і послуги;
 2. нормі прибутку;
 3. ставках оподаткування;
 4. тривалості робочого часу.
85. Фірма-монополіст найматиме додаткових працівників доти, поки не виконуватиметься рівність:
1. $P \times MP_L = W$;
 2. $MR \times MP_L = W$;
 3. $P : W = MP_L$;
 4. $MR : MP_L = W$.
86. Згідно з теорією граничної продуктивності крива попиту на працю на конкурентному ринку:
1. збігається з кривою граничного продукту праці в грошовому вираженні;
 2. збігається з кривою граничних витрат на оплату праці;
 3. збігається з кривою граничного продукту праці;
 4. не залежить від вартості виробленого продукту.
87. Крива пропозиції праці для фірми:
1. має позитивний нахил;
 2. має негативний нахил;
 3. відображає абсолютно еластичну пропозицію;
 4. відображає абсолютно нееластичну пропозицію.
88. Порівняно з конкурентною фірмою монопсоніст платитиме:

1. меншу ставку заробітної плати і найматиме менше робітників;
 2. більшу ставку заробітної плати і найматиме більше робітників;
 3. більшу ставку заробітної плати і найматиме менше робітників;
 4. меншу ставку заробітної плати, але найматиме більше робітників.
89. Припустимо, що граничний продукт праці дорівнює 4, ринкова ціна товару—2. Фірма є монополією. Граничний продукт праці у грошовому вираженні:
1. дорівнює 8;
 2. дорівнює 4;
 3. більше 8;
 4. менше 8.
90. Якщо пропозиція ресурсу абсолютно нееластична, то економічна рента:
1. дорівнює нулю;
 2. дорівнює ціні ресурсу;
 3. дорівнює сумі плати за ресурс;
 4. усі відповіді неправильні.
91. Якщо зростає частка затрат на ресурс у витратах фірми, то еластичність попиту на даний ресурс:
1. збільшується;
 2. зменшується;
 3. не змінюється;
 4. можливий будь-який з варіантів.
92. Земельна рента зростатиме за інших однакових умов, якщо:
1. знижується ціна землі;
 2. зростає попит на землю;
 3. скорочується попит на землі;
 4. пропозиція землі зростає.
93. Еластичність попиту на працю тим вища, чим:
1. нижча частка витрат на працю у витратах виробництва;
 2. нижча ціна готової продукції;
 3. вища цінова еластичність попиту на готову продукцію;
 4. менша можливість заміни праці капіталу у даному виробничому процесі.
94. Характеризуючи продуктивність праці своїх виробників фермер якось сказав: “один хлопець – як хлопець, два хлопці (разом) – це пів-робітника, а троє (разом) – взагалі нічого“. Інакше кажучи:
- граничний фізичний продукт праці виробників спадає;
 виробнича функція ферми демонструє спадний ефект від масштабу;
 ізокванта” хлопця” має вигляд прямого кута;
 ізокванта “хлопця” має вигляд прямої лінії.
95. Який ефект переважає на ділянці кривої пропозиції праці з від’ємним нахилом:
1. ефект випуску;
 2. ціновий ефект;
 3. ефект доходу;
 4. ефект заміщення.
96. Фірма в умовах досконалої конкуренції наймає оптимальну кількість робочої сили, коли:
- $W = P (MP_L)$;
 $W = MRP_L$;
 $MC = MRP_L$;
 $MR = MP_L$.

97. Фірма-монополіст наймає оптимальну кількість робочої сили, коли:
1. $W = MRP_L$;
 2. $W = MC$;
 3. $MRP_L = MC$;
 4. $MC = MP_L$.
98. Акордний податок на заробітну плату викликає:
- зниження еластичності пропозиції праці;
 - підвищення еластичності пропозиції праці;
 - збереження форми кривої індивідуальної пропозиції праці;
 - паралельне зміщення кривої індивідуальної пропозиції праці.
99. На якому ринку праці рівноважний обсяг зайнятості нижче, ніж на конкурентному ринку праці:
1. на ринку праці, де діє моносонія;
 2. на ринку праці, де профспілка монополізувала пропозицію праці;
 3. на ринку праці з двохсторонньою монополією;
 4. всі відповіді вірні.
100. Зміна технології, що збільшує граничний продукт фактора виробництва, викликає:
1. зсув кривої попиту на фактор вліво;
 2. зсув кривої попиту на фактор вправо;
 3. зсув точки рівноваги вниз по кривій попиту на фактор;
 4. зсув точки рівноваги вверх по кривій попиту на фактор.
101. Крива попиту на працю у довгостроковому періоді:
1. похиліша за криву попиту фірми на працю у короткостроковому періоді;
 2. стрімкіша за криву попиту фірми на працю у короткостроковому періоді;
 3. лівіше від кривої попиту на працю у короткостроковому періоді;
 4. правіше від кривої попиту на працю у короткостроковому періоді.
102. Серед перерахованих нижче виберіть фактор, який не впливає на еластичність ринкового попиту на ресурс:
1. частка видатків на ресурс у витратах фірми;
 2. еластичність попиту на готову продукцію;
 3. технологія виробництва готової продукції;
 4. правильної відповіді немає
103. Сьогоднішня дисконтована вартість майбутнього доходу:
1. тим вища, чим нижча процентна ставка;
 2. тим вища, чим менший період очікування доходу;
 3. тим вища, чим вища ставка проценту;
 4. вірні відповіді 1 і 2.
104. Земельні власники взагалі не отримують ренту, якщо:
1. існує податок на землю;
 2. лінії попиту та пропозиції земельних ділянок перетинаються;
 3. лінія пропозиції землі абсолютно нееластична;
 4. лінія пропозиції землі знаходиться праворуч від лінії попиту.
105. Пропозиція землі:
1. абсолютно нееластична;
 2. характеризується одиничною еластичністю;
 3. абсолютно еластична;

4. на різних ділянках характеризується різною еластичністю.
106. Фірма планує взяти банківську позику на будівництво нового підприємства. Процентна ставка становить 18 % річних. Очікувана норма прибутку - 20 %. За цих умов фірма:
1. не буде будувати нове підприємство;
 2. буде будувати нове підприємство;
 3. не може прийняти рішення за даної інформації;
 4. правильна відповідь відсутня.
107. Земельна рента буде зростати за інших умов, якщо:
1. знижується ціна землі;
 2. збільшується попит на землю;
 3. зменшується попит на землю;
 4. пропозиція землі збільшується.
108. За даного попиту на інвестиції їх величина:
1. не залежить від процентної ставки;
 2. може або збільшуватися, або зменшуватися при підвищенні процентної ставки;
 3. буде скорочуватись, якщо буде підвищуватися процентна ставка;
 4. буде збільшуватися, якщо буде підвищуватися процентна ставка.
109. Якою є сьогоднішня дисконтована вартість 20 гр. од, які будуть отримані через чотири роки за процентною ставкою 11 % ?
1. 18,02 гр. од.;
 2. 4,50 гр. од.;
 3. 13,17 гр. од.;
 4. 13,89 гр. од.
110. Ціна землі залежить від:
1. величини щорічної ренти;
 2. ставки банківського процента;
 3. величина альтернативного доходу покупця землі;
 4. всі відповіді вірні.
111. Процентна ставка зросла з 8% до 10%. Власник безстрокового цінного паперу, який приносить йому річний дохід 100 грн. постійно матиме:
1. втрати капіталу 40 грн;
 2. втрати капіталу 60 грн;
 3. дохід від приросту капіталу;
 4. втрати капіталу 50 грн.
112. Якщо номінальна процентна ставка становить 10%, а темп інфляції визначений 4% за рік, то реальна ставка становить, %:
1. 14;
 2. 6;
 3. 2,5;
 4. 4.

Тема 14. Загальна ринкова рівновага та інституціональні аспекти ринкового господарства

1. Головна перевага конкурентної ринкової системи полягає в тому, що ринок досконалої конкуренції забезпечує:
 1. рівномірний розподіл доходів;
 2. ефективний розподіл ресурсів економіки;
 3. стабільність цін;
 4. максимальний економічний прибуток виробникам.
2. Розподіл ресурсів є Парето-ефективним, коли:
 1. хоча б один суб'єкт може поліпшити свій стан без погіршення стану іншого;
 2. існує можливість поліпшити стан всіх економічних суб'єктів;
 3. жоден суб'єкт не може поліпшити свого стану, не погіршуючи при цьому стану іншого;
 4. правильні відповіді 2) і 3).
3. Головним критерієм Парето-ефективності є:
 1. наявність чи відсутність конкурентних ринків;
 2. наявність чи відсутність справедливого розподілу доходів;
 3. наявність чи відсутність економічного прибутку;
 4. наявність чи відсутність розтрати ресурсів.
4. Межа можливих корисностей ілюструє:
 1. множину комбінацій рівнів корисності двох учасників обміну;
 2. всі Парето-ефективні розподіли благ між двома учасниками обміну;
 3. всі комбінації справедливих розподілів благ між двома учасниками обміну;
 4. правильні відповіді 1) і 2).
5. Парето-оптимальний розподіл благ:
 1. є економічно ефективним та соціально справедливим;
 2. є лише соціально справедливим;
 3. є лише економічно ефективним;
 4. не є ні економічно ефективним, ні соціально справедливим.
6. Розподіли благ на межі можливих корисностей:
 1. можуть не бути Парето-ефективними;
 2. допускають існування крайньої нерівномірності розподілу благ;
 3. відповідають розподілам, які задовольняють всіх учасників;
 4. відповідають рівномірним розподілам благ між учасниками.
7. Згідно критерію Парето-ефективності в економіці відбувається покращання, якщо в результаті перерозподілу:
 1. доходи заможних скорочуються на меншу величину, ніж зростають доходи незаможних;
 2. підвищується добробут хоча б одного суб'єкта без погіршення добробуту всіх інших;
 3. встановлюється більш рівномірний розподіл доходів;
 4. підвищується добробут всіх учасників.
8. Функція суспільного добробуту:
 1. агрегує індивідуальні уподобання щодо певних суспільних станів у суспільні уподобання;
 2. ранжирує індивідуальні розподіли залежно від індивідуальних уподобань;
 3. є деякою функцією від індивідуальних функцій корисності;
 4. всі відповіді правильні.
9. Функція суспільного добробуту Роулза:
 1. визначає залежність суспільного добробуту від добробуту індивіда з найнижчим його рівнем;

2. визначає рівень суспільного добробуту як суму індивідуальних рівнів корисності;
 3. відображає рівні корисності окремих індивідів відносно певних наборів споживчих благ;
 4. визначає залежність суспільного добробуту від добробуту індивіда з найвищим його рівнем.
- 10.** Рівновага в моделі суспільного добробуту означає, що:
1. межа можливих корисностей є дотичною до найвищої з досяжних суспільних кривих байдужості;
 2. забезпечується максимальний рівень добробуту всіх учасників розподілу;
 3. забезпечується Парето-оптимальний стан економіки;
 4. всі відповіді правильні.
- 11.** Парето-ефективні результати конкурентного ринкового розподілу благ вважаються справедливими згідно:
1. егалітарного підходу;
 2. утилітарного підходу;
 3. ліберального підходу;
 4. роулзівського підходу.
- 12.** Конкурентна рівновага на ринку певного товару означає, що:
1. ціна товару одночасно дорівнює граничній цінності продукту для споживачів та граничним витратам його виробництва;
 2. максимізуються величини надлишків споживачів та виробників;
 3. забезпечується Парето-ефективний розподіл ресурсів;
 4. всі відповіді правильні.
- 13.** Встановлення державою ціни нижчої за рівноважну призводить до:
1. збільшення надлишку споживачів, зменшення надлишку виробників, відсутності чистих суспільних втрат;
 2. зменшення надлишку споживачів, зміни і можливого збільшення надлишку виробників, виникнення чистих суспільних втрат;
 3. збільшення надлишків і споживачів, і виробників;
 4. зменшення надлишку виробників і безповоротних втрат суспільного добробуту.
- 14.** За умов недосконалої конкуренції:
1. сукупний надлишок споживачів і виробників максимізується, але за вищої ціни, ніж конкурентна;
 2. гранична цінність товару для покупців перевищує граничні витрати його виробництва;
 3. досягається Парето-ефективний розподіл ресурсів;
 4. сукупний надлишок споживачів і виробників максимізується, але за нижчих обсягів випуску, ніж конкурентні.
- 15.** Якщо попит на картоплю зростає, то за аналізу часткової рівноваги буде відстежуватись вплив цього зростання:
1. на всі ринки, де картопля є виробничим ресурсом;
 2. на всі ринки, де картопля є товаром-замінником;
 3. тільки на ринок картоплі;
 4. на всі ринки, де картопля є товаром-комплементом.
- 16.** Аналіз загальної рівноваги:
1. дозволяє одночасно відстежувати зміни цін на всіх взаємопов'язаних ринках;
 2. враховує наявність ефекту зворотного зв'язку;
 3. враховує взаємозв'язок ринків товарів і ринків ресурсів;
 4. всі відповіді правильні.
- 17.** Дослідження загальної рівноваги є аналізом:
1. рівноважної ціни та рівноважного обсягу виробництва на окремих ринках;
 2. рівноваги окремого споживача;

3. рівноваги окремої фірми;
 4. стану економіки, за якого одночасно забезпечується рівновага попиту та пропонування на всіх ринках товарів і ресурсів.
- 18.** У стані загальної рівноваги:
1. забезпечується рівновага на ринках товарів і ресурсів;
 2. не існує тенденції до зміни попиту чи пропонування;
 3. встановлюється рівновага всіх фірм та споживачів;
 4. всі відповіді правильні.
- 19.** Ефект зворотного зв'язку:
1. відображає зміни рівноважних цін та обсягів на певному ринку як реакцію на зміни цін та обсягів на всіх взаємопов'язаних ринках;
 2. відображає зміни рівноважних цін та обсягів на певному ринку як реакцію на зміни цін та обсягів на ринках товарів-субститутів;
 3. відображає зміни рівноважних цін та обсягів на певному ринку як реакцію на зміни цін та обсягів на ринках товарів-комплементів;
 4. відображає зміни рівноважних цін та обсягів на певному ринку як реакцію на зміни цін та обсягів на ринках ресурсів.
- 20.** Підвищення ціни чаю чинитиме наступний вплив на ринках кави та кавоварок:
1. ціни на каву та кавоварки зростуть;
 2. ціни на каву та кавоварки знизяться;
 3. ціни на каву зростуть, а на кавоварки знизяться;
 4. ціни на каву знизяться, а на кавоварки зростуть.
- 21.** Внаслідок зростання доходів населення та впровадження більш продуктивних технологій на багатьох ринках:
1. рівноважні ціни знизяться, а рівноважні обсяги продукції зростуть;
 2. рівноважні ціни та рівноважні обсяги продукції зростуть;
 3. рівноважні ціни зростуть, а рівноважні обсяги продукції зменшаться;
 4. рівноважні ціни можуть змінитися чи не змінитися, а рівноважні обсяги продукції обов'язково зростуть.
- 22.** Зміна пропонування деякого ресурсу призводить до зміни параметрів рівноваги на ринках:
1. даного ресурсу та ресурсів – замінників і доповнювачів;
 2. товарів, у виробництві яких використовується даний ресурс;
 3. товарів-замінників та доповнювачів тих, ціни яких змінилися внаслідок зміни ціни даного ресурсу;
 4. всі відповіді правильні.
- 23.** Необхідною умовою загальної економічної рівноваги для економіки досконалої конкуренції є:
1. необмеженість всіх ресурсів;
 2. державне регулювання економіки;
 3. підтримання умов рівноваги між попитом та пропонуванням на ринках всіх продуктів і ресурсів;
 4. максимізація корисності для всіх споживачів.
- 24.** Якщо в моделі загальної рівноваги Вальраса на одному з ринків обсяг попиту перевищує обсяг пропонування:
1. рівноважна ціна на даному ринку зросте;
 2. рівноважні ціни на інших ринках повинні змінитись;
 3. на даному ринку ціна підвищиться, на інших – ціни не зміняться;
 4. правильні відповіді 1) і 2).

25. Ринкова економіка враховує суспільні інтереси навіть тоді, коли окремі виробники переслідують свої власні цілі, тому що існують:
1. усвідомлення суспільних інтересів більшістю виробників;
 2. соціальна відповідальність керівників ділових структур;
 3. планування і координація роботи ринкового механізму з боку уряду;
 4. конкурентні ринки.
26. Якщо фермери бажають продавати свою продукцію за високими цінами, а домогосподарки бажають купувати її за низькими, то в ринковій економіці їх інтереси узгоджуються за допомогою:
1. конкуренції;
 2. уряду;
 3. прогнозування;
 4. планування.
27. У конкурентній ринковій економіці проблеми *що, як і для кого виробляти* вирішуються:
1. комітетом з планування економічного розвитку;
 2. рішенням виборців;
 3. ціновим механізмом;
 4. урядом.
28. За наявності численних недоліків конкурентний ринковий механізм має незаперечну перевагу:
1. забезпечення високого рівня життя;
 2. ефективний розподіл ресурсів;
 3. справедливий розподіл доходів;
 4. стабільність цін на вільних ринках.
29. Парето-ефективними є розподіли, за яких:
1. не існує способу покращити стан всіх учасників обміну;
 2. не існує способу покращити стан хоча б одного учасника обміну без погіршення стану іншого;
 3. всі вигоди від обміну вичерпані;
 4. всі відповіді правильні.
30. Якщо в економіці обміну розподіл благ є Парето-ефективним, то:
1. обмін не може поліпшити становища жодного суб'єкта;
 2. він належить кривій контрактів;
 3. граничні норми заміни благ для всіх суб'єктів однакові;
 4. всі відповіді правильні.
31. Продуктова скринька Еджворта:
1. є графічною моделлю оптимізації рішень щодо ефективного розподілу благ в обміні між двома споживачами;
 2. ілюструє всі можливі варіанти розподілу двох благ між двома споживачами;
 3. визначає обсяги запасів двох благ;
 4. всі відповіді правильні.
32. Розподіл благ між споживачами М і N є Парето-ефективним, якщо:
1. $MRS^M_{XY} = MRS^N_{XY}$ в усіх точках скриньки Еджворта;
 2. $MRS^M_{XY} = 1 / MRS^N_{XY}$ на кривій контрактів;
 3. $MRS^M_{XY} = MRS^N_{XY}$ на кривій контрактів;
 4. $MRS^M_{XY} = 1 / MRS^N_{XY}$ в усіх точках скриньки Еджворта.
33. Межа можливих корисностей:
1. може бути опуклою до початку координат;

2. відображає досягнуті двома споживачами рівні корисності за всіх розподілів на кривій контрактів;
 3. відображає початкові розподіли благ;
 4. всі відповіді правильні.
- 34.** Крива контрактів у продуктивній скриньці Еджворта:
1. ілюструє динаміку обміну благами між двома споживачами;
 2. у кожній точці відповідає стану ринкової рівноваги та умові Парето-ефективності;
 3. відображає множину рівноважних контрактних цін, які можуть встановлюватись в обміні між двома суб'єктами;
 4. всі відповіді правильні.
- 35.** Якщо за даного розподілу благ криві байдужості двох споживачів у скриньці Еджворта є дотичними, то:
1. розподіл може бути покращений згідно критерію Парето;
 2. обидва споживачі досягають однакового рівня корисності;
 3. граничні норми заміни благ в обох споживачів рівні;
 4. всі відповіді правильні.
- 36.** Крива контрактів трансформується у:
1. межу можливих корисностей;
 2. межу виробничих можливостей;
 3. криву суспільної корисності;
 4. криву суспільного добробуту.
- 37.** Оптимальний розподіл ресурсів у галузі досягається, коли:
1. галузь виробляє максимально можливий обсяг продукції;
 2. $MRTS_{LK}^1 = MRTS_{LK}^2$;
 3. неможливо перерозподілити ресурси так, щоб збільшити обсяг випуску і знизити витрати виробництва;
 4. всі відповіді правильні.
- 38.** Оптимальний розподіл ресурсів між галузями досягається, коли:
1. всі фірми всіх галузей (X , Y) досягають ефективного розподілу ресурсів: $MC_X = P_X$; $MC_Y = P_Y$;
 2. $MRTS_{LK}^X = MRTS_{LK}^Y$;
 3. Неможливо перерозподілити ресурси так, щоб збільшити виробництво X , не скорочуючи виробництва Y ;
 4. всі відповіді правильні.
- 39.** Ресурсна скринька Еджворта:
1. є графічною моделлю оптимізації рішень щодо міжгалузевого розподілу ресурсів;
 2. у точках дотику ізоквант виробництва двох товарів до ізокости відображає множину можливих міжгалузевих розподілів ресурсів;
 3. ілюструє множину можливих міжгалузевих розподілів ресурсів;
 4. всі відповіді правильні.
- 40.** Гранична норма технологічної заміни праці капіталом $MRTS_{LK}$ у виробництві товару X становить 5, а у виробництві Y дорівнює 1. Міжгалузевий розподіл ресурсів може бути покращений, якщо:
1. збільшити кількість праці у виробництві X і зменшити кількість капіталу у виробництві Y ;
 2. зменшити кількість праці у виробництві X і зменшити кількість капіталу у виробництві Y ;
 3. збільшити кількість праці у виробництві X і збільшити кількість капіталу у виробництві Y ;
 4. збільшити кількість капіталу у виробництві X і зменшити кількість праці у виробництві Y .
- 41.** Якщо за даного розподілу ресурсів у скриньці Еджворта ізокванти двох товарів є дотичними, то:

1. граничні норми технологічної заміни в обох галузях рівні;
 2. розподіл може бути покращений згідно критерію Парето;
 3. в обох галузях виробляється однаковий обсяг продукції;
 4. всі відповіді правильні.
- 42.** Крива виробничих контрактів у ресурсній скриньці Еджворта:
1. ілюструє множину рівноважних станів виробників двох товарів;
 2. єдноє множину точок Парето-ефективного міжгалузевого розподілу ресурсів;
 3. відображає трансформацію структури виробництва в економіці;
 4. всі відповіді правильні.
- 43.** Крива виробничих контрактів трансформується у:
1. межу можливих корисностей;
 2. межу виробничих можливостей;
 3. криву суспільної корисності;
 4. криву суспільного добробуту.
- 44.** Ефективність у виробництві графічно може бути відображена:
1. тільки точкою на межі виробничих можливостей, що відповідає максимальному обсягу виробництва одного товару за нульового обсягу виробництва іншого;
 2. тільки точкою на межі виробничих можливостей, яка відповідає виробництву однакових обсягів двох товарів;
 3. будь-якою точкою на межі виробничих можливостей;
 4. будь-якою точкою, під межею виробничих можливостей, яка відповідає можливості збільшення обсягів виробництва обох товарів.
- 45.** Якщо ресурси економіки розподілені ефективно, то додаткові товари споживчого призначення:
1. не можуть бути вироблені взагалі;
 2. можуть бути вироблені, якщо в цьому є потреба;
 3. можуть бути вироблені тільки за рахунок скорочення виробництва деяких інших товарів;
 4. можуть бути вироблені тільки у державному секторі.
- 46.** Крива трансформації показує:
1. максимально можливі обсяги виробництва всіх товарів за використання двох видів ресурсів;
 2. множину максимально можливих обсягів виробництва двох товарів за використання обмежених ресурсів;
 3. максимально можливі обсяги виробництва всіх товарів за використання у їх виробництві однакових обсягів ресурсів;
 4. бажані для суспільства обсяги виробництва всіх товарів, недосяжні за даних обсягів ресурсів.
- 47.** Гранична норма трансформації:
1. визначає альтернативну вартість виробництва в економіці двох благ;
 2. визначає кут нахилу межі виробничих можливостей;
 3. визначає кількість одного товару, від якої потрібно відмовитись заради виробництва додаткової одиниці іншого;
 4. всі відповіді правильні.
- 48.** Ресурси економіки розподілені ефективно, якщо:
1. можна збільшити виробництво усіх видів товарів та послуг;
 2. можна збільшити виробництво деяких товарів та послуг без зменшення виробництва всіх інших;
 3. збільшення виробництва будь-якого товару можливе лише за рахунок зменшення виробництва хоча б одного іншого;
 4. всі відповіді правильні.
- 49.** Парето-ефективний розподіл ресурсів за умов монополії досягається лише у випадку, коли:

1. фірма є простою монополією з єдиною ціною;
 2. на продукцію природної монополії держава встановлює “ціну справедливого прибутку” ($P = AC$);
 3. монополіст застосовує досконалу цінову дискримінацію;
 4. держава регулює діяльність монополії шляхом встановлення спеціального податку на її продукцію.
- 50.** Перешкодою для досягнення Парето-ефективного розподілу ресурсів може стати:
1. монополія;
 2. встановлення податків;
 3. неповна інформація;
 4. всі відповіді правильні.
- 51.** Рівновага в моделі загальної ринкової рівноваги:
1. встановлюється у точці дотику кривої суспільної байдужості до межі виробничих можливостей;
 2. встановлюється за умови $MRS_{XY} = MRT_{XY}$;
 3. означає, що інтереси споживачів і виробників збалансовані, а структура економіки є оптимальною;
 4. всі відповіді правильні.
- 52.** Умовою ефективності за використанням ресурсів у виробництві є:
1. $MRS^M_{XY} = MRT^N_{XY} = P_X / P_Y$;
 2. $MRS_{XY} = MRT_{XY}$;
 3. $MRT_{XY} = MC_X / MC_Y = P_X / P_Y$;
 4. $MRTS^X_{LK} = MRTS^Y_{LK} = P_L / P_K$.
- 53.** Структура економіки є оптимальною, якщо:
1. структура виробництва відповідає структурі суспільних потреб;
 2. споживачі готові замінювати блага в тій самій пропорції, в якій економіка може трансформувати виробництво одного блага у виробництво іншого;
 3. $MRS_{XY} = MRT_{XY}$;
 4. всі відповіді правильні.
- 54.** Умовою забезпечення оптимальної структури економіки є:
1. рівність граничних норм заміни благ для всіх споживачів;
 2. рівність граничної норми трансформації граничній нормі заміни благ для всіх споживачів;
 3. рівність граничних норм технологічної заміни у виробництві двох благ;
 4. рівність граничної норми заміни благ для всіх споживачів їх відносним цінам.
- 55.** Стан економіки є Парето-ефективним, якщо:
1. можна підвищити добробут декількох індивідів, змінивши структуру виробництва і розподілу благ;
 2. можна розширити виробництво і задовольнити потреби всіх індивідів за рахунок зниження рівня суспільного добробуту;
 3. неможливо змінити структуру виробництва і розподілу так, щоб підвищити добробут одного чи декількох індивідів без погіршення добробуту інших;
 4. неможливо підвищити добробут одного чи декількох індивідів, не змінюючи виробництва і розподілу благ.
- 56.** Необхідними умовами досягнення повної системної ефективності є:
1. ефективність за споживанням та обміном;
 2. ефективність розподілу ресурсів між галузями;
 3. ефективність за використанням ресурсів у виробництві;
 4. всі відповіді правильні.

- 57.** Державне втручання у функціонування ринкової економіки обґрунтоване у випадку:
1. прийняття урядом країни програми, спрямованої на посилення регулювання економіки;
 2. посилення вимог профспілок щодо підвищення доходів зайнятих;
 3. існування численних сфер неспроможності ринку;
 4. не є обґрунтованим за жодних умов.
- 58.** Суспільні блага відрізняються від приватних:
1. колективним характером споживання;
 2. неконкурентністю;
 3. неможливістю виключення зі споживання;
 4. всі відповіді правильні.
- 59.** Прикладом суспільного блага може слугувати:
1. національна оборона;
 2. філармонія;
 3. вища освіта;
 4. курси англійської мови.
- 60.** Виробництво суспільних благ забезпечується державою, оскільки:
1. властивості суспільних благ унеможливають їх гарантоване виробництво приватними фірмами;
 2. вигоди від їх виробництва перевищують витрати виробництва;
 3. воно супроводжується значними негативними зовнішніми ефектами;
 4. на них існує високий споживчий попит, який не здатні задовольнити приватні фірми.
- 61.** Виробництво суспільних благ відносять до сфер неспроможності ринку тому, що:
1. на ринках цих товарів ціна може відхилитися від рівноважної;
 2. потреби споживачів у цих благах не набувають форми ринкового попиту;
 3. виробники суспільних благ отримують субсидії від держави;
 4. суспільні блага є економічними благами.
- 62.** Обсяг виробництва суспільних благ є оптимальним, якщо:
1. гранична доходність ресурсу, що застосовується у виробництві суспільного блага дорівнює граничним видаткам суспільства, пов'язаним із залученням цього ресурсу;
 2. граничний виторг суспільства дорівнює граничним витратам виробництва;
 3. гранична вигода громадян дорівнює граничним витратам суспільства на його виробництво;
 4. всі відповіді правильні.
- 63.** Якщо сукупна гранична готовність громадян платити за суспільне благо перевищує граничні витрати його виробництва, то для оптимізації обсягу потрібно:
1. збільшити обсяг виробництва суспільного блага;
 2. зменшити обсяг виробництва суспільного блага;
 3. не змінювати обсягу виробництва суспільного блага;
 4. знизити граничні витрати виробництва суспільного блага.
- 64.** Проблема безбілетників:
1. виникає, коли кондуктору складно зібрати плату за проїзд у переповненому громадському транспорті;
 2. пов'язана з тим, що люди не бажають добровільно оплачувати програму, що має властивості суспільного блага;
 3. виникає, коли товари, виробництво яких фінансується державою, безоплатно дістаються людям, які мають можливість за них заплатити;
 4. пов'язана зі значними витратами, які супроводжують надання суспільних благ.
- 65.** Зовнішні ефекти – це:
1. будь-який вплив виробничої діяльності одного господарюючого суб'єкта на діяльність іншого;

2. цілеспрямований вплив діяльності одного економічного суб'єкта на інших;
 3. будь-який вплив діяльності одного економічного суб'єкта на інших, який не регулюється ринковими механізмами;
 4. будь-який вплив природних явищ на господарську діяльність суб'єктів.
- 66.** Зовнішній ефект має місце, коли:
1. нові товари виробляють з відходів виробництва;
 2. наслідки виробництва або споживання не були передбачені;
 3. виробник не відшкодовує завданої третім особам шкоди і не отримує винагороди за корисні ефекти, що супроводжують його виробництво;
 4. виробництво чи споживання товару безпосередньо не впливають на третіх осіб, які не беруть участі у купівлі-продажу цього товару.
- 67.** Які з цих ситуацій є прикладами негативних зовнішніх ефектів?
1. хімічний комбінат здійснює викиди розчинників, які потрапляють у ґрунтові води;
 2. ви насаджуєте гарну клумбу на подвір'ї будинку;
 3. популярний кінофільм знову спричиняє моду на гімнастичні обручі і ціна на них зростає;
 4. правильні відповіді 1) та 3).
- 68.** У доярки Клави є гарний садок перед хатою:
1. для сусідів, що милуються квітучими деревами, створюється позитивний зовнішній ефект;
 2. для сусідів, у яких цвітіння дерев викликає алергію, виникає негативний зовнішній ефект;
 3. для сусідів, байдужих до природи та не схильних до алергічних захворювань, зовнішній ефект відсутній;
 4. всі відповіді правильні.
- 69.** Яка з наведених ситуацій може слугувати прикладом негативного зовнішнього ефекту?
1. реклама алкогольних напоїв призводить до збільшення попиту на них;
 2. популярні бойовики спричиняють зростання попиту на послуги тренерів з дзю-до;
 3. збільшення споживання алкогольних напоїв призводить до збільшення числа потерпілих від автомобільних аварій;
 4. всі відповіді правильні.
- 70.** Забруднення довкілля:
1. є не економічною, а виключно екологічною проблемою;
 2. слід коригувати за допомогою субсидій фірмам-забруднювачам;
 3. є прикладом приватних виробничих витрат;
 4. є прикладом негативного зовнішнього ефекту.
- 71.** Прикладом позитивного зовнішнього ефекту може слугувати:
1. купівля фермером трактора за зниженою ціною;
 2. зниження урядом ставки оподаткування прибутку фірм;
 3. збільшення урожаю, одержаного фермером, за рахунок меліоративної системи, встановленої його сусідом.
 4. надання урядом субсидій виробникам сільськогосподарської продукції.
- 72.** Позитивні зовнішні ефекти для суспільства в цілому створюють:
1. загальнодержавна система статистичного обліку та інформації;
 2. фундаментальні наукові дослідження;
 3. скорочення державних витрат на утримання органів правопорядку;
 4. правильні відповіді 1) і 2).
- 73.** Негативний зовнішній ефект виникає у випадку, коли:
1. міська влада дає дозвіл на відкриття повітряних коридорів для пасажирських літаків над житловими масивами;

2. ви з задоволенням готуетесь до іспиту з “Мікроекономіки” під гучний реп, що лунає з кімнати сусіда;
 3. реклама тютюнових виробів призводить до збільшення попиту на них і поширення шкідливої звички;
 4. правильні відповіді 1) і 3).
- 74.** У якій з наведених ситуацій виникає позитивний зовнішній ефект?
1. професор університету отримав пільгову санаторну путівку;
 2. всім викладачам та студентам університету зроблені щеплення проти грипу;
 3. в університетській їдальні студенти мають можливість харчуватися за зниженими цінами;
 4. всі відповіді правильні.
- 75.** Позитивний зовнішній ефект має місце у випадку:
1. виробництва спортивних товарів;
 2. зниження витрат фірми на виробництво спорттоварів при збільшенні обсягу їх випуску;
 3. виробництва і продажу будь-якого товару на досконало конкурентному ринку;
 4. зниження цін спорттоварів у разі продажу їх на досконало конкурентному ринку.
- 76.** Якщо виробництво певного товару супроводжується негативними зовнішніми ефектами, то приватні фірми вироблятимуть:
1. надто мало цього товару за надто низькою ціною;
 2. надто багато цього товару за надто високою ціною;
 3. надто багато цього товару за надто низькою ціною;
 4. надто мало цього товару за надто низькою ціною.
- 77.** Позитивні зовнішні ефекти призводять до того, що приватні фірми:
1. виробляють товар у надмірній кількості і призначають низькі ціни;
 2. виробляють товар у надмірній кількості і призначають необґрунтовано високі ціни;
 3. виробляють товар у недостатній кількості і призначають високі ціни;
 4. не виробляють взагалі.
- 78.** До методів корекції зовнішніх ефектів не належить:
1. оподаткування;
 2. субсидування;
 3. встановлення прав власності;
 4. ринкове ціноутворення.
- 79.** Позицію економістів щодо контролю за забрудненням довкілля найкраще характеризує твердження:
1. всі форми забруднення довкілля слід усунути;
 2. програми уряду, спрямовані на зменшення забруднення мають нульову альтернативну вартість;
 3. забруднення треба знизити до рівня, за якого граничні суспільні витрати на контроль за забрудненням дорівнюють граничним суспільним вигодам від нього;
 4. контроль за забрудненням повинен ґрунтуватися на порівнянні суспільних сукупних, а не граничних вигод і витрат.
- 80.** Якщо виробництво певної продукції супроводжується значними зовнішніми вигодами і внаслідок державного коригування ринкової ситуації вони будуть враховані, то:
1. приватні фірми почнуть виходити з галузі;
 2. кількість виробленої продукції зросте;
 3. кількість виробленої продукції скоротиться;
 4. ціна продукції знизиться.
- 81.** Згідно теореми Коуза, ефективність вирішення проблем, створених зовнішніми ефектами, підвищується за наявності:

1. незначного числа учасників переговорів;
 2. визначеності прав власності всіх учасників;
 3. державного втручання у процес переговорів;
 4. правильні відповіді 1) і 2).
- 82.** До ринкових методів інтерналізації негативних зовнішніх ефектів відносяться:
1. податок Пігу;
 2. продаж ліцензій на певні обсяги шкідливих викидів;
 3. заборона шкідливих викидів;
 4. правильні відповіді 1) і 2).
- 83.** На кінцевий результат переговорів двох приватних власників щодо компенсації шкідливого впливу виробничої діяльності одного на діяльність іншого впливає:
1. рівень витрат виробництва учасників переговорів;
 2. рівень технологій виробництва учасників переговорів;
 3. точність оцінки втрат і вигод кожного з учасників;
 4. всі відповіді правильні.
- 84.** Ваш сусід заважає вам відпочивати, влаштовуючи гучні музичні вечірки. Керуючись положеннями теорії прав власності, ви:
1. перед сном заткнете вуха ватою, щоб нічого не чути;
 2. спробуєте розібратися з сусідом з позиції сили;
 3. звернетесь зі скаргою до дільничного міліціонера;
 4. запропонуєте допомогу у придбанні аудіокасет за більш дешевою ціною в обмін на гарантії тиші у вечірній час.
- 85.** Трансакційні витрати – це:
1. додаткові витрати фірм, пов'язані з реалізацією виробленої продукції;
 2. додаткові витрати держави, пов'язані з регулюванням економічної діяльності ринкових суб'єктів;
 3. додаткові витрати фірм, пов'язані зі встановленням прав власності та заходами, спрямованими на зменшення втрат від зовнішніх ефектів;
 4. альтернативні витрати помилкового вибору фірм чи держави.
- 86.** Прийняття урядом антимонопольного законодавства є прикладом:
1. державного забезпечення виробництва суспільних благ;
 2. забезпечення правової основи функціонування ринкової системи;
 3. державного невтручання у функціонування ринкового механізму;
 4. коригування зовнішніх ефектів, спричинених монополіями.
- 87.** Парето-ефективний розподіл ресурсів за умов монополії досягається лише у випадку, коли:
1. монополіст не застосовує цінової дискримінації;
 2. держава встановлює на продукцію природної монополії “ціну справедливого прибутку”;
 3. держава встановлює на продукцію природної монополії “суспільно оптимальну ціну”;
 4. держава встановлює спеціальний податок з кожної одиниці товару монополіста.
- 88.** Неспроможність державної влади може бути наслідком:
1. нераціональної поведінки економічних суб'єктів;
 2. лобіювання політичних рішень;
 3. неефективного розподілу ресурсів суспільств за умов монополізації виробництва;
 4. існування галузей зі зростаючими витратами виробництва.
- 89.** Вивчення рівноважної ціни і рівноважного обсягу виробництва на окремих ринках називається аналізом:
1. загальної ринкової рівноваги;
 2. часткової ринкової рівноваги;

3. ринкових структур;
 4. споживчої рівноваги.
- 90.** Яке з таких явищ несумісне з досягненням економічної ефективності:
1. досконала конкуренція;
 2. відсутність зовнішніх ефектів;
 3. монополія;
 4. всі відповіді правильні.
- 91.** Усі умови Парето-оптимальності виконуються тільки для:
1. досконалої конкуренції;
 2. монополістичної конкуренції;
 3. олігополії;
 4. монополії.
- 92.** Економіка знаходиться в Парето-оптимальному стані, якщо:
1. використовуються сучасні технології;
 2. граничний дохід дорівнює граничним витратам;
 3. досягнутий розподіл доходів, що задовольняє всіх;
 4. ніхто не може покращити свого становища, не погіршуючи становища іншого.
- 93.** Необхідна умова для існування загальної економічної рівноваги за умов досконалої конкуренції – це:
1. державне регулювання економіки;
 2. необмеженість всіх ресурсів;
 3. підтримка умов рівноваги між попитом і пропозицією на ринках всіх продуктів і ресурсів;
 4. максимізація корисності для всіх споживачів.
- 94.** Аналіз загальної рівноваги:
1. визначає одночасно всі ціни;
 2. припускає можливість зворотного зв'язку;
 3. може одночасно розглядати ринки товарів і ресурсів;
 4. всі відповіді правильні.
- 95.** Як співвідносяться ефективність і справедливість розподілу благ:
1. ефективний розподіл благ може бути справедливим;
 2. критерій справедливості завжди суперечить критерію ефективності;
 3. критерій справедливості збігається з критерієм ефективності;
 4. всі відповіді неправильні.
- 96.** Під час встановлення рівноваги за Вальрасом напрямок зміни ціни товару:
1. залежить від того, чи є товар нормальним, чи нижчої споживчої цінності;
 2. збігається зі знаком надлишкового попиту;
 3. протилежний знаку надлишкового попиту;
 4. всі відповіді неправильні.
- 97.** Монополія створює перепони досягненню Парето-оптимального розміщення ресурсів;
1. внаслідок виробничої неефективності порівняно з конкурентними фірмами (Х-неефективності);
 2. внаслідок викривлення цінової структури;
 3. через можливість впливати на ціни ресурсів;
 4. монополія не заважає досягненню Парето-ефективного розміщення ресурсів.
- 98.** Крива виробничих можливостей демонструє зростаючу граничну норму трансформації, тільки якщо:
1. виробнича функція для двох товарів має спадну або постійну віддачу від масштабів;

2. виробнича функція для одного з товарів має постійну віддачу від масштабів;
3. виробнича функція для двох товарів має спадну віддачу від масштабів;
4. виробнича функція для одного з товарів має зростаючу віддачу від масштабів;